ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE

أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة ، إيلدا دروپشيان

1500 Լ.Ո. 72ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 39 (19906) ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 22 ԱՊՐԻԼ 1998 | 10 ԷՋ

ԱԶՐՊԵՅՃԱՆԻ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

«ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ» ԿԱՅԱՆԻ ՏԵՂԱԿԱՆ ՍՓՈՒՄՆԵՐԸ ԱՐԳԻԼՈՒԵՑԱՆ

Չայնապփիւռի «Ազատութիւն» կայանի տեղական սփռումները երկուշաբթի օրուընէ սկսեալ արգիլուած են Ազրպէյճանի իշխանութիւններուն կողմէ, այն պատճառաբանութեամբ, որ կայանին պատասխանատուները անհրաժեշտ փաստաթուղթեր չեն ամբողջացուցած համապատասխան մարմիններու մօտ վերագրանցուելու համար:

Կայանին Ազրպէյճանի սպասարկութեան պատասխանատուն՝ Միրկա Խավար յայտնեց, որ «Ազատութիւն» ոչ մէկ ծգուշացման գիր ստացած է՝ վերստին գրանցուելու համար: Կայանը Ազրպէյճանի իշխանութիւններուն կողմէ գրանցուած էր 1993ին: 6 ամիս առաջ Ազրպէյճանի կառավարութիւնը որոշեց, որ լրատուական բոլոր միջոցները պէտք է վերագրանցուին:

Լ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑ Ն. ՊԸՐՐԻԻ ԵՒ Մ. ՄԸՐԻ

Ն. Պըրրիի մօտ

Լուսանկարները՝ Պ. Ծառուկեանի

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան վարչապետ Լեւոն Պետրոսեան երէկ կէսօրէ առաջ այցելեց խորհրդարանի նախագահ Նեպիւ Պըրրիի: Անոր կ'ընկերանային քարիւղի նախարար ընկ. Շահէ Պարսումեան, հայկական երեսփոխանական պուքի ներկայացուցիչ ընկ. Սեպուհ Յովնանեան, Հ. Յ. Դ. Լիբանանի կեդրոնական կոմիտէի քաղաքական հարցերու պատասխանատու ընկ. Յակոբ Բագրատունի, Շուշիի քաղաքապետ Սերգէյ Միրզոյեան եւ Լիբանանի մէջ Հայաստանի դեսպանատան գործավար Պօղոս Սարաճեան:

Լ.Ղ.Հի վարչապետը յայն բացատրութիւններ տուաւ Արցախի պատմական իրավիճակին եւ ներկայի իրավրութեան մասին՝ չեշտելով, որ Արցախ պայքարը իրաւունքի եւ արդարութեան պայքար է, ուր հայ ժողովուրդը կը պայքարի ազատ ինքնորոշման իրաւունքի համար: Ան դիտել տուաւ, որ Արցախի հարցը ոչ մէկ ձեւով կրօնական բնոյթ ունի:

Լ. Պետրոսեան չնորհակալութիւն յայտնեց Արցախի նկատմամբ խորհրդարանի նախագահ Ն. Պըրրիի կեցուածքներուն եւ այն դիրքորոշումին համար, որ ան ունեցաւ Ազրպէյճանի նախկին արտաքին գործոց նախարար Հասան Հասանովի պկտրութեան ընթացքին:

2

ՎԱՐՉԱՊԵՏ Լ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑ ԱՅՆՃԱՐԻ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Լ.Ղ.Հի վարչապետ Լեւոն Պետրոսեան, Արցախի առաջնորդ Պարգեւ արք. Մարտիրոսեան եւ Շուշիի քաղաքապետ Սերգէյ Միրզոյեան երէկ այցելեցին Այնճար, ուր անոնք արժանացան ժողովրդային ջերմ ընդունելութեան: Արցախի հիւրերուն կ'ընկերանային Հ.Յ.Դ. Լիբանանի կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ ընկ. Տիգրան Ճինպաշեան եւ Լիբանանի մէջ Հայաստանի դեսպանատան ներկայացուցիչ Եուրի Բարախանեան:

10

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ (PLAN MedNet)
ԻՆՔՆԱՇԱՐԺԻ ԵՒ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

- Յարմարագոյն գիներ
- Լաւագոյն պայմաններ
- Վճարման դիւրութիւններ

EXPRESS
INSURANCE COMPANY

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ (PLAN MedNet)Ի «ECONOMIZER»ԷՆ

Մանրամասնութեանց համար դիմել՝
01-250999 թիւին,
Տորա, Սաճքըր Տտրեեաճ, 2րդ յարկ

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԵԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎԸ

ԱՅՍՐՅՈՐԴԱՆԱՆԷՆ ՔԱՇՈՒԵԼՈՒ ՊԱՀԱՆՋ՝ ԻՍՐԱՅԷԼԻ

Միջերկրականեան երկիրներու արտաքին գործոց նախարարները երէկ ամբաստանեցին Իսրայէլը պետութիւնը խաղաղութեան գործընթացին հակադրուող միակողմանի արարքներ կը կատարէ: Նախարարները գօրավիգ կանգնեցան նաեւ Լոնտոնի մէջ տեղի ունենալիք խաղաղութեան բանակցութիւններուն:

Սպանիոյ Մայորքա կղզիին մէջ կայացող երկօրեայ ժողովի աւարտին տասնըմէկ երկիրներու արտաքին գործոց նախարարները խիստ ոճ մը գործածեցին Իսրայէլի դէմ՝ պահանջելով, որ անիկա իր ուժերը հեռացնէ Այսրյորդանանէն, ինչպէս նաեւ վերջ տայ արարական հողերու վրայ բնակեցման ծրագիրներուն:

Նախարարներուն կողմէ հրապարակուած հաղորդագրութիւնը վերահաստատեց սակայն Իսրայէլի գոյութեան իրաւունքը՝ միեւնոյն ատեն գօրավիգ կանգնելով պաղեստինեան պետութեան մր հաստատման ծրագիրին: Հաղորդագրութիւնը մտահոգութիւն յայտնեց Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացի մասին:

Մայորքայի ժողովը գոհունակութեամբ ողջունեց Լոնտոնի մէջ պաղեստինեան-իսրայէլեան բանակցութիւններու ծրագիրը, որ կը նպատակադրէ Սաակ Ուրայքաթ բսաւ, որ ժամանակը հասած է, որպէսզի Ուաշինկթըն հրապարակաւ յայտարարէ Այսրյորդանանի գծով իր առաջարկները: Ան աւելցուցած, որ Լոնտոնի մէջ բանակցելու պատրաստակամութիւն յայտնելով՝ Նեթանիահուն կ'ուզէ ուշացնել ամերիկեան ծրագիրին յայտարարութիւնը:

2

ՄԵԾ ՅՈՅՍԵՐ ՋԿԱՊԵԼ ԼՈՆՏՈՆԻ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

ԿԸՍԷ Թ. ՊԼԷՐ

Թէլ Աւիւ, 21 (ՌՈՅԹԵՐ).- Բրիտանիոյ վարչապետ Թոնի Պլէր եւ Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու Երեքշաբթի օր բսին, որ մեծ ակնկալութիւններ պէտք չէ ունենալ Լոնտոնի բանակցութիւններէն, որոնք տեղի պիտի ունենան յառաջիկայ ամսուան ընթացքին վերաչխուժացնելու համար Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը:

Պլէր, որ Երեքշաբթի առտու տեսակցութիւն ունեցաւ Նեթանիահուի հետ, պիտի տուաւ, որ պէտք չէ ունենալ ակնկալութիւններ, որոնց նուաճումը դժուար կարելի է: Նեթանիահու իր կարգին, բսաւ, որ կը բաժնէ Պլէրի տեսակէտը, որովհետեւ ճիշդ չէ անիրագործելի նախատեսութիւններ եւ ակնկալութիւններ ունենալ:

Իր կարգին, պաղեստինեան ինքնավարութեան նախագահ Եասիր Արաֆաթ հետ հեռաձայնային խօսակցութեան մէջ յայտնեց, որ ինք պիտի չհանդիպի Նեթանիահուի հետ, քանի որ վերջինս չի պատրաստեր դադրեցնել Այսրյորդանանի մէջ հրեայ բնակիչներու նոր տուներու շինարարութիւնը:

ՄԱՊՀԻ ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆԸ ՊԻՏԻ ԿԱՅԱՑՈՒԻ 29 ԱՊՐԻԼԻՆ

ՄԻՆՍԻԱ, 21 (ՌՈՅԹԵՐԶ).- Ա. Պ. Հաւաքականպետութիւնը իր գերաստիճանը պիտի կայացնէ յառաջիկայ շաբաթ, Ապրիլ 29ին, Մոսկուայի մէջ: Անոր պիտի մասնակցին հաւաքականպետութեան անդամ 12 պետութեանց ղեկավարները բացի Խըրիլզիստանի նախագահ Ասքար Աքաեւեն, որ Չինաստան պիտի գտնուի:

Ռուսիոյ նախագահ Պորիս Ելցին անցեալ ամիս յետաձգած էր գերաստիճանը իր ճիւանդութեան պատճառով: Օրին Ա. Պ. Հաւաքականպետութեան անդամ երկիրներ ողջունած էին ուշացումը՝ ըսելով, որ գերաստիճանը աւելի լաւ պատրաստութեան կը կարօտի:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՑՅԱՄԵԱԿԻ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ

ՀԱՅ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՐԵՔ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

ԽՕՍՔ Կ'ԱՌՆԷ

ԼՂՀԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԼԷՈՆԱՐՏ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

ՏԵՂԻ Կ'ՈՒՆԵՆԱՅ ՈՒՐԲԱԹ, 24 ԱՊՐԻԼ 1998, ԺԱՄԸ 12.30ԻՆ, «ՅԱԿՈԲ ՏԷՐ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ» ԹԱՏԵՐԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՀՍԿՈՒՄ

Կազմակերպութեամբ

ՀԱՅ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԵՒ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

Տեղի կ'ունենայ Հինգշաբթի, 23 Ապրիլին, երեկոյեան ժամը 9էն սկսեալ, Կաթողիկոսարանի շրջափակին մէջ, Անթիլիաս:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը հրապարակած է հետեւեալ յայտարարութիւնը, որ կ'առնչուի վերջերս նոր թափ ստացած ազրպէյճանական հակահայ քարոզչութեան:

Վերջերս Ազրպէյճանի ղեկավարութիւնը կեղծիքների եւ վրպարտանքների նոր արշաւ է սկսել Հայաստանի եւ հայ ժողովրդի նկատմամբ:

Ազրպէյճանում մէկ տարածւում են վանական յերիւրածոյ մեղադրանքներ, մէկ առաջ են քաշւում անհեթեթ նկրտումներ մեր երկրի գրեթէ ամբողջ տարածքի նկատմամբ, մէկ այլ դէպքում՝ ծաղրելով պատմական իրողութիւնները ու առողջ բանականութիւնը, ապերի ժողովուրդը ցեղասպանութեան վրէ է յայտարարւում:

Ազրպէյճանում պետական մակարդակով իրականացուող քարոզչական այս քայլերը նպատակ ունեն հասնել ղարաբաղեան տագնապի լուծման սեփական տարբերակի իրականացմանը, փորձել մարդկութեան յիշողութիւնից ջնջել ներկայիս հարիւրամեակի ընթացքում Լեռնային Ղարաբաղի տարածքում՝ ներառեալ վերջինիս նախկին մայրաքաղաք Շուշիում, ինչպէս նաեւ Սումկայիթում, Պաքւում, Գանձակում եւ այլուր հայերի նկատմամբ հետեւողականօրէն իրականացուած ցեղասպանութեան ոճրագործութիւնները:

Քարոզչական նման արշաւ ներապրում է նաեւ հէնց ապերի ժողովրդի հոգեբանութեան վրայ, անառողջ կրքեր ու անհիմն յոյսեր բորբոքում, ինչն, իր հերթին, խանգարում է ապերի ղեկավարութեան ճկուն մօտեցումներ հանդէս բերելու բանակցային գործընթացում:

Հայաստանի Հանրապետութիւնը վճռականօրէն դատապարտում է ազրպէյճանական իշխանութիւնների կողմից ձեռնարկուող ապակառուցողական քայլերը, որոնք խոչընդոտում են Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան խաղաղ լուծման գործընթացը: Նման դիրքորոշումը վկայում է ազրպէյճանական կողմի անիրատեսական մտադրութիւնները եւ լուրջ հարցականի տակ է առնում բանակցային գործընթացում առաջընթացի ձեռքբերման հնարաւորութիւնը:

ՀԱՅ ԴԱՏԸ ԵՒ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՃԱՆԱՉՈՒՄԸ ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՆՑՔՆԵՐԷՆ ԵՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՎԱՐԴԱՆ ՕՍԿԱՆԵԱՆ

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեան յայտարարեց, թէ Հայ Դատը արտաքին քաղաքականութեան առանցքներէն է, իսկ Ցեղասպանութեան ճանաչման հարցը պէտք է դրուի Հայաստան-Թուրքիա երկխօսութեան օրակարգին վրայ:

Խօսելով Հայ Դատի եւ արտաքին քաղաքականութեան առնչութեան մասին՝ Վարդան Օսկանեան բսաւ, որ Հայ Դատը արտաքին քաղաքականութեան միակ առանցքը պիտի չըլլայ: «Այդ ուղղութեամբ աշխատանքներ պիտի տարուին, սակայն միւս հարցերուն հետ զուգահեռ: Տարբեր խօսքով, չատ աւելի մեծ կարեւորութիւն պիտի տրուի այդ հարցին» նշեց ան:

ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ԵՒ ԱՌԱՆՑ ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆԻ

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարը անդրադարձաւ նաեւ Արցախի հարցին՝ ընդգծելով, որ անպայման փոփոխութիւններ տեղի պիտի ունենան այս գծով: «Լուծումը պէտք է ըլլայ համապարփակ եւ առանց նախապայմաններու», բսաւ ան:

Դէպերու համաձայն, «համապարփակ»ը կը նշանակէ, թէ Հայաստան հրաժարած է հարցին լուծման փուլային տարբերակէն եւ որդեգրած է փաթեթային եղանակը:

ԻՐԱՆԵԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ

«Հայաստան պիտի պնդէ Լ. Ղարաբաղի տագնապին լուծման փաթեթային տարբերակին վրայ», յայտարարեց Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեան Իրանի արտաքին գործոց փոխ նախարար Մորթեզա Սարմանտիի գլխաւորած պատուիրակութեան հետ հանդիպումի մը ընթացքին:

Իր կարգին, Մ. Սարմանտի յոյս յայտնեց, որ հայեւիրանական յարաբերութիւնները կ'ընդլայնուին:

Անդրադառնալով Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան հարցերուն՝ Վ. Օսկանեան նշեց, որ փոփոխութիւններու պիտի ենթարկուին Լ. Ղարաբաղի հարցին խաղաղ լուծման գծով սկզբունքային մօտեցումները: Ան նշեց, որ Հայաստան պիտի որդեգրէ սկզբունքային դիրքորոշում Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակը կանխորոշող Լիգպոնի դրոյթներէն հրաժարելու գծով:

Իսկ Մ. Սարմանտի նշեց, որ Իրան չահագրգռուած է երկու դրացի երկիրներուն միջեւ յարաբերութիւնները բարելաւումով եւ յարատեւ խաղաղութեան հաստատումով:

Իրանեան պատուիրակութիւնը նաեւ հանդիպում ունեցաւ Հայաստանի Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Յարութիւնեանի հետ:

ՀՂՀԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏ Լ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ՝ ԿԱՆԱՅԻ ՄԷՋ

ՀՂՀի վարչապետ Լ. Պետրոսեան Կանայի չարդիներկրորդ տարեդարձին առիթով այցելեց Կանա աւանը, ուր նահատակներուն դամբարան-յուշարձանին վրայ զետեղեց ծաղկեպսակ: Ան կատարեց հետեւեալ յայտարարութիւնը.

1915ին գործադրուեցաւ Հայկական Ցեղասպանութիւնը, որմէ ճողոպրած հայերը ապաստան գտան Լիբանանի եւ Սուրիոյ մէջ եւ արաբական աշխարհը հիւրընկալեց հայերը:

Միջազգային հաւնրութիւնը չդատապարտեց Հայկական Ցեղասպանութիւնը. ինչ որ պատճառ եղաւ, որ գործադրուին նոր ցեղասպանութիւններ: Եթէ Հայկական Ցեղասպանութիւնը դատապարտուէր օրին, այսօր նոյնանման ոճիրներ չէին գործադրուեր:

Այսօր արաբ եւ հայ ժողովուրդին ճակատագիրները նոյնանման են: Մենք եւս կը պայքարինք մեր հայրենիքին պահպանումին համար եւ մենք եւս ցեղասպանութիւն տեսանք Պաքուի եւ Սումկայիթի մէջ: Ցեղասպանութիւն տեսած ժողովուրդ մը չի կրնար ընդունիլ ցեղասպանութեան եւ մանաւանդ Կանայի ոճիրը:

Ես Կանա եկայ իմ յարգանքը մատուցելու զոհերուն եւ անոնց յիշատակը մեզի կը յուշէ, որ պէտք է ապաւինինք միայն մեր սեփական ուժին վրայ: Մենք վստահ ենք, որ ժողովուրդի մը բանակը միայն կը պաշտպանէ տուեալ ժողովուրդը, հողը եւ հայրենիքը:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

•ԱՐՏԱՔԻՆ գործոց նախարարութեան ընդհանուր տնօրէն Զաֆէր Հասան այսօր կ'ուղղուի Պրիւքսել շարունակելու համար Լիբանանի եւ Եւրոպական Հանայնքին միջեւ գործակցութեան համաձայնագիրին շուրջ բանակցութիւնները:

•ՖՐԱՆՍԱՅԻ Լիոն քաղաքի քաղաքապետ եւ Ֆրանսայի նախկին վարչապետ Ռէմոն Պար այսօր Պէյրութ կը ժամանէ տեսակցութիւններ ունենալու համար իշխանութեան երեք պետերուն հետ:

Այսօր Պէյրութ կը սպասուի նաեւ Քուէյթի խորհրդարանի պատուիրակութիւնը, գլխաւորութեամբ խորհրդարանի նախագահ Ահմէտ Սաատունի:

•ՖԻՃԻԻ նախագահ Սիրքաթ Մարա յառաջիկայ շաբաթ պիտի այցելէ Պէյրութ տեսակցելու համար նախագահ Էլիաս Հրդուսիի հետ: Ան շաբաթ մը պիտի մնայ Ֆինիւլի կալվինմէջ գործող Ֆիճիի ջոկատին հետ:

•ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ ժամիլ Շամմաս երէկ ըսաւ, որ կը շարունակէ փորձել Քարանթինայի գարշահոտութեանց գայթակղութիւնը լուծել լրատուութեան միջոցով տիալոկով, սակայն եթէ կենսաոլորտի նախարար Աքրամ Շըհայէպ մնայ անտարբեր, հարցի լուծման համար պիտի դիմէ Պէյրութի բնակչութեան:

•ԲՆԱԿԵՑՄԱՆ եւ համագործակցականներու խորհրդարանական յանձնախումբը երէկ վարձքերու օրինագիծին մասին լուսաբանութիւններ ստացաւ բնակեցման նախարարութեան ընդհանուր տնօրէնէն եւ որոշեց օրինագիծին քննարկումին սկսիլ իր յաջորդ նիստին արդարութեան նախարարի ներկայութեան:

Ի ՅԱՐԳԱՆՍ ԱՊՐԻԼԵԱՆ ԵՂԵՌՆԻ ՋՈՀԵՐՈՒՆ

ՀՍԿՈՒՄԻ ԵՐԵԿՈՅ

Հովանաւորութեամբ՝
ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
Կազմակերպութեամբ՝
ՀԸՄ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

Խօսք կ'առնեն՝
ՊՕՂՈՍ ԹԱԼԱԹԻՆԵԱՆ
ԹԱՄԱՐ ԳՈՒՇԱՕՂԼԱՆԵԱՆ

Տեղի կ'ունենայ Հինգշաբթի, 23 Ապրիլ 1998, երեկոյեան ժամը 9ին, Հայ Կաթողիկէ Պատրիարքարանի Նահատակաց կոթողին շուրջ, *Հշրեֆիէ*:

ՍԱՀԱՁԴ

Տիար Յակոբ Քհյ.Իշեան եւ գաւակք՝ Լաֆֆի
Տէր եւ տիկին Մեգրակ Աւագեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Մովսէս Քհյ.Եան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Պետրոս Քհյ.Իշեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Անդրանիկ Քհյ.Իշեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Յովսէփ Կիւտէշեան եւ գաւակունք
Տիկին Սիրվարդ Քալլուկեան եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկին Աւետիս Մուշեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Վարդան Կեօքճեան եւ գաւակ
եւ համայն ազգականներ կր գուժեն իրենց կնոջ, մօր եւ հարազատին՝

ԱՐՄԵՆՈՒՀԻ ՔԷՇԻՇԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ, 1932, Քեսապ)

անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ Երեքշաբթի, 21 Ապրիլ 1998, իր բնակարանին մէջ:

Թաղման արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր, Շորեքշաբթի, 22 Ապրիլին, կէսօրէ առաջ ժամը 11ին, Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատան մատրան մէջ:

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մաճազդ:

•Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Հինգշաբթի 23, Ուրբաթ 24 եւ Շաբաթ 25 Ապրիլին:

ՎԱՐՉԱՊԵՏ Ռ. ՀԱՐԻՐԻ ՀԵՏ ՏԵՍԱԿՑԵԼԷ ԵՏՔ

ԵԳԻՊՏՈՍ ՉՕՐԱՎԻԳ ԿԸ ԿԱՆԳՆԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԿԵՑՈՒԱԾՔՆԵՐՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ Հ. ՄԻՒՊԱՐԱՔ

Եգիպտոսի նախագահ Հիւսնի Մուպարաք երէկ վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի վերահաստատեց, որ կօրավիգ կր կանգնի թիւ 425 որոշումի կործադրութեան իսրայէլեան նախապայմանները մերժող Լիբանանի կեցուածքին:

Մուպարաք այս վերահաստատումր կատարեց վարչապետ Ռաֆիք Հարիրին ընդունած պահուն: Հարիրի եւօրեայ այցելութեան մր համար երէկ ժամանած էր Գահիրէ, տեղեկատուութեան նախարար Պասէմ Սապրհի եւ խորհրդականներու ընկերակցութեամբ: Գահիրէի մէջ ան դիմաւորուեցաւ Եգիպտոսի վարչապետ Քամալ Ժանգուրիի, բագմաթիւ նախարարներու եւ բարձրաստիճան պաշտօնատարներու կողմէ:

Վարչապետ Հարիրի Եգիպտոսի նախագահ Հիւսնի Մուպարաքի հետ տեսակցելէ ետք վերահաստատեց. «Եթէ Իսրայէլ կ'ուզէ ենթարկուիլ ՄԱԿի կամքին, առանց նախապայմաններու թող կործատրէ թիւ 425 որոշումր, իսկ եթէ կ'ուզէ փոխել Լիբանանի եւ Սուրիոյ հետ իր ունեցած պատերազմական վիճակր, ապա Լիբանան եւ Սուրիա պատրաստ են խաղաղութեան, կործակցութեան ու կայունութեան»:

Հարիրի նաեւ ըսաւ, որ Ուաշինկթընի փոխանցուած է, թէ Լիբանան կ'ընդունի Իսրայէլի կոմսէ թիւ 425 որոշումին ճանաչումր, բայց հաստատ կր մնայ Հարաւէն իսրայէլեան ուժերու առանց նախապայմանի հեռացումի պահանջին վրայ:

«Լիբանան նաեւ կուզ կ'ուզէր Միացեալ Նահանգներու նոր թափ տալու խաղաղութեան կործընթացին, որ նպաստաւոր է չրջանի բոլոր երկիրներուն» ըսաւ ան՝ հերքելով թիւ 425 որոշումին չուրջ Իսրայէլի հետ բանակցելու համար Լիբանանի վրայ ամերիկեան ճնշումներու կոյութիւնր:

Հարիրի հաւաստեց, որ արարական երկիրները համակարծիք են, սակայն չրջանի խաղաղութեան կործընթացր, կայունութիւնն ու ապահովութիւնը խոչընդոտող Իսրայէլն է:

«Լիբանան իրաւունք ունի մերժելու իսրայէլեան նախապայմանները» ըսաւ ան՝ նկատելու տալով, որ այդ պայմաններուն չուրջ բանակցութիւներ վտանգաւոր է Լիբանանի կերիչխանութեան եւ իրաւունքներուն համար: Վարչապետը աւելցուց, թէ Եգիպտոս կր բաժնէ Լիբանանի տեսակէտր եւ կօրավիգ կր կանգնի անոր: Ան յայտնեց, որ նախագահ Մուպարաքի փոխանցած է, թէ Լիբանան եւ Սուրիա կր փափաքին չրջանին մէջ հաստատուած տեսնել ամրողջական ու վերջնական խաղաղութիւն մր եւ այս պահր կր նկատեն յարմար վերադառնալու բանակցութեան սեղանին:

«Ապահովութիւնր խաղաղութեան արդիւնքն է եւ հետեւանքն է եւ չի կրնար ինքնանպատակ րլլալ», ըսաւ Հարիրի՝ պահանջելով, որ Եւրոպա ամրողջացնէ խաղաղութեան կործընթացին մէջ Ուաշինկթընի խաղացած դերր:

Հարիրի նաեւ տեսակցեցաւ եգիպտացի իր պաշտօնակիցին եւ արարական լիկայի ընդհանուր քարտուղար Իսմաթ Ապտել Մէկիտի հետ: Իսկ Եգիպտոսի արտաքին կործոց նախարար Ամր Մուսայի հետ տեսակցելէ ետք Հարիրի այսօր պիտի վերադառնայ Պէյրութ:

ՆՇՈՒՄՆԱԿ ՆՈՐ ԾԱԽԱՍԵՐ ՈՐՈՇԵԼԸ

ՊԷՏՔ Է ՃՇԴՈՒԻՆ ԱՆՈՆՑ ՖԻՆԱՆՍԱՒՈՐՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

Կ'ԸՍՄԷ Ֆ. ՍԻՆԻՈՐԱ

Ելեւմուտքի հարցերու պետական նախարար Ֆուատ Սինիորա երէկ յոյս յայտնեց, որ կը վաւերացուի պետական պաշտօնեաներու ամսականներու եւ աստիճաններու նոր ցուցակը. ան սակայն վերահաստատեց, որ նոր ծախսեր որոշելէ առաջ պէտք է ճշդուին անոնց ֆինանսաւորման միջոցները:

Հարտարարուեստի համախմբումի նախագահ Ժաք Սարրաֆի հետ տեսակցելէ ետք Սինիորա նաեւ ըսաւ, որ տնտեսական մարմիններուն հետ իր հանդիպումներուն կր քննարկէ այդ հաստոյթները ապահովելու առաջարկները:

Իր կարգին, Սարրաֆ, որ նոր վերադարձած էր Պաղտատէն, յայտարարեց, որ Սինիորայի հրաւէրին ընդառաջելով՝ Իրաքի ելեւմտական հարցերու նախարարը մօտ օրէն պիտի այցելէ Պէյրութ քննարկելու համար բազմաթիւ հարցեր:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ Մ. ԵՒ Հ. ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ՍԱՆԵՐՈՒ ՖՈՆՏԻՆ

Մարի Ճիճպաշեանի մահուան քառա ուրբաթ առիթով, Համազգայինի Մ. եւ Հ. Արսլանեան ամ ճեմարանի անձնակազմը կը նուիրէ 100 $

ԱՅՆՃԱՐ ԱՅՆՃԱՐ

ԵՂԵՌՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՋԵՌՆԱՐԿՆԵՐ

1.- Հսկումի երեկոյ, կազմակերպութեամբ Հ. Յ. Դ. ԼԵՄի «Շ. Միսաքեան» մասնաճիւղի, 23 Ապրիլ 1998, երեկոյեան ժամը 8:30ին, «Հետուիկ» սրահին մէջ:

2.- Ժողովրդային հաւաք, կազմակերպութեամբ Հ. Յ. Դ. «Կարմիր Լեռ» կոմիտէի դաստիարակչական մարմինին, 24 Ապրիլ 1998, կ. ա. ժամը 11:30ին, Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ նորակառոյց սրահին մէջ: Կը դասախօսէ Կիմ Աղաբէկեան:

3.- Գեղարուեստական երեկոյ, կազմակերպութեամբ Ազգ. Յառաջ Գ. Կիւլպէնկեան երկրդ. վարժարանի, 25 Ապրիլ 1998, երեկոյեան ժամը 8:30ին, Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ սրահին մէջ:

4.- Նուագահանդէս, կազմակերպութեամբ Այնճարի հայ աւետարանական համայնքին, 26 Ապրիլ 1998, երեկոյեան ժամը 8ին, Հետուիկ սրահին մէջ: Հայրենի արուեստագէտներ՝ ջութակահար Աշոտ Երէցեան եւ դաշնակահար Արմէն Չեչէքեան:

Հ. Յ. Դ. ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

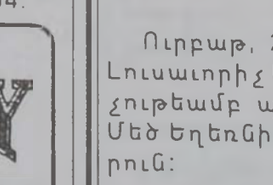
ՄԵԾ ՅՈՅՍԵՐ...

Ուաշինկթըն կ'առաջարկէ Այսրյորդանանի 13,1 առ հարիւրը վերադարձնել պաղեստինեան իշխանութեան: Նեթանիահու սակայն համաձայն չէ եւ կ'ուզէ արգիլել այս ծրագիրին հրապարակումր:

•ԻՄԱՅԷԼ. քննադատեց Պէյրր, որ «նախագահ» կոչած էր Եասէր Արաֆաթր: Նեթանիահուի օգնականներէն Տանի Նաւէ ըսաւ, որ Արաֆաթ նախագահ չէ եւ թէ ան պարզապէս պաղեստինեան իշխանութեան ատենապետն է:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Կալըրի մը կարիք ունի վաճառող օրիորդներու. ֆրանսերէն կամ անգլերէն գիտնալը պայման: Դիմել՝ հեռ. 03-732364:

ԱՐԻՒՆ ՍԵՆԹԸՐ

Հեռ. 257469 - 70
03- 278260

ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ

•ՍՈՒ ՊԷՕՐԷԿ ԵՒ ԱՂՑԱՆ

Հ. Յ. Դ. Լ. Ե. Մ.Ի

Շ. ՄԻՍԱՔԵԱՆ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 83ԱՄԵԱԿԻ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՀՍԿՈՒՄ

•Բանախօս՝ ԸՆԿԵՐ. ՇՈՂԻԿ ԱՇԸԳԵԱՆ
•Գեղարուեստական յայտագիր

Տեղի կ'ունենայ, Հինգշաբթի, 23 Ապրիլ 1998ին, երեկոյեան ժամը 9ին, Այնճարի «Հետուիկ» սրահին մէջ:

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԳԻՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ԹԵՐԱՊԵՒՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԳԱՐԵԳԻՆ Ա. ԿԸ ՄԵԿՆԻ ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ ՆԻՒ ԵՈՐՔ

Ս. Էջմիածինի դիւանը հաղորդագրութեամբ մը կը յայտնէ, որ Գարեգին Ա. Ամենայն հայոց կաթողիկոս 14 Ապրիլին ուղղուած է Լոնտոն բժշկական քննութիւններու ենթարկուելու համար:

Հաղորդագրութիւնը նաեւ կը յայտնէ, որ վեհափառ հայրապետը 20 Ապրիլին ժամանած է Նիւ Եորք հոն եւս բժշկական որոշ քննութիւններու ենթարկուելու համար: Հաղորդագրութիւնը կը հաստատէ, որ Գարեգին Ա.ի առողջութիւնը մտահոգիչ չէ:

Լ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑ...

Խորհրդարանի նախագահր, իր կարգին, կարեւորութեամբ չեչտեց, որ Արցախի նկատմամբ իր դիրքորոշումր կր րխի իրաւագրկուած ժողովուրդներու նկատմամբ իր սկզբունքային կեցուածքէն, որ կր մերժ ամէն տեսակի գրաւում եւ իրաւագրկում: Ան յոյս յայտնեց, որ Արցախի հարցր կր լուծուի խաղաղ միջոցներով, իսկ անհրաժեշտութեան պարագային՝ արդարութեան յաղթանակին համար պէտք է դիմում ամէն միջոցի: Վերջապէս խորհրդարանի նախագահր յայտնեց մտրհեց Արցախի ղեկավարութեան եւ ժողովուրդին իրենց արդար դատի հետապնդման մէջ:

Տեսակցութեան աւարտին Լ. Պետրոսեան յայտարարեց, որ Լ. Ղարարաղ կր հաւատայ տագնապին խաղաղ լուծման: «Լիբանանի խորհրդարանի նախագահին ներկայացուցի տագնապր եւ ՀՂՀի քաղաքական ու տնտեսական իրավիճակր», աւելցուց ան:

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ ՄԻՇԷԼ ՄՈՒՐԻ

Արցախի վարչապետն ու անոր ընկերակցող պատուիրակութիւնը նաեւ այցելութիւն մր տուին փոխ վարչապետ եւ ներքին գործոց նախարար Միշէլ Մուրի: Խոսակցութիւնները կեդրոնացան Արցախի կացութեան եւ բանակցութիւններու ընթացքին վրայ: Փոխ վարչապետ Մուրի յոյս յայտնեց, որ Արցախի ժողովուրդը չնորհիւ հարուստ մարտունակութեան իր պայքարը յաղթանակով կր պսակէ:

ԹԵԼԷ ԼԻՒՄԻԷՐ ԿԱՅԱՆԷՆ

Հայկական Ցեղասպանութեան 83ամեակին առիթով, պատկերասփիւռի *Թելէ Լիւմիէր* կայանէն պիտի պատկերասփռուի յատուկ յայտագիր մը Հայաստանի մասին: Պատրաստող եւ ներկայացնող՝ Ռոզի Շաատարեան:

Յայտագիրը պիտի պատկերասփռուի 3 բաժիններով 23, 24 եւ 25 Ապրիլին, կէսօրէ ետք ժամը 5ին:

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ
ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ - ՋՐՈՅՑ

Խօսք կ'առնէ
Արցախի վարչապետ
ԼԵՈՆԱՐՏ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Տեղի պիտի ունենայ Շորեքշաբթի, 22 Ապրիլ 1998, երեկոյեան ժամը 7:30ին, Հայկազեան համալսարանի սրահին մէջ, Քանթարի:

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԷՋ

Ուրբաթ, 24 Ապրիլին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, արժանի վայելչութեամբ պիտի ոգեկոչուի անմահ յիշատակը Մեծ Եղեռնի մէկուկէս միլիոն մեր նահատակներուն:

Պիտի պատարագէ եւ քարոզէ՝
ԳԵՐԾ. Տ. ՊԱՐԳԵՒ ԵՊՍԿ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ
(Առաջնորդ Ղարաբաղի թեմին)

Պատարագէն անմիջապէս ետք, Նահատակաց Յուշարձան - Մատուռի մուտքին տեղի պիտի ունենայ հոգեհանգստեան հանդիսաւոր արարողութիւն, որուն աւարտին իր հայրապետական պատգամը պիտի տայ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Պատարագին եւ հոգեհանգստեան արարողութեան ներկայ պիտի գտնուի Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան վարչապետ՝

Ն. Վ. ՏԻԱՐ ԼԵՈՆԱՐՏ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Սիրով կը հրաւիրուին մեր ժողովուրդի զաւակները ներկայ գտնուելու սոյն արարողութեանց եւ կրօնական ու ազգային նախաձեռնութեամբ արժանի յարգանք ընծայելու մեր անմահ նահատակներուն:

ԴՐՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ՄՏԱԾՈՒՄՆԵՐ Ս. ՋԱՒԱՐԵԱՆԷՆ

«Ընկերասէր լինելու համար, ոչ այնքան քարոզելու է «ընկերասիրութիւն» ինչքան միշտ եւ բոլոր միջոցներով օգնելու է աւելի թոյլ եւ կարօտ ընկերներին. հայրենասէր լինելու է ոչ այնքան «ա՛խ Հայաստան» պոռալով, ինչքան ճանաչելով այդ հայրենիքը, ապրելով հայ ժողովրդի հետ, ուրախանալով նրա առաջադիմութեամբ, ցաւելով նրա թշուառութիւններով»:

Ս. ՋԱՒԱՐԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ 85ԱՄԵԱԿ
Հ.Յ.Դ. ՋԱՒԱՐԵԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՓԱՐԻԶ. Հ. Յ. Դ. ՀԱՅ ԴԱՏԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ — ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ» ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ

Փարիզի «Սորպոն» համալսարանի «Richelieu» ամփիթատրոնին մէջ, 16 Ապրիլին բացուեր կատարուեցաւ «Հայկական Ցեղասպանութեան Այժմականութիւն» թեմայով միջազգային համագումարին:

Համագումարը նախաձեռնութիւնն էր Ֆրանսայի Հ. Յ. Դ. Հայ Դատի Յանձնախումբին, իսկ հովանաւորութիւնը՝ Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան:

Համագումարին բացումը կատարեց Հ. Յ. Դ. Ֆրանսայի Հայ Դատի Յանձնախումբի նախագահ Րնկ. Արա Գրիգորեան: Ապա խօսք առաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոս Արամ Ա. վեհափառը, որ Փարիզ ժամանած էր այս համագումարին մասնակցելու համար: Ելոյթ ունեցան նաեւ նիստի նախագահ մեծար Ալէն Եաքուպովիչ, սրուան բանախօսներ Մտեփան Աստուրեան, Արամ Արքուն, Հիլմար Քայկեր, Ռուբէն Ատալեան եւ Մերուժան Կարապետեան:

Կարդացուեցան այս առիթով Գարեգին Ա. Ամենայն հայոց կաթողիկոսի եւ Հայաստանի Նորընտիր նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանի ողջոյնի նամակները:

ՔԼԻՆԹՐՆԻՆ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ՆԱՄԱԿԱՐՇԱԻ

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՃԱՆԱՉՄԱՆ Ի ԽՆԴԻՐ

Հ. Յ. Դաշնակցութեան Արեւմտեան Ամերիկայի Հայ Դատի Յանձնախումբը եւ Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութիւնը միասնաբար նախաձեռնեցին նամակարշաւ մը, ուղղուած նախագահ Պիլ Քլինթընին, անկէ պահանջելով, որ ճանչնայ Հայկական Ցեղասպանութիւնը:

Նամակը խնդրագիրի ձեւով պիտի ստորագրուի եւ ապա առաքուի Սպիտակ Տուն: Առ այս, գաղութէն ներս տեղի ունեցիկ յաւաջիկայ բոլոր հրապարակային ձեռնարկներուն, Հ. Ը. Դ ի եւ Հայ Դատի Յանձնախումբերու գործիչները յատուկ սեղաններ, կամ տաղաւարներ կետեղելով, հանրութեան պիտի տրամադրեն այս խնդրագիրէն օրինակ մը, ատոր տակ ստորագրութիւններ հաւաքելու համար:

Նամակարշաւին տուն տուող առիթը Ռուանտայի մէջ Քլինթընի կատարած յայտարարութիւնն էր: Մանաւանդ է, որ անցնող Մարտ 25ին, Ռուանտա կատարած իր այցելութեան ընթացքին, նախագահ Քլինթըն ներողութիւն խնդրեց Ռուանտայի ժողովուրդէն, որ անհրաժեշտ քայլերը չէ առած այդ ցեղասպանութեան նկատմամբ:

Այս նամակարշաւով նախաձեռնողները կը յուսան, որ Քլինթըն կ'անդրադառնայ այն փաստին, որ ինք տակաւին չէ ճանչցած 1915ի Հայկական Ցեղասպանութիւնը, քսաներորդ դարու առաջինը:

Նամակը նախ կը գնահատէ Ռուանտայի ցեղասպանութիւնը ճանչնալու նախագահին յայտարարութիւնը, ապա կ'ընդգծէ, թէ հայութիւնը դեռ կը սպասէ այն օրուան, ուր Ամերիկայի նախագահը Օսմանեան Թուրքիոյ կառավարութեան կողմէ կազմակերպուած հայութեան բնաջնջումը հրապարակաւ ցեղասպանութիւն որակէ: Նամակը կը յիշեցնէ, թէ «Ցեղասպանութիւն» բառը առաջին անգամ գործածուեցաւ Ռաֆայէլ Լեմքինի կողմէ՝ սերտելէ ետք հայութեան կանոնաւոր բնաջնջումի պարագան:

Նամակը կը շարունակէ ըսելով, որ այնքան ատեն որ Ամերիկայի նախագահը «Ցեղասպանութիւն» բառը չի գործածեր, Թուրքիա հանգիստ կերպով կը շարունակէ պատմութիւնը խեղաթիւրելու եւ Հայկական Ցեղասպանութիւնը ուրանալու իր արշաւը: Եւ այնքան ատեն, որ համաշխարհային դեկավարներ, ինչպիսին է Ամերիկայի նախագահը, կը խուսափին հայկական փորձառութեան ճշգրիտ որակումը տալէն, աշխարհ պիտի մնայ համոզուած, որ կարելի է մարդկութեան դէմ ամէնէն ահաւոր ոճիրն իսկ գործել եւ անպատիժ մնալ: Հիմնուելով այս մտքերուն վրայ, նամակը կը խնդրէ նախագահ Քլինթընէն «Ցեղասպանութիւն» որակել հայերը բնաջնջելու թրքական փորձը:

ՍԵՒԾՈՎԵԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՆԻՍՏ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Երեւանի մէջ վերջերս տեղի ունեցաւ Սեւծովեան Տնտեսական Համագործակցութեան երկիրներու գործարար խորհուրդին նիստը, որուն մասնակցեցան Ռուսիայէն, Ուքրանիայէն, Թուրքիայէն, Ռումանիայէն եւ Յունաստանէն պատուիրակութիւններ:

Քննարկուեցան երկկողմանի եւ բազմակողմանի համագործակցութեան խնդիրներ, արծարծուեցան վիճելի հարցեր, մասնաւորաբար թրքական եւ յունական կողմերուն միջեւ:

Համագործակցութեան շրջագիծի ծիրէն ներս Հայաստան յառաջիկային համար կը պատրաստէ հայ-ուքրանական եւ հայ-թրքական գործարար համաժողովներ:

ԹՈՒՐՔԻԱ – ԻՍՐԱՅԷԼ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵԾ ՎՏԱՆԳ Է

(ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ՍՈՒՐԻՈՅ ՀԱԻԱՏԱՐՄԱՏԱՐ ՀԱՄԷՏ ՀԱՍԱՆԻ ՀԵՏ)

«ԱԶԴ».– Նախ առաջ ցանկանում եմ ձեզ շնորհաւորել Սուրիոյ Արաբական Հանրապետութեան ազգային տօնի կապակցութեամբ, եւ խնդրում եմ ամփոփ ձեւով պատմէք այս պատմական իրադարձութեան մասին:

ՀԱՄԷՏ ՀԱՍԱՆ - Իմ շնորհակալութիւնն եմ յայտնում կեղեքիկ շնորհաւորանքի համար: Ինչ վերաբերում է ազգային տօնին, ապա այն կարեւոր պահ է եւ իրադարձութիւն իմ երկրի պատմութեան մէջ եւ որը արդիւնք է նախեւառաջ օսմանեան գաղութատիրութեան, ապա ֆրանսական հոգատարութեան դէմ ուղղուած ազգային երկար ժամանակաշրջանի ազգային պայքարի:

1946 թ. Ապրիլի 17ին ազգային դրօշը վեր բարձրացաւ Սուրիոյ հողի վրայ, ազդարարելով անկախութեան ժամանակաշրջանի սկիզբը: Դա պարզաւ կարեւոր իրադարձութիւն ժամանակակից Սուրիոյ կառուցման եւ ազգային նուաճումների համար, որին ականատես եղաւ Սուրիան վերջին 52 տարիների ընթացքում: Եւ յատկապէս 1970 թուից յետոյ, երբ նախագահ Հաֆէզ Ասատ սկսեց դեկավարել Սուրիան, քաղաքական եւ տնտեսական բազմարնոյթ ուղղութեամբ ամրապնդելով հասարակութեան մէջ ժողովրդավարութեան կիրառումը եւ կառուցելով օրէնքի պետութիւն, որ յենում է երկրի Սահմանադրութիւնը յարգելու վրայ: Այժմ օրէնսդիր, գործադիր, դատաիրաւական իշխանութիւնները իրենց լիազօրութիւնները իրականացնում են ըստ այդ սահմանումների, որը նախատեսում է Սահմանադրութիւնը: Դրան գումարած Սուրիան սկսեց ազգային տնտեսութիւն կառուցել՝ խրախուսելով անհատ նախաձեռնողներին, պաշտպանելով ազգային եւ արտասահմանեան ներդրումները՝ մասնաւոր նախաձեռնութեան եւ պահպանելով պետութեան սեփականութիւնը որոշ արտադրական ասպարէզներում: Այսպիսով ազգային տնտեսութիւնը սկսեց յենուել երեք ձեւերի վրայ՝ պետական, սեփական եւ համատեղ:

Քաղաքական եւ տնտեսական այս փորձի կիրառումով Սուրիան դարձաւ առանձնայատուկ: Նա սկսեց ընթանալ քաղաքական եւ տնտեսական վերափոխումների ճանապարհով աւելի վաղ, միեւնոյն ժամանակ պահպանելով անհատի րնկերային ապահովագրութիւն, անվճար ուսումը բոլոր մակարդակներում եւ անվճար բժշկական ծառայութիւնը: Այս բոլորով Սուրիան ստանձնեց մի առաքելատար դեր, որն էլ ամրապնդեց նրա դիրքը տարածաշրջանում եւ աշխարհում:

«ԱԶԴ».– Նեթանիահուն վերջերս առաջարկում է յիսո՞ւն Իսրայէլի զօրքերը Լիբանանի Հարաւից՝ ինչպիսի՞ն է մի կողմից Սուրիոյ եւ միւս կողմից Սուրիա-Լիբանանեան համատեղ դիրքորոշումն այս հարցի շուրջ: Ինչ ազդեցութիւն է հասել խաղաղութեան գործընթացը տարածաշրջանում:

ՀԱՄԷՏ ՀԱՍԱՆ - Խաղաղութեան գործընթացը կանգ է առել այն ժամանակուանից, երբ Նեթանիահուն եկաւ իշխանութեան գլուխ: Գործընթացը մտել է փակուղի Իսրայէլի կառավարութեան քաղաքականութեան, յարձակողական դիրքորոշումների եւ այն փորձերի պատճառով, որոնցով խուսափում է կատարել այն պահանջները, որոնք անհրաժեշտ են գործընթացի հետագայ կարգաւորման համար: Այդ առումով յատկապէս անհրաժեշտ է առաջնութիւն տալ Մատրիտի համաժողովին եւ պահպանել «տարածքների խաղաղութեան դիմաց» սկզբունքը:

Այն, ինչ որ ասուել է Լիբանանի Հարաւից Իսրայէլի յետ քաշուելու մասին, իսրայէլական նոր խուսանաւումն է, խուսափելու համար խաղաղութեան գործընթացի իսկական ուղուց եւ միեւնոյն ժամանակ խուսափելու միջազգային հանրութեան ճնշումներից, որոնք անհանգստացած է Իսրայէլի բացասական դիրքորոշումից խաղաղ գործընթացի վերաբերեալ: Դա նաեւ խուսափում է 242, 338 եւ 425 բանաձեւերի կիրառումից: ՄԱԿի Անվտանգութեան Խորհրդի 425 բանաձեւը Լիբանանի Հարաւի մասին պահանջում է Իսրայէլի յետ քաշուելը առանց որեւէ պայմանի, եւ այդ բանաձեւը ընդունուել է մօտաւորապէս 20 տարի առաջ եւ Իսրայէլը մինչեւ օրս չի կատարել:

Եթէ Իսրայէլը իրօք մտադիր է, ապա թող դուրս հանի իր զօրքը Լիբանանեան հողերից առանց որեւէ պայմանի, եւ սա կը լինի ամենաճիշդ ձեւը 425 բանաձեւի կատարման հարցում: Բայց, ինչպէս նշեցի, Իսրայէլի դիրքորոշումը խուսանաւում է միայն, որի նպատակն է Լիբանանում ունենալ բանակցութիւնների մի փաստ մտցնել բանակցութիւնների մի փաստ պուղիի մէջ, որը կ'երկարի անվերջ, առանց որեւէ արդիւնքի: Այդ բոլորին զուգահեռ են անընդունելի պայմաններ, որոնք պարտադրում են Լիբանանին ձեւականօրէն յետ քաշուելու դիմաց: Միեւնոյն ժամանակ Իսրայէլը փորձում է Սուրիոյ եւ Լիբանանի խաղաղ գործընթացի ուղղութիւնները բաժանել իրարից, որպէսզի կարողանայ առանձին գործ ունենալ Լիբանանի հետ, որը ուժեղ է Սուրիայով, եւ Սուրիոյ հետ, որը ուժեղ է Լիբանանով: Դա փորձ է նաեւ լիբանանեան ազգային դիմադրութիւնը, որպէսզի Լիբանանին կրկի ուժի այն գործօններից, որ նա ունի եւ որոնց վրայ է յենւում Լիբանանի դիրքորոշումը: Ուստի, ինչպէս նշեցիք հարցի մէջ, Լիբանանն ու Սուրիան նորից հաստատել են իրենց վրճռական դիրքորոշումը դէմ կանգնելով իսրայէլական նոր խուսանաւումին եւ բացայայտելով նրա խորամանկ նպատակները:

Ինչ վերաբերում է Սուրիոյ դիրքորոշմանը, ապա նշեմ, որ Սուրիան սկզբից եւեթ րնդառաջել է չրջանի հակամարտութեանը ամերիկեան եւ միջազգային խաղաղ, արդար եւ ամրողջական լուծում տալու նախաձեռնութիւններին: Այդ դրական արձագանգն էր, որ հնարաւոր դարձրեց ամրողջ գործընթացը, որը մեր կարծիքով պէտք է յենուի Մատրիտի համաժողովին, «տարածքները խաղաղութեան դիմաց» սկզբունքի կիրառման, սուրիական հոլանի բարձունքներից (վերականգնելով 1967 Յունիսի 4ի սահմանները), Լիբանանի Հարաւից եւ գրաւեալ միւս արարական տարածքներից Իսրայէլի զօրքերի դուրս բերման վրայ:

Սուրիոյ դիրքորոշումը պարզ է: Նա բազմիցս յայտարարել է, որ միշտ պատրաստ է վերսկսել եւ շարունակել խաղաղ գործընթացը այն կէտից, որտեղից կանգ է առել: Նա յայտարարել է նաեւ, որ խաղաղութիւնը Սուրիոյ համար ռազմավարական րնտրութիւն է:

«ԱԶԴ».– Վերջերս Թուրքիոյ եւ Իսրայէլի յարաբերութիւնները ամրապնդուել են յատկապէս ռազմական ասպարէզում: Ինչպիսի՞ դիր է կատարում Սուրիան արաբական ջանքերը միաւորելու ասպարէզում՝ դիմադրելու այդ համագործակցութեան:

ՀԱՄԷՏ ՀԱՍԱՆ - Իրականում համաձայն աշխարհին յայտնի դարձաւ, որ թուրք-իսրայէլական յարաբերութիւնները վերջերս հեռու գնացող եւ վտանգաւոր րնոյթ են կրում: Ռազմական համագործակցութիւնը եւ ռազմական դաշինքը նրանց միջեւ տարածաշրջանի բոլոր ժողովուրդների մէջ անհանգստութիւն առաջացրեց, յատկապէս համատեղ զօրավարժութիւններից յետոյ, որոնք տեղի ունեցան Միջերկրական ծովում վերջերս: Այդ զօրավարժութիւնները վտանգ էին ներկայացնում չրջանի երկրների ու ժողովուրդների համար: Դա յանգեցրեց չրջանում լարւածութեան մեծացմանը, չնայած առանց այն էլ լարուածութիւնը կայ այնտեղ Իսրայէլի կողմից արաբական հողերի գրաւման հետեւանքով:

Ի հարկէ, այս ռազմական համագործակցութիւնը Թուրքիոյ եւ Իսրայէլի միջեւ մեծ վտանգ է յատկապէս Սուրիոյ անվտանգութեան համար: Այդ պատճառով Սուրիան մեծ ջանքեր թափեց Արաբական երկրների Լիկայի, Իսլամական լիագումար Համագումարի եւ այլ միջազգային կազմակերպութիւնների չրջանակներում գոյց տալու համար իսրայէլա-թուրքական դաշինքի վտանգաւոր հեռանկարները: Շնորհիւ Սուրիոյ ջանքերի Իսլամական Համագումարի վերջին լիագումարը, որը տեղի ունեցաւ Թեհրանում, որոշումներ ընդունեց այս կապակցութեամբ: Արաբական երկրների Լիկան նոյնպէս որոշումներ ընդունեց այդ հարցի շուրջ, որոնք քննադատում են դաշինքը եւ պարզաբանում նրա վտանգները տարածաշրջանի ժողովուրդների եւ պետութիւնների անվտանգութեան եւ ապագայի համար:

«ԱԶԴ».– Ինչ կարող էք ասել Սուրիոյ հայկական գաղութի եւ արաբա-հայկական յարաբերութիւնների ամրապնդման մասին:

ՀԱՄԷՏ ՀԱՍԱՆ - Սուրիա-հայկական բարեկամական յարաբերութիւնները չատ ամուր են եւ նրանց արմատները ձգուում են պատմութեան խորքերը: Երկու ժողովուրդների վաղուց եւ մօտիկից են ճանաչում միմեանց: Այս պարագային հայերի դէմ գործադրուած օսմանեան կոտորածների ժամանակ Սուրիան բացեց իր դռները հայերի առջեւ եւ օգնեց նրանց փրկուելու: Սուրիան նախագահ Հաֆէզ Ասատի նախաձեռնութեամբ մարդասիրական օգնութիւն ցոյց տուեց Հայաստանին վերջինիս պատահած դժբախտութիւնների եւ բնական աղէտների ժամանակ:

Սուրիոյ ազգութեամբ հայ քաղաքացիները մեծ դեր են կատարում երկրի տնտեսական, հասարակական եւ մշակութային կեանքում եւ դրականօրէն մասնակցում հայրենիքի կառուցմանն ու զարգացմանը: Այս դերը փոխադարձ եւ բարեկամական յարգանքի կապուածներ է առաջ բերում հայերի եւ արարների միջեւ:

(Հարցազրոյցը վարեց
Յ. ԾՈՒԼԻԿԵԱՆԸ)

«Ազգ»

ԴԱՐԲԻՆԵԱՆ - ԷՍՖԱՀԱՆԻ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Հայաստանի վարչապետ Արմէն Դարբինեան հանդիպում ունեցաւ Հայաստանի մէջ Իրանի դեսպան Համիտ Ռիզա Նիքքար Էսֆահանիի հետ:

Դեսպանը վարչապետին յանձնեց Իրանի նախագահի առաջին տեղակալ դոկտ. Հասան Հապիպիի չնորհաւորական ուղերձը: Ընդգծելով երկու երկիրներու միջեւ առեւտրատնտեսական յարաբերութիւններու կարգավորման փոխշահաւէտութիւնը՝ ան վկայակոչեց երկու ժողովուրդներուն դարաւոր աւանդոյթներ ունեցող մշակութային կապերը:

Վարչապետ Արմէն Դարբինեան, իր կարգին, չեշտեց, որ Իրանի եւ Հայաստանի աշխարհաքաղաքական դիրքը փոխշահաւէտ համագործակցութեան իրական նախադրեալներ կը ստեղծէ, մասնաւորաբար տարանցիկ փոխադրութեանց մարգին մէջ:

Անոնք քննարկեցին նաեւ Քաջարանի փապուղիի, Ագարակի երկաթուղային հատուածի, Իրան - Հայաստան քարիւղատարի չինարարութեան առնչուող հարցեր:

Նշուեցաւ, որ Իրան - Հայաստան քարիւղատարի նախագծման աշխատանքները պիտի աւարտին այս տարի:

Լ. Ո. ԽԱՉԻ «ԱՇԽԷՆ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ԱՐՑԱԽԻ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Տօնական անցնող օրերուն, րնտանեկան եւ րնկերային իր պարտականութիւններու կողքին, Լիբանանահայ Օգնութեան Խաչը չմոռցաւ հայրենի Արցախ: Լ.Ո.Խ.ի «Աշխէն» մասնաճիւղի րնկերուհիները կազմակերպեցին հանդիպում մը Արցախի ապատակրութեան տասնամեակը նշելու, նոյն ատեն ոգեկոչելով յիշատակը հազարաւոր նահատակներու, որոնք ինկան յանուն հայրենիքի փրկութեան: Հանդիպումը տեղի ունեցաւ «Սարդարապատ» Ժողովրդային Տան սրահին մէջ, Հինգշաբթի, 16 Ապրիլի կէսօրէ առաջ:

Գեղարուեստական յայտագիր մը ներկայացուցին Ագգ Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան Քոլէճի աշակերտներէն Թամար Իսկէնեան (մեներգ), Կարինէ Պետրոսեան (արտասանութիւն), Գէորգ Արթինեան (մեներգ), նուագի րնկերակցութեամբ Սագօ Պետրոսեանի: Արցախի նահատակներուն նուիրուած երգեր ու քերթուածներ ներկայացնելով՝ պատանի ու պարմանուհի աշակերտները արժանացան ներկաներուն ջերմ գնահատանքին:

Արցախի պատմական անցեալին ու խորհրդային կարգերու ժամանակաշրջանի կեանքին ու մասին խօսեցաւ Շահանդուխտ յիշելով կուսակիցներէ վերածուած, թուրանական ցեղախումբերու կողմէ միշտ ոտնակոխուած Արցախ, որ ի վերջոյ կ'ապատագրուէր 1988ի Փետրուարին, անձնուրաց արցախցիներու արեան գինով:

Գեղարուեստական յայտագիրի երկրորդ մասով Ռուզաննա Ուլիկեան ներկայացուց Պարոյր Սեւակի «Անուշի Զանգակատուն»էն հատուածներ, իսկ Մակի Մկրտիչեան արտասանեց Շահանդուխտի «Արցախի Հերոսներուն» բանաստեղծութիւնը: Երկու ասմունքներն ալ արժանացան ջերմագին ծափահարութիւններու:

Մեներգային բաժինին իրենց մասնակցութիւնը բերին «Աշխէն» մասնաճիւղի րնկերուհիներէն Արմինէ Խառնրլեան եւ Լուսին Մկրտիչեան. առաջինը կատարեց «Գնաստիկն» երգը, իսկ երկրորդը՝ Գ. Էմինի «Ծաղիկ Հայոց» երգը:

Ստեղծուած յուզիչ, հայրենասիրական եւ ապատատեղչութեան ոգին պանծացնող մթնոլորտին մէջ ներկաները կատարեցին Արցախի նահատակներուն յիշատակին նուիրատուութիւն եւ սպառեցին Արցախի յատկացուած վիճակահանութեան տոմսեր:

Ձեռնարկը նկատուեցաւ յատկանշական արտայայտութիւն, մշակութային դրոշմով, նպաստելով Լ.Ո.Խ.ի մեծ րնտանիքին բարոյական սկզբունքներուն հաստատման:

Հանդիսութիւնը վերջ գտաւ հիւրասիրութեամբ:

ԹՂԹԱԿԻՑ

ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ԿԵԴՐՈՆ

Երեւանի մէջ վերջերս բացումը կատարուեցաւ «Սիլ Փլազա» առեւտուրի կեդրոնին, ներկայութեամբ արդիւնարերութեան եւ առեւտուրի նախարար Գառնիկ Նանագուլեանի եւ Հայաստանի արդիւնարերողներու եւ գործարարներու միութեան նախագահ Արամ Վարդանեանի: Կեդրոնին մէջ իրենց առեւտրական տաղաւարները բացած են «Իվ Ռոշէ», «Ամերիա», «Քաշարել», «Նոփ Նոփ» հանրածանօթ րնկերութիւնները, ինչպէս նաեւ՝ Երեւանի քոնիաքի գործարանը, կօշիկի «Լիլիա» գործարանը եւ այլն: Կեդրոնին երկրորդ յարկին վրայ կայ սրճարան, իսկ գետնայարկին մէջ խաղասենեակ՝ յաճախորդներուն եւ երեխաներուն համար:

Արդիւնարերութեան եւ առեւտուրի նախարար Գառնիկ Նանագուլեան յոյս յայտնեց, որ մօտիկ ապագային այս կեդրոնին մէջ վաճառուին նաեւ Հայաստանի մէջ արտադրուած ապրանքներ: Նախարարը նշեց, թէ մինչեւ տարեվերջ Երեւանի մէջ պիտի բացուին քանի մը առեւտրական եւ այլ կեդրոններ եւս:

ՀԱՄԲԻԿ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆԻ ՆՈՐ ՀԱՍՑԷՆ

HAMPIG SASSOUNIAN
C 88440
CA STATE PRISON
D4– 240
44750 60TH STR.
WEST PLANCASTER CA 93536

«ՂԱՐԱԲԱՂ ԿՈՄԻՏԷ»Ն ՓԱԿՈՒՄ Է ՎԱՐԱԳՈՅՐԸ

Վերջին ամիսներին հանրապետության մէջ տեղի ունեցած ներքաղաքական գարգացումների հետեւանքները չեն սահմանափակւում միայն իշխանութեան մեհանիզմական փոփոխութեամբ: Քաղաքական գործընթացների բացայայտեցին, որ իրենց սպառել է հանրապետութիւնում տարիներ շարունակ տիրապետած քաղաքական մտածելակերպի ամրողջական համակարգը:

1988ից Հայաստանի քաղաքական գարգացումների որոշակի չեշտադրումներ պայմանաւորուել են «Ղարաբաղ կոմիտէ»ի տրամաբանութեամբ: Ըստ էութեան, տեւական մի շրջան երկրում իշխում էր ոչ այնքան ՀՀՇական գաղափարախօսութիւնը, որքան «Կոմիտէ»ի գործունէութեան մեթոտաբանութիւնից բխող երեւոյթներն ու իրողութիւնները: Տրեւալի կպչում խօսքի վերաբերում է իշխանութիւն - ընդդիմութիւն քաղաքական յարաբերութիւնների բնոյթի որոշակի չեշտադրումների եւ առանձին դրսեւորումների տրամաբանութեան: Իսկ այդ տրամաբանութիւնը, մանաւանդ վերջին տարիներին, «Կոմիտէ»ի աշխարհայեացքի, մտածելակերպի, գործունէութեան ողջ էութեան արտացոլումն էր:

Պատահական չէր, որ «Կոմիտէ»ն իշխանական եւ ընդդիմադիր թեւերի ճեղքուեց ոչ թէ գաղափարախօսական եւ ծրագրային ագմավարական հարցերում, այլ աւելի շուտ իրականացուող քաղաքականութեան գուտ մարտավարական խնդիրների շուրջ անհամաձայնութեան արդիւնքում: Եւ, բնականաբար, կոմիտէականների քաղաքական գործունէութիւնը թէ' իշխանական, թէ' ընդդիմադիր դաշտերում իրականացուում էր գրեթէ նոյն ոճով ու տրամաբանութեամբ: Եթէ իշխանական թեւը ձգտում էր լուծին վերահսկել պետական-վարչական մեքենան, ապա ընդդիմադիր թեւը փորձում էր իր գործունէութեան տրամաբանութեանն ու նպատակներին ծառայեցնել ընդդիմադիր դաշտը փորձելով նաեւ յղնել Հ. Յ. Դ-ի կասեցուած քաղաքական տարածութիւնը:

«Կոմիտէ»ի թեւերի պայքարի արդիւնքում առաջացաւ մի մթնոլորտ, որն իր հնարաւոր դրսեւորումներով միտուեց ոչ այնքան երկրի բնականոն քաղաքական համակարգի ձեւաւորմանը, որքան նրա պատակապրուեց յաղթանակի հասնել «պատ-պատին» պայքարում: Երկու թեւերն էլ իրար դէմ այնպիսի մի պայքար ծաւալեցին, որն արագօրէն անցաւ քաղաքակիրթ սահմաններ, ունենալով մէկ նպատակ՝ ամէն գնով ոչնչացնել հակառակորդին: Թէ այդ պայքար կոչուածի հետեւանքներն ինչպիսի՜ն եղան վկայում են 1996 թրուականի սեպտեմբերեան դէպքերը, իսկ թէ չարունակուելու դէպքում ինչպիսին կարող էին լինել թողնում ենք ընթերցողների երեւակայութեան:

Բնական է նաեւ, որ այդ նոր ուժը միանգամից յայտնուեց «Կոմիտէ»ի երկու թեւերի խաչաձեւ յարձակման կիզակէտում: Քանզի պարզ էր, որ այդ նոր ուժը փոխելու է նաեւ քաղաքական գործընթացների ողջ տրամաբանութիւնը: «Կոմիտէ»ի իշխանական թեւը ինքնարացասելով եւ ինքնասպառուելով հեռացաւ իշխանութեան դեկավարումից: Զրկարողանալով կամ չուզենալով տեղաւորուել նոր ձեւաւորուող քաղաքական դաշտում, «Կոմիտէ»ի ընդդիմադիր թեւը նոյնպէս ենթակայ է լուսանցքայնացման: Իսկ հետեւանքը կրկին նոյնը՝ ինքնասպառում եւ ինքնարացաստում:

«ՀԱՅՈՑ ԱՇԽԱՐՀ»

«ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՈՐՍԱԳՈՂՈՒԹԵԱՆ» ՓՈՐՁԸ ՁԱԽՈՂՈՒԵՑ

Նահում մեզ Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահի արտաքին քաղաքականութեան հարցերով խորհրդական Ալեքսանդր Իսկանդարեանը:

– Պարոն Իսկանդարեան, ինչպէ՞ս կը գնահատէք Ղարաբաղեան հակամարտութեան կարգաւորման գործում միջնորդ երկրների՝ Ռուսաստանի, Ամերիկայի եւ Ֆրանսիայի համանախագահների ներկայ դիրքորոշումը:

– Ես կարծում եմ, որ ներկայ համանախագահները ցանկանում են ակտիւ աշխատել, որպէսզի հակամարտութիւնը կարգաւորուի: Ինչ վերաբերում է Ռուսաստանի դիրքորոշմանը, ապա այն ամենից առաջ պայմանաւորուած է նրանով, որ Ռուսաստանը ներկայումս ներքին մեծ դժուարութիւններ է ապրում, եւ նրա ուշադրութեան կենտրոնում հիմնականում հենց այդ դժուարութիւնները լուծելն է: Ռուսաստանի ղեկավարութիւնը ստիպուած է ամբողջ ուժերը կենտրոնացնել ներքին խնդիրների լուծման վրայ: Ռուսաստանի համար Ղարաբաղեան հակամարտութիւնը, անշուշտ, կարեւոր է, բայց ոչ առաջնային: Ռուսաստանի համար առաջնային են Չեչնիայի, Ինգուշեթիայի, Հիւսիսային Օսեթիայի հարցերը: Ռուսաստանի համար կարեւոր է նաեւ Վրաստանի հարցը: Ղարաբաղեան հակամարտութիւնը Ռուսաստանի համար ոչ առաջնային է, բայց կարեւոր է, որովհետեւ Ռուսաստանը ձգտում է պահպանել իր ազդեցութիւնը Անդրկովկասում: Ռուսաստանի համար կարեւոր է, որ Անդրկովկասում ոչ մի ուժ չհաստատուի, որը կարող է վտանգել Ռուսաստանի շահերը: Ռուսաստանի համար կարեւոր է, որ Անդրկովկասում ոչ մի ուժ չհաստատուի, որը կարող է վտանգել Ռուսաստանի շահերը: Ռուսաստանի համար կարեւոր է, որ Անդրկովկասում ոչ մի ուժ չհաստատուի, որը կարող է վտանգել Ռուսաստանի շահերը:

– Պարոն Իսկանդարեան, ինչպէ՞ս կը գնահատէք Ղարաբաղեան հակամարտութեան կարգաւորման գործում միջնորդ երկրների՝ Ռուսաստանի, Ամերիկայի եւ Ֆրանսիայի համանախագահների ներկայ դիրքորոշումը:

– Ես կարծում եմ, որ ներկայ համանախագահները ցանկանում են ակտիւ աշխատել, որպէսզի հակամարտութիւնը կարգաւորուի: Ինչ վերաբերում է Ռուսաստանի դիրքորոշմանը, ապա այն ամենից առաջ պայմանաւորուած է նրանով, որ Ռուսաստանը ներկայումս ներքին մեծ դժուարութիւններ է ապրում, եւ նրա ուշադրութեան կենտրոնում հիմնականում հենց այդ դժուարութիւնները լուծելն է: Ռուսաստանի ղեկավարութիւնը ստիպուած է ամբողջ ուժերը կենտրոնացնել ներքին խնդիրների լուծման վրայ: Ռուսաստանի համար Ղարաբաղեան հակամարտութիւնը, անշուշտ, կարեւոր է, բայց ոչ առաջնային: Ռուսաստանի համար առաջնային են Չեչնիայի, Ինգուշեթիայի, Հիւսիսային Օսեթիայի հարցերը: Ռուսաստանի համար կարեւոր է նաեւ Վրաստանի հարցը: Ղարաբաղեան հակամարտութիւնը Ռուսաստանի համար ոչ առաջնային է, բայց կարեւոր է, որովհետեւ Ռուսաստանը ձգտում է պահպանել իր ազդեցութիւնը Անդրկովկասում: Ռուսաստանի համար կարեւոր է, որ Անդրկովկասում ոչ մի ուժ չհաստատուի, որը կարող է վտանգել Ռուսաստանի շահերը: Ռուսաստանի համար կարեւոր է, որ Անդրկովկասում ոչ մի ուժ չհաստատուի, որը կարող է վտանգել Ռուսաստանի շահերը:

– Պարոն Իսկանդարեան, ինչպէ՞ս կը գնահատէք Ղարաբաղեան հակամարտութեան կարգաւորման գործում միջնորդ երկրների՝ Ռուսաստանի, Ամերիկայի եւ Ֆրանսիայի համանախագահների ներկայ դիրքորոշումը:

– Ես կարծում եմ, որ ներկայ համանախագահները ցանկանում են ակտիւ աշխատել, որպէսզի հակամարտութիւնը կարգաւորուի: Ինչ վերաբերում է Ռուսաստանի դիրքորոշմանը, ապա այն ամենից առաջ պայմանաւորուած է նրանով, որ Ռուսաստանը ներկայումս ներքին մեծ դժուարութիւններ է ապրում, եւ նրա ուշադրութեան կենտրոնում հիմնականում հենց այդ դժուարութիւնները լուծելն է: Ռուսաստանի ղեկավարութիւնը ստիպուած է ամբողջ ուժերը կենտրոնացնել ներքին խնդիրների լուծման վրայ: Ռուսաստանի համար Ղարաբաղեան հակամարտութիւնը, անշուշտ, կարեւոր է, բայց ոչ առաջնային: Ռուսաստանի համար առաջնային են Չեչնիայի, Ինգուշեթիայի, Հիւսիսային Օսեթիայի հարցերը: Ռուսաստանի համար կարեւոր է նաեւ Վրաստանի հարցը: Ղարաբաղեան հակամարտութիւնը Ռուսաստանի համար ոչ առաջնային է, բայց կարեւոր է, որովհետեւ Ռուսաստանը ձգտում է պահպանել իր ազդեցութիւնը Անդրկովկասում: Ռուսաստանի համար կարեւոր է, որ Անդրկովկասում ոչ մի ուժ չհաստատուի, որը կարող է վտանգել Ռուսաստանի շահերը: Ռուսաստանի համար կարեւոր է, որ Անդրկովկասում ոչ մի ուժ չհաստատուի, որը կարող է վտանգել Ռուսաստանի շահերը:

ՄԱԿԻ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԻՐԱՒԱՆՑ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԸ ԴԱՐՁԵԱԼ Կ'ԸՆԴԳԾԷ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՐԱԳԱՆ

Ժրնեւի մէջ Մարդկային Իրաւունքներու Յանձնախումբի նիստերէն մէկուն ընթացքին քննարկուեցաւ «Մարդու Իրաւունքներու եւ հիմնարար ազատութիւններու խախտումները աշխարհի որեւէ ծայրին» թեմայով հիմնահարցը: Յանձնախումբի օրակարգի այս կէտով, ի շարս շարք մրպետութիւններու, երկրի ունեցաւ նաեւ Ժրնեւի մօտ Հայաստանի մնայուն ներկայացուցիչ Կարէն Նազարեան: Իր խօսքին ընթացքին ան Հայաստանի մտահոգութիւնը յայտնեց Կիպրոսի շարունակուող բռնագրաւման հարցի կապակցութեամբ՝ մասնաւորաբար ընդգծելով ՄԱԿի կողմէ ընդունուած բանաձեւերու եւ յայտնի 16 յանձնարարականներու կիրարկման անհրաժեշտութիւնը: Ան անդրադարձաւ նաեւ կղզիի հայկական հոգեւոր եւ պատմական արժէք ներկայացնող մի մանրայարդ Ազրպէյճանի մէջ մինչեւ 1991 հայ բնակչութեան նկատմամբ իրականացուած մարդկային իրաւունքներու կոպիտ ոտնահարման դէպքերու եւ կանոնք քողարկելու նպատակով «Մարտ 31ը ապրիլեան նահատակներու յիշատակի հանդիսութեան օր» հռչակելու մասին Պաքուի մէկ վերջերս հրապարակուած հրամանագիրի վերարերեալ Հայաստանի տեսակէտները ներկայացուցիչը: Դատապարտելով եւ մերկացնելով Ազրպէյճանի այս քարոզարշաւը, Հայաստանի պատուիրակութիւնը նաեւ իր մտահոգութիւնը արտայայտեց, որ նման կեղծ հրամանագիրներ եւ յայտարարութիւններ կ'անարգեն երբեմն ալ զեղասպանութեան զոհ դարձած բոլոր ազգերու միւսատակը եւ գազաւմները:

Այս շրջագիծին մէջ Հայաստանի պատուիրակութեան պեկավարը անդրադարձաւ նաեւ 1915ի Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչման եւ մարդկութեան հանդէպ ապագայ ցեղասպանութիւններու կանխարգիլման հարցին, մասնաւորապէս նշելով, որ Ապրիլ 24ին երբ յանձնախումբը Ժրնեւի մէջ պիտի աւարտէ իր աշխատանքները, աշխարհի համայն հայութիւնը կ'ոգեկոչէ Օսմանեան կայսրութեան կողմէ 1915ին ջարդուած մէկուկէս միլիոն հայերու յիշատակը: Այս մէկը պատմական անմերժելի իրողութիւն մրն է, որ ճանչցուած է աշխարհի շատ պետութիւններու կողմէ իրրեւ 20րդ դարուն իրագործուած առաջին ցեղասպանութիւն: Այդ իսկ պատճառով, ցեղասպանութեան ճանաչման եւ կանխարգիլման հարցը կարեւորագոյն հարցն է Հայաստանի մարդկային իրաւունքներու օրակարգին վրայ:

Լ. Օ.ԽԱՉԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԸ

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Նիւթ՝
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԸ ԵՒ ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ԿԱՊԸ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԵՏ»

Դասախօս՝
ԸՆԿ. ՅՈՎԻԿ ՊԷՐԹԻԶԼԵԱՆ

Տեղի կ'ունենայ Հինգշաբթի, 23 Ապրիլ 1998, առաւօտեան ժամը 10ին, «Ա. Պուլղուրճեան» ընկերաբժշկական կեդրոնի «Թնճուկեան» սրահին մէջ:

● Գեղարուեստական յատուկ յայտագիր:

ՀՐԱՒԷՐ

CHINA ART ՀԱՍՏ.

Յարգոյ յաճախորդներուն կը յայտնէ, թէ իր գլխաւոր կեդրոնը արդէն իսկ փոխադրած է Տորա, «ԱԼՆԹՔՐ ՏԷՏԷԵԱՆ»

ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ ԵՒ ՁԵՌԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ ՁՈՒԽ ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ

Հեռ. 01/249222 եւ 240440
Ֆաքս - 01/248842

ՆԱԽԿԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՐՑԱԽԵԱՆ ՀԱՐՑ

Նախկին նախագահ Լ. Տէր Պետրոսեանը իշխանութենից ստիպողաբար հեռանալուց առաջ դիմեց ժողովրդին, յայտարարեց, որ իր պաշտօնաթերթութեամբ ապաքինուելից հետաւորում է, խորհրդարանի կոնսակցութիւններ», եւ հրապարակի մնում է «պատերազմի կոնսակցութիւններ»: ՀՀՇական նախագահի իր անփառունակ գործունէութեան վախճանից ժողովրդին մատուցուած հերթական կեղծիքով, բանի որ ամէն կասկածից վեր է, որ ՂԱՀի ազատագրութեան չատագովներից ոչ ոք պատերազմ չի ցանկանում: Նրանք խնդրի բաղաքական կարգաւորման անփոխարինելի կողմնակից են, սակայն ոչ անձնատուրքի գնով: Նախագահ Տէր Պետրոսեանի պաշտօնաթողութենից ետք ծառացած արտակարգ լուրջ եւ անյետաձգելի խնդիրների իրականացման նպատակով, ապա անհասկանալի է, թէ Համապատասխան կոնսակցութիւնը եւ ԱԺՄն ինչ նիմքեր ունեն ընդդիմանալու միասին իշխանութիւնը վարելու համար: Եթէ այդ նիմքը անպայմանօրէն իշխանութիւնը վարելու ցանկութիւնն է, ապա դա ոչ միայն անբնական է, այլեւ՝ հակաժողովրդավարական, քանի միայն ամրողջատիրական իրաւակարգում կարող է որեւէ բաղաքական ուժ ունենալ իշխանութեան ախորժելու մենաշնորհային իրաւունք: Այս իսկ պատճառով տեսնուած կարող են գործակից առաջ բերել բնաւորութիւնների առաջին փուլի արդիւնքներն ամփոփելիս ԱԺՄի առաջնորդ Վազգէն Մանուկեանի՝ արած կախիծով արտասանած խօսքերը. «Միթէ՞» մեր ճակատին գրուած է, թէ պէտք է մշտապէս ընդդիմադիրն լինենք»: Անհասկանալի է, թէ ինչու ԱԺՄն այս պահից արդէն որոշել է, թէ իրմէ այլ անելիք չունի, բացի ընդդիմադիրն լինելուց: Իսկ եթէ նոր իշխանութիւնների նոր գործադրութիւնները համապատասխանեն ԱԺՄի ծրագրի հիմնական դրոյթներին:

ՀԱՄԱՁՆԱՎԱՐ ԿՈՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ *ԱԺՄՆ*

Չի կարող տարակուսանք չառաջացնել նաեւ բնաւորութիւնների առաջին փուլից յետոյ այնպիսի ագրեսիվ բաղաքական ուժերի կեցուածքը, ինչպիսիք են Համապատասխան կոնսակցութիւնը եւ ԱԺՄն, որոնց խորհրդարանական բնաւորութիւնների մէջ նախագահ Տէր Պետրոսեանին եւ նրա բաղաքական համախոհներին: Այդ կեցուածքը վկայել չէ լուրջ եւ սթափ բաղաքագէտների: Բանզի «Եթէ ոչ ես, ապա ոչ ոք» կարգախօսից բուրում է բացարձակ միապետական անիմաստ: Բանզի այն յստակ էր այն ժամանակներին, երբ միապետը կարող էր ասել. «Պետութիւն ես եմ» կամ «Ինձնից յետոյ՝ թէկուզ ջրհեղեղ»: Եւ բանն այն չէ, որ ներքաղաքական ամէն մի խնդիր նախագահ Տէր Պետրոսեանը կամ նրա համախոհները պիտի լուծեն իրենց ուժերով, ինչպէս նաեւ ամրողջ ժողովրդին, որ պատերազմող երկիրը պարտաւոր է պահպանել եւ ոչ թէ ոչնչացնել իր արդիւնաբերութիւնն ու ենթակառոյցները: Պատերազմող երկիրը իրաւունք չունի ոչնչացնել նիմնական դրամագլուխը եւ իրրեւ մեռաղի ջարդուն, մեռաղի մնացած պաշարների հետ վանատել արտասահմանին, համոզուած տալ իր գիտատեխնական ուժերը, կազմակերպել ամենատրիւներ, գրկել այն նկամտաբերութիւնից եւ երկրին ամրողջական կախման մէջ դնել արտաքին վարկերից:

Մեր գիմադրողական ներուժին հասցուած ծանր հարուած է նաեւ ՀՀՇական բնկերային բաղաքականութիւնը, որի հետեւանքով խոտոր բեւեռացել հասարակութիւնը: Տասնամեակների բնութագրում ժողովրդի էթնիկիով առնուած հարատեւութիւնը իշխանութենների ողորմածութեամբ կուտակուել է փոքրաթիւ մարդկանց ձեռքին, իսկ բնակչութեան ենթող մեծամասնութիւնը մնացել է աղքատութեան:

Մեր պաշտպանական ներուժին հասցուած ծանր հարուած է նաեւ արտագաղթը: Բայց այն ձեռնտու էր ՀՀՇական կառավարողներին, որովհետեւ օգնում էր միանգամից գոնէ ժամանակաւորապէս ձերբազատուել բնկերային լարուածութեան լիցքաթափումներ եւ իրաւդրութեան կայունացումներ: Սա է նշմարտութիւնը: Եւ այնուամենայնիւ, մենք համոզուած ենք, որ մեր ժողովրդը պատրաստ է իր ազգային շահերի համար միեչեւ վերջ մարտնչելու վճռակամութիւնը, իսկ Արցախի հարցի բաղաքական լուծման միջոցները ամենեւին էլ չեն սպառուել: Հայ դիւանագիտութեան ամենաառաջնահերթ խնդիրն էր միջազգային ատեաններում հասնել այն բանին, որ համաշխարհային հանրութիւնը դարարադեան նիմնահարցը նայէր իրրեւ ազգային-ազատագրական հակազդեցութեան շարժման խնդիր եւ ենէՀԿից փոխանցէր ՄԱԿի ապազդեցութեան կոմիտէի (24ի կոմիտէ) իրաւասութեան՝ այն պնդումով, որ այդ դէպքում նրա վրայ կը տարածուէր Ընդհանուր ժողովի կողմից 1960ին ընդունուած յայտնի բանաձեւը՝ գաղութային եւ կախեալ երկրներին անյապաղ անկախութիւն շնորհելու մասին:

Ի ՆՊԱՏԻՍ ԳԻՒԱՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Սակայն «իրտենաւ» դիւանագիտութիւնը բնաւ չի գրաղուել պրանով: Բանզի իւիմնադրելու, պրան ազգութիւնից ու բնակավայրից անկախ եւ ազգային շահեր հետապնդող արտաքին բաղաքականութիւնը չի մտել նրա հաշիւների մէջ:

Մեր խորին համոզմամբ, ամենեւին պատահական չէ, որ Լ. Տէր Պետրոսեան, այսպէս կոչուած, «սկերչական» դիւանագիտութիւնը Արցախի նիմնախնդրի արդարացի լուծման գործում մեզ ժամանակութիւն է տալիս բացարձակ պարտութիւնից, վերջնական մահկանդակ: Միանգամայն կը լինէր պնդել, թէ ինչպէս բնակչական – անհասկանալի այնպէս էլ արտաքին բաղաքական բնագաւառներում եղած ճգնաժամային վիճակը «իրտենաւ» կառավարման անփութութեան ու անմեղ սխալների հետեւանք է: Անհատական, ակներեւ է, որ բոլոր ասպարէզներում արհեստավարժութիւնը արհամարհուած էր, եւ ամենուրեք, մանաւանդ պետականութեան մէջ բազատրում էր կիսագրագիտութիւնը: Բայց անտարակոյս է եւ այն ճշմարտութիւնը, որ ամէն ինչ արուել է կանխամտածուած ու կանխորոշուած ծրագրով:

Ոչ մի արդարացում չունի այն իրողութիւնը, որ «իրտենաւ» դիւանագիտութիւնը չի օգտագործել Արցախի նիմնահարցի արդարացի բաղաքական լուծման այնպիսի կոնտուրներ, ինչպէս՝

1) Արցախահայութեան իւիմնորոշման իրաւունքի պաշտպանութիւնը՝ հիմնուած ՄԱԿի կանոնադրութիւնից եւ միջազգային – իրաւական այլ փաստաթղթերից,

2) ՂԱՀի անկախութեան հռչակման բացարձակապէս օրինական քայլը՝ համապատասխան այն ժամանակ գոյութիւն ունեցող ԽՍՀՄի օրէնսդրութեան,

3) ՂՂԻՄ՝ իրրեւ Ազրպէյճանին իր տարածքով եւ սահմաններով բռնակցուած միաւորի կարգավիճակը եւ, նեռ արտարերը այն, որ նրա Ազրպէյճանի կազմից դուրս գալը չի փոփոխում բուն Ազրպէյճանի տարածքը եւ սահմանները,

4) Ղարաբաղեան նիմնահարցի արձարծումը միջազգային տեսակէտներում որպէս արհեստակաւորելի եւ գաղա-

ՅԱԿՈԲ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

9

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐ

ԵԹՈՎՊԻՈՅ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԱՂՈՒԹԸ

Գ.

ՀԱՅ ԳԱՂՈՒԹԸ ԵԹՈՎՊԻՈՅ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ՈՂՆԱՍԻՒՆԸ

Եթովպիոյ հայութիւնը ԺԹ. դարու վերջին տարիներէն սկսեալ արդէն ակըսած էր իր ձեռքերուն մէջ կեդրոնացնել երկրին գլխաւոր արհեստաւորներն ու առեւտուրը, եւ այդպէսով ալ. կարճ ժամանակի ընթացքին Եթովպիոյ ամբողջ տնտեսութիւնը մեծ մասամբ հայութեան ձեռքերուն մէջ կեդրոնացաւ:

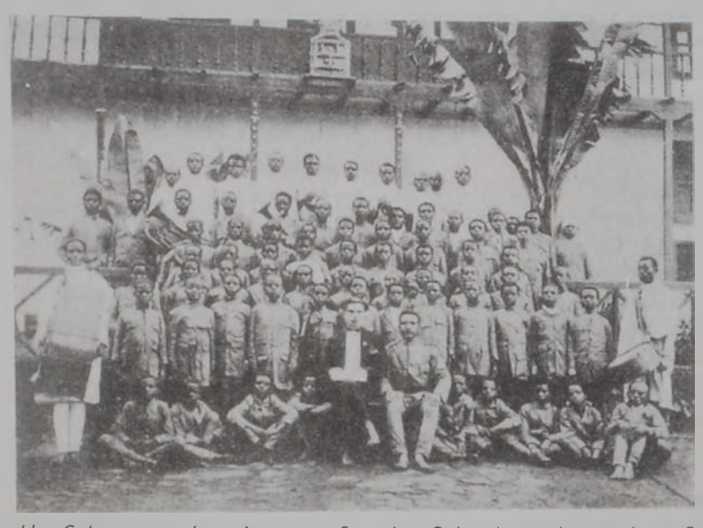
ԺԹ դարու վերջերէն մինչեւ 1920ական տարիները Եթովպիոյ մէջ հայկական առեւտրական տանջեակ մը տուներ հաստատուեցան. Մարիկ Գէորգոֆի տուն. Գէորգ Մուրատեանի տուն (հետագային վերակոչուեցաւ Սէֆէրեան եւ ընկերութիւն). Հրանդ Միհրտեանի տուն. Գրիգորիս Պողոսեան տուն. Երուանդ Յակոբեան տուն. Աւետիս Սվաճեան տուն. Հայկ Այնաճեան տուն. Մագուտ Գասապեան տուն եւ Սամուէլ. Եղիա եւ Ռուբէն Պենեսիլեան տուն:

Առեւտրական այս տուներուն ձեռքն էր բովանդակ Եթովպիոյ բամպակեղէնի. մետաքսեղէնի. ըմպելիներու. ձիթախոտի. օճառի. ասուշահոտի. երկաթեղէնի. շինարարական ներքին. ծխախոտի. մանածի. կտաւեղէնի. տուրճի. կաշիի. ոսկեթել ներքնազգեստներու. ոսկերչական գործիքներու. մուշտակի. թուղթի. գրենական պիտոյքներու եւ այլ ապրանքներու առեւտուրը. ներածումն ու արտածումը:

Առեւտրական այս տուներուն մեծ մասին կեդրոնը Ատիս Ապեպայի մէջ կը գտնուէր. բայց անոնք մասնաճիւղեր ունէին Տիրէ Տաւայի. Հարարի. Ճիմմայի. Տատարի եւ ներքին գաւառներուն մէջ. եւ Եթովպիացին դուրս ճիպուտիի. Ասէնի եւ ասիական ու եւրոպական տարբեր երկիրներու քաղաքներուն մէջ:

Տարիներ շարունակ ամբողջութեամբ հայերուն ձեռքն էր եթովպիական բանակիին մատակարարելու գործը: Առաջին տարիներուն հայերը ներմուծած զէնքը. ռազմամթերքը եւ միւս ապրանքները կը փոխանակէին փղոսկրի. մեղրամոմի եւ արտահանուող այլ ապրանքներու հետ:

Այսուհետեւ. յատկապէս Ի. դարու առաջին տասնիներէն սկսեալ Եթովպիա մուտք գործեցին յուշիկ գերմանացիներ. ֆրանսացիներ. չեխեր եւ պելճիքացիներ. որոնք զարգացուցին սուրճի

Սան Կարապետ Հազալմազեան իր երաժշտախումբ

մշակութիւնը. ագարակատնտեսութիւնը (յատկապէս հաւաքածուներու կաթնատնտեսութիւնը) եւ պարտիզպանութիւնը. ձեռքառին Ատիս Ապեպային եւ շրջակայքին համբաւներու եւ կամուրջներու շինարարութեան գործը եւ տնտեսական գետնի վրայ մրցակից դարձան հայ համայնքին:

ՀԱՅԵՐԸ ՏԻՐԱԿԱՆ ՈՒԺ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՅՑՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Հայ համայնքը անգնահատելի ծառայութիւններ մատուցած էր Եթովպիոյ զարգացման տեսակէտէն. քաղաքակրթիչ դեր կատարած էր եւ այդպէսով ալ յաջողած է տեղական կառավարութեան համակրանքին եւ վստահութեան արժանանալ եւ մուտք գործել պետական կառոյցներուն եւ զանազան հաստատութիւններու մէջ:

Եթովպիոյ կառավարութիւնը պետական ղեկավար պաշտօնեաներ վըստահեցաւ հայ համայնքին. արքունի գանձարանի կառավարչութիւնը ամբողջութեամբ վստահուեցաւ հայ պաշտօնեաներու. Աբրահամ Քեօրհաճեան դարձաւ հաշուակալ եւ ընդհանուր կազմակերպիչ արքայական ի՛ջքերու. եւ անոր շնորհիւ թագաւորական հաշուական դրութիւնը. ինչքերն ու ելեւմուտքը կանոնաւորուեցան եւ կազմակերպուեցան եւրոպական եղանակով. Լեւոն Եաղճեան դարձաւ ոստիկանապետ. իսկ ուրիշներ տարբեր նախարարութիւններու եւ կառոյցներու մէջ կարեւոր պաշտօններ ստանձնեցին: Նաեւ Եթովպիա գտնուող գրեթէ բոլոր դեսպանատուներուն մէջ թարգմանի պաշտօնը ստանձնեցին հայերը:

Գրիգոր Հովսեան. բնիկ պոլսեցի. որ 1904ին Եթովպիա հաստատուած էր. մինչեւ իր մահը 1925ին. մնաց երկրին պետական գլխաւոր ճարտարապետը եւ բազմաթիւ կամուրջներ. շէնքեր եւ յատկապէս առողջապահական հիմնարկներ կառուցեց երկրի զանազան քաղաքներուն մէջ. որոնք մինչեւ այսօր կը մնան իբրեւ Եթովպիոյ ճարտարապետական գլխաւոր կառոյցները:

Հետագային երկրին փետուած ճարտարապետներէն մէկը եղաւ Միհաս Խերպիկեան. անոր յղացած յատակագիծով Եթովպիոյ զանազան շրջաններուն մէջ բազմաթիւ համբաւներ. կամուրջներ եւ հանապարհաշինութեան կապուած այլ կառոյցներ իրականացան:

Իրենց անձնուէր եւ հաւատարիմ ծառայութեան համար բազմաթիւ հայեր եթովպիական կառավարութեան կողմէ բարձրագոյն շքանշաններու եւ պարգեւներու արժանացան. ամանք ստացան «Եթովպիական Աստղ» եւ «Մենելիք Բ.» շքանշանները. եղան նաեւ հայեր. որոնք «Սողոմոնեան» շքանշանով պարգեւատրուեցան. շքանշան մը. որ միայն Սողոմոնեան արքայական տան անդամներուն կը շնորհուէր:

ԵԹՈՎՊԻՈՅ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵՆԵԼԻՔ Բ. ԷՆ ԵՏՔ

Մենելիք Բ. կարեւոր նպաստ բերաւ Եթովպիոյ զարգացման. եւ անոր օրով շատ մը հայեր բարձր դիրքերու տիրացած էին. մանաւանդ 1913 Դեկտեմբեր 13ին. անոր յաջորդեց աղջկան Ուոյզըրու Շոարէկի գաւակը Լիճ Եասու (լիճ տիտղոսը ունէր. որ կը տրուի ամենամեծ ազնուականներուն):

Այս ժամանակ սկսած էր արձարծուիլ Երկրին հայութեան օժանդակութիւն ընացնելու հարցը: Նախապէս արդէն. առաջին անգամ 1904ին. Եթովպիոյ հայութիւնը նիւթական օժանդակութիւն ղրկած էր Վատպուրականի կարիքաւորներուն, 1912ին ալ օժանդակած էր Թրքահայաստանի եւ Կիլիկիոյ ինքնապաշտպանութեան գործին: Այնուհետեւ. 1913ին Եթովպիոյ հայութիւնը մեծ տարողութեամբ հանգանակութիւն կատարեց եւ ղրկեց Էջմիածին Ամենայն հայոց Գէորգ Ե. կաթողիկոսին. զայն օգտագործելու համար ցաւատանջ հայրենակիցներու կարիքներուն:

Ա. Աշխարհամարտի տարիներուն Եթովպիահայ բազմաթիւ երիտասարդներ կամաւորագրուեցան եւ միացան Եգիպտոսի ռազմաճակատին վրայ թրքական բանակներուն դէմ կռուող զօրամասերուն:

Մեծ Եղեռնի այդ տարիներուն ջարդերէն ճողոպրած բազմաթիւ գաղթականներ Եթովպիա ապաստանեցան: Անոնց օգնելու նպատակով հայրենակցական միութեան մասնաճիւղեր կազմակերպուեցան. որոնք ընդունեցին. տեղաւորեցին եւ աշխատանք ապահովեցին հայ գաղթականներուն:

Այս ժամանակ Եթովպիա քաղաքական օրէն իսկական կացութեան մատնուած էր. Լիճ Եասու ուրացած էր քրիստոնէութիւնը. իսլամութիւնը ընդունած եւ սոմալի ցեղախումբերուն մեծ իրաւասութիւններ տալով սկսած էր հեղինակազրկել քրիստոնեաները. անոնց յատկապէս Ճիճիկալի Եկեղեցին քանդեց եւ սկսաւ մզկիթներ կառուցել տալ: Այս բոլորը զայն դարձուցին անժողովրդական երկրին քրիստոնեայ բնակիչներուն մօտ. իսկ եւրոպական պետութիւնները սկսան օրէ օր կեդրոնացնել Եթովպիոյ սահմաններուն վրայ. իրենց շահերը պաշտպանելու համար:

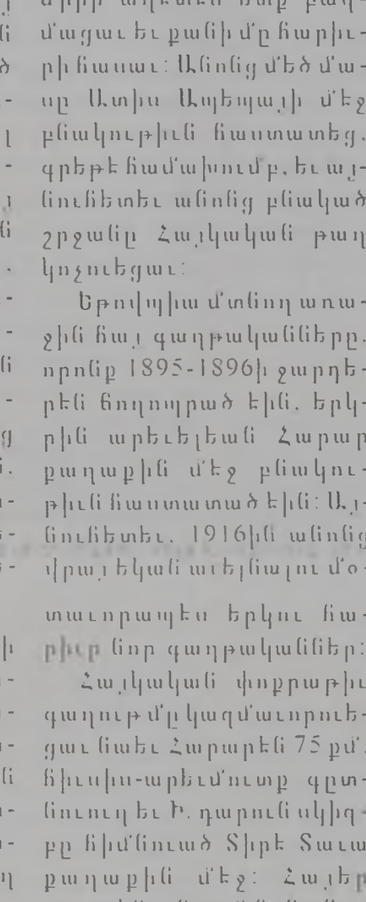
Այս պայմաններուն տակ 1916 Սեպտեմբեր 27ին պալատական յեղաշրջում մը տեղի ունեցաւ. եւ նոյն օրը ապստամբ Մատեոս գանընկեց հեռակեց եւ բանադրեց Լիճ Եասուն՝ իր նախահայրերուն կրօնը ուրացած եւ հայրենիքին դաւաճանած ըլլալու յանցանքով: Մենելիք Բ. իերկրորդ դուստրը Զաուտիդու հռչակուեցաւ կայսրուհի. իսկ Թաֆարի Մաքոնէն իմամակալ եւ գահաժառանգ:

Թաֆարի Մաքոնէն Մենելիք Բ.ի գլխաւոր աջակից ու խորհրդական Ռաս Մաքոնէնի գաւակն էր: Ջերմեռանդ քրիստոնեայ. ան սերտ յարաբերութիւն հաստատեց հայ համայնքին հետ եւ նպաստեց անոր վերելքին ու կազմակերպման աշխատանքներուն:

Եթովպիոյ հայութեան Մեծ Եղեռնէն եւ Իզմիրի աղէտէն ետք բազմացաւ եւ քանի մը հարիւրի հասաւ: Անոնց մեծ մասը Ատիս Ապեպայի մէջ բնակութիւն հաստատեց. գրեթէ համախումբ. եւ այնուհետեւ անոնց բնակած շրջանը Հայկական թաղ կոչուեցաւ:

Եթովպիա մտնող առաջին հայ գաղթականները. որոնք 1895-1896ի ջարդերէն ճողոպրած էին. երկրին արեւելեան Հարար քաղաքին մէջ բնակութիւն հաստատած էին: Այնուհետեւ. 1916ին անոնց վրայ եկան աւելնալու մօտաւորապէս երկու հարիւր նոր գաղթականներ:

Հայկական փոքրաթիւ գաղութը կազմաւորուեցաւ նաեւ Հարարէն 75 քմ. հիւսիս-արեւմուտք գըտնուող Ի. դարուն սկիզբը հիմնուած Տիրէ Տաւա քաղաքին մէջ: Հայեր առաջին անգամ հոն բնակութիւն հաստատեցին 1902ին՝ երկաթուղիի շինարարութեան ժամանակ. որուն գործօն մասնակցութիւն բերին: Հետագային. երկաթուղիի շինարարութեան աւարտէն ետք կարգ մը հայեր մնացին այդ նորակառոյց եւ երկրին եւրոպական ոճով ու հաշակով յատկանշուող միակ քաղաքին մէջ: 1916ին նոր գաղթականներ եկան աւելնալու Տիրէ Տաւայի հայութեան վրայ: Տիրէ Տաւայի հայ համայնքը ստեղծեց առեւտրական մարմիններ եւ փոքրիկ մատուռ մը կառուցեց:

Պատուհանշահի հրովարտակ՝ Մենելիք Բ.ի կողմէ տրուած Տիգրան Հազարեանի

Ատիս Ապեպայի հայութեան ջանքերով 1918ին բացուեցաւ Ազգային Արարատեան վարժարանը. 1923ին կառուցուեցաւ Ս. Աստուածածին եկեղեցին, եւ այնուհետեւ Ս. Գէորգ եկեղեցին. որուն կառուցումը աւարտեցաւ 1934ին:

ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՍԱՆԵՐԸ

Եթովպիոյ գահաժառանգ եւ իմամակալ իշխան Թաֆարի Մաքոնէն. 1923ին. Երուսաղէմ այցելութեան մը առիթով Եղիշէ արքեպիսկոպոս Թուբեանին փափաք յայտնեց որդեգրել քառասուն հայ որբեր:

Համաձայնութիւն մը կնքուեցաւ Եղիշէ պատրիարքին եւ իշխանին միջեւ. եւ քառասուն հայ որբեր տարուեցան Եթովպիա եւ Ատիս Ապեպայի կեդրոնը, մեծահարուստի մը մեկ առանձնատան մէջ տեղաւորուեցան: Անոնք արքունիքէն թոշակ ստացան եւ պետական արհեստանոցներու մէջ իրենց նախասիրած արհեստներուն հետեւեցան:

Քառասուն սաներէն կազմուեցաւ արքունի նուագախումբը. որ ծանօթ է Արոյա Լիճոճ (քառասուն մանկունք) անունով: Քառասուն սաները Եթովպիոյ մէջ հիմը դրին եւրոպական երաժշտութեան եւ կենդանութիւն ստեղծեցին երկրին երաժշտական կեանքին մէջ:

Նուագախումբին ղեկավար Գէորգ Նալպանտեան յօրինեց Եթովպիոյ պետական քայլերգը. զոր առաջին անգամ կատարեց նուագախումբը հեղինակին ղեկավարութեամբ:

ՀԱՅԼԷ ՍԵԼԱՍԻԻ ԳԱՀԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ ԵՏՔ

Եթովպիոյ գահաժառանգ իշխան Թաֆարի Մաքոնէն կայսրութեան Զաուտիդուի հաւանութեամբ 1928 Հոկտեմբեր 7ին հռչակուեցաւ նեկուս (թագաւոր): Երկու տարի ետք. կայսրուհի Զաուտիդուի մահէն ետք. Թաֆարի Մաքոնէն 1930 Նոյեմբեր 2ին հռչակուեցաւ կայսր Հայլէ Սելասի (կարգուրիւն երրորդութեան) անունով:

Հայլէ Սելասի իր գահակալութենէն անմիջապէս ետք բարեկարգումներ կատարեց. սահմանադրական կարգեր հաստատեց եւ աստիճանաբար արդիականացուց պետութեան կառոյցները:

Այս պայմաններուն տակ տարբեր երկիրներէ հայեր գացին Եթովպիա եւ հոն հաստատուեցան: Հայ համայնքին թիւը հետզհետէ աւելի ոտնաբաստ եւ հասաւ մօտաւորապէս 1500 հոգիի. որոնք գլխաւորաբար Ատիս Ապեպայի եւ աւելի փոքր համեմատութեամբ ալ Հարար եւ Տիրէ Տաւա քաղաքներուն մէջ հաստատուեցան:

ԱՍՊԵՏ ՄԱՆՃԻԿԵԱՆ

ԵԹՈՎՊԻՈՅ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԳՐԱՒՄԱՆ ՏԱՐԻՆԵՐՈՒՆ

Իտալիոյ ֆաշիստական կառավարութիւնը. Պենիթօ Մուսոլինիի գլխաւորութեամբ. ընդարձակուելու. զօրանալու եւ նոր գաղութներ նուաճելու նպատակով որոշեց գրաւել Եթովպիան եւ զայն իտալական գաղութի վերածել:

Իտալական բանակը 1935 Հոկտեմբեր 3ին Ափրիկէի իտալական գաղութներէն Էրիթրէայէն եւ Սոմալիէն մտնելով յարձակեցաւ Եթովպիոյ վրայ:

Տակաւին պատերազմական գործողութիւնները չսկսած հայ համայնքը կազմեց «Եթովպիոյ գերիշխանութիւնը եւ յառաջդիմութիւնը պաշտպանող միութիւն»ը. որուն նպատակն էր կամաւորներով. նիւթապէս եւ այլ միջոցներով օգնել եթովպիացի ժողովուրդին եւ երկրի պաշտպանութեան: Միութեան ներկայացուցիչները ներկայացան կայսրին եւ վստահեցուցին. որ հայութիւնը պատրաստ է ամէն զոհաբերութեան երկիրը պաշտպանելու համար:

Հայ կամաւորներու խումբը կազմուեցաւ Ատիս Ապեպայի եւ շրջաններու երիտասարդներէն եւ քառասուն սաներէն. որոնք բոլորն ալ ճակատ մեկնեցան եւ գործօն մասնակցութիւն բերին կռիւներուն:

Հայ կամաւորներու այլ խումբ մը ստանձնեց բանակին զինամթերք. հագուստ եւ սնունդ ապահովելու պարտականութիւնը: Իտալական ներխուժող ուժերը փակեցին երկաթուղային ճանապարհները եւ խճուղիները. որպէսզի եթովպիական նահանջող բանակին զինամթերք եւ սնունդ չհասնի: Սակայն մատակարարման գործը ստանձնած հայ եւ եթովպիացի կամաւորները անանցանելի ճամբաներէն. իտալական օդանաւերու կրակներուն տակ կազմակերպեցին եթովպիական բանակին մատակարարումը:

Հայլէ Սելասի կայսր. որ անձամբ կը ղեկավարէր դիմադրութիւնը. առանձին հոգածութիւն ցուցաբերեց հայ կամաւորներուն եւ յատկապէս իր քառասուն սաներուն նկատմամբ: Ան անձնապէս կը հետաքրքրուէր անոնցմէ իւրաքանչիւրին վիճակով:

Պատերազմի այդ ծանր եւ կենաց մահու օրերուն կայսրը միշտ աշխատեցաւ իր մօտ պահել իր սաները եւ զանոնք տեղաւորել ռազմաճակատի ապահով դիրքերուն վրայ:

Հայ երիտասարդներ արտակարգ հերոսութիւններով փայլեցան ռազմաճակատներուն վրայ: Անոնցմէ Բաբգէն Սեֆէրեան առանձինն իր գնդացիրով յաջողեցաւ կասեցնել իտալական գերակշիռ ուժերուն գրոհը եւ հնարաւորութիւն ընձեռեց իր գունդին կանոնաւոր կերպով նահանջելու: Անհաւասար կռուին նահատակուեցաւ ան. եւ անոր անունը անցաւ Օկտէնի ճակատամարտի հերոսներու շարքին:

Վոլվուլի ճակատամարտին հերոսը դարձաւ Ստեփան Փափազեան. որ. հակառակ նահանջի հրամանին. առանձինն շարունակեց կռիւը՝ ամբողջ երկու օր կասեցնելով ներխուժող ուժերուն յառաջխաղացքը եւ նահատակուեցաւ անհաւասար կռուին:

Երբ իտալական զօրքերը մօտեցան մայրաքաղաքին. տասներկու հայ երիտասարդներ. Գիւհերեանի ղեկավարութեամբ. իրենց հետ առնելով զէնք. զինամթերք եւ ուտեստեղէն. փակուեցան հայ եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ սկսան կռուիլ գրաւող բանակին դէմ:

Իտալական բանակը. ութ ամսուան պատերազմէ ետք. 1936 Մայիս 2ին. մարաջախտ Պատոկլիոյի գլխաւորութեամբ մտաւ Ատիս Ապեպա. իսկ Մայիս 7ին եւ 8ին. զօրավար Կրացիանիի գլխաւորութեամբ՝ Հարար: Կայսրը հեռացաւ Եթովպիայէն:

Երբ իտալական բանակը Ատիս Ապեպա մտաւ. հայ ընտանիքներուն մէկ մասը մինչ այդ արդէն հեռացած էր մայրաքաղաքէն. իսկ մնացեալներն ալ գրաւումէն ետք հեռացան եւ յարաբերաբար աւելի ապահով վայրեր ապաստանեցան: Հեռացման գլխաւոր պատճառը ուտեստեղէնի ծանր տագնապն էր եւ հայերուն նկատմամբ գրաւող ուժերուն կիրարկած դաժանութիւնները:

Արդէն ամբողջ Ատիս Ապեպան պատերազմի դաշտի վերածուած էր. ամէն կողմ հրացանաձգութիւն. յարձակումներ. անիշխանութիւն եւ գրաւող բանակին խժդժութիւնները տեղացի ժողովուրդին դէմ: Հայ եկեղեցի ապաստանածները. չորս կողմէն պաշարուած. կը շարունակէին դիմադրութիւնը:

Իտալացիք բռնագրաւեցին Ատիս Ապեպայի հայկական դպրոցն ու անոր յարակից շէնքերը եւ ծերբակալեցին կարգ մը հայեր:

Իտալական գրաւումէն ետք սկսաւ հրոսակային կռիւ մը. հրապարակ իջան ֆետայական խումբեր. որոնք պայքարի դաշտ իջան օտար բանակին դէմ. եթովպիացի ժողովուրդի այս պայքարին իրենց մասնակցութիւնը բերին եթովպիահայերը:

Բ. Աշխարհամարտի տարիներուն իտալական բանակը պարտուած սկսաւ նահանջել ափրիկեան ճակատներէն. կայսրը 1941 Յունուար 20ին վերադարձաւ Եթովպիա շարունակելու համար դիմադրութիւնը. եւ քանի մը ամիս ետք. Մայիս 5ին մտաւ ազատագրուած Ատիս Ապեպա: Իտալական բանակը հեռացաւ եւ Եթովպիա վերագտաւ իր ազատութիւնը:

ՃԱՓՈՆ ԱՆԴՈՒՆԴԻ ԵՋՐԻՆ

Ճափոնի տնտեսութիւնը անցած է կարմիր գիծը եւ կը գտնուի վտանգաւոր հանգրուանին մէջ: Տագնապահար առաջին հատուածը հանդիսացաւ Ճափոնի դրամատուները: Տասնամեակներ շարունակ իւրաքանչիւր դրամ փափաքողի դիմումին ընդառաջած եւ հսկայական գումարներ անվերապահօրէն փոխատուած Ճափոնի դրամատուները առաջին հարուածը ստացան, երբ բաժնեթուղթերու եւ կալուածներու գիները իսկական իջնսունականներու սկիզբը. դրամական մարգի իրերայաջորդ ցնցումներէն անդին, խարխափելու սկսաւ նաեւ ճափոնական տնտեսական ոչ-դրամական բնագաւառները:

Յարդ, ճափոնցիք գլխաւորաբար մտահոգուած էին իրենց դրամական բնագաւառի տակնուվրայութենէն, որ ինքնին շատ վտանգաւոր հարց է: Ետ-դարեւ, անցեալ Նոյեմբերին երկիրը հարկի թէ փրկուեցաւ իր դրամական համակարգին նկատմամբ վստահութեան ամբողջական կորուստէն. թէեւ կացութիւնը կարելի եղաւ փրկել, սակայն նման հարցեր միշտ ալ կրնան յայտնուիլ ջուրին երեսը: Այսօր, սակայն, Ճափոնի դրամական մարզը չէ միայն մտահոգիչը, այլեւ «տոմինոյի սկզբունք»-ին հետեւելով՝ երկրի տնտեսական գրեթէ բոլոր բնագաւառները:

Ապրիլ 3ին, «Մուտիզ» ընկերութիւնը, որ կը զբաղի տարբեր կողմերու փոխատուութեան արժանի ըլլալը ճշդելով *(credit-rating)*, յայտարարեց, որ այդքան ալ վստահ չէ, թէ Ճափոն արժանի է «ամէնէն հաւաստի պարտական»-ը ըլլալու հանգամանքին. այլ խօսքով, «Մուտիզ» կը հաստատէր շատերու գիտցածը՝ Ճափոնի տնտեսութիւնը տագնապի մէջ է:

* * *

Ճափոնի ընկերութիւններու հիմնական հարցն այն է, որ տարիներէ ի վեր հսկայական գումարներով ներդրումներ կատարեցին առանց ճշգրիտ հաշուարկ ընելու, թէ ինչքա՛ն չահաբեր պիտի ըլլան անոնք: Ընկերութիւններու վաճառքներու հաստոյթը 1987էն այսօր կրկնապատկուած է թէեւ, բայց անոնց պարտքերը՝ եռապատկուած:

Ճափոնի ընկերութիւնները պարզապէս կ'օգտուին փոխառութիւններու անընդհատ աճէն: Անոնք նաեւ կը վայելէին Ճափոնի հարկային համակարգի ստեղծած այն մթնոլորտը, ուր թոյլատուութիւններ կը շնորհուին ներդրողներուն համար:

Ուրեմն հսկայական թիւով անպէտք գործարաններու կողքին, Ճափոնի տրնտեսութիւնը կը կրէ նաեւ պիտանի, բայց ծանրօրէն պարտական ընկերութիւններու բեռը:

Յարդ այս ընկերութիւններուն համար պարտքերը տանելի էին, որովհետեւ տոկոսները շատ ցած էին: Այսօր, սակայն, այս ընկերութիւններուն վատթար վիճակը եւ սնանկացման հաւանականութիւնը հաստատելով, Ճափոնի դրամատուները դժուարացուցած եւ բարձրացուցած են իրենց փոխատուութիւններուն տոկոսները: Ո՛չ միայն այսքան. անցեալին, ընկերութիւնները դիւրութեամբ վարկեր կը գտնէին, որովհետեւ իրենց պարտքերը լռելեայն կ'երաշխաւորուէին գլխաւոր դրամատան կողմէ: Այսօր, այս երաշխիքն ալ մեծ արժէք չի ներկայացներ, որովհետեւ դրամատուներն ալ ծանրակշիռ վիճակի մէջ են:

Դրամատուներու այս տագնապին հիմնական պատճառը, ինչպէս հաստատեցինք, մեծագումար ծանր փոխատուութիւններն են (այսինքն՝ փոխատուութիւններ, որոնց գանձումը անհաւանական է): Հարաւ-արեւելեան Ասիոյ միւս երկիրներուն դիմագրաւած անցեալ տարուան ելեւմտական տագնապին օրերուն էր, որ Ճափոնի առեւտրական մեծ դրամատուներէն Հոքայտօ Թաքաշոքու, եւ բաժնեթուղթերու չորրորդ մեծագոյն միջնորդը՝ Նամայիշի սնանկացան: Ասոնց պիտի հետեւէին բազմաթիւ ուրիշներ, եթէ Ճափոնի Կեդրոնական դրամատունը միլիառներով գումարներ չտրամադրէր դրամատուներուն:

Երբ դրամատուները կը բարձրացնեն իրենց տոկոսները, մեծագումար պարտքեր ունեցող ընկերութիւններուն դժուարութիւնները կը բազմապատկուին:

Ճափոնի շինարարական մարզի հրսկաները՝ Շիմիձու, Դայսէյ եւ Օպայաշի, կը ծախեն իրենց կալուածները, կը սեղմեն իրենց ծրագիրները եւ գործէ կ'արձակեն աշխատաւորներ: Միջակ «հրսկայ»-ներէն Դաւտա եւ Թոքայ Հոճիօ, անցեալ տարի ձախողութեան մատնուեցան, եւ բազմաթիւ ուրիշներ նոյն ճամբուն վրայ կը թուին ըլլալ: Այս ընկերութիւնները հովանաւորող դրամատուները անոնց կ'օգնէին, երբ դժուար օրեր ապրէին, բայց այսօր, արդէն աննախանձելի վիճակի մէջ գտնուող դրամատուները աւելի հակամէտ են լքելու՝ ապաքինման ոչ մէկ յոյս ներշնչող շինարարական ընկերութիւնները յատկապէս:

Ճափոնի ճարտարարուեստն ալ լաւ վիճակ չի պարզեր:

Ինքնաշարժներու ճարտարարուեստի ընդհանուր պատկերը դրական է, միայն որովհետեւ «Թոյոթա» եւ «Հոնտա» անոնց խրթին շահեր կ'ապահովեն: Մնացեալը. սակայն, շատ դժուար կացութեան մատնուած է: «Նիսան»-ը անցեալ տարի կրցաւ որոշ շահեր ապահովել, բայց անոնք բաւարար չեն տարիներու իր դժուարութիւնները դարմանելու: «Միցուպիշի» եւ «Մազտա» հսկայական պարտքերու կողքին, մեծ գումարներ կը կորսնցնեն:

Համակարգիչներու եւ առնուին հեղկտրական պիտոյքներու անբաւարար վաճառքն ու արտաքին շուկաներու վրայ սաստիկ մրցակցութիւնը, իրենց կարգին, նեղ կացութեան մատնեցին Ճափոնի ելեկտրական եւ ելեկտրոնիք ճարտարարուեստի հսկաները. «Հիթաշի», «Թոշիպա» եւ «Միցուպիշի Ելէքթրիք» ահաւոր դժուարութիւններ կը դիմագրաւեն. օրինակ «Միցուպիշի Ելէքթրիք»-ի անցեալ տարուան վնասը հասաւ 570 միլիոն ամ. տոլարի:

Ճափոնի մետաղագործութիւնն ալ ծանր հարուածներ կը ստանայ. բարձրորակ պողպատին պահանջը անկում կրեց յատկապէս ինքնաշարժներու ճարտարարուեստին կողմէ պահանջին տկարացման պատճառով:

Առտաքին շուկայի մարգին մէջ, քորէական (հարաւային) մրցակիցները, որոնք իրենց դրամանիշի արժեզրկումով աւելի լաւ գիներ սկսան առաջարկել, սկսան առիւծի բաժին ձեռք ձգել շուկայէն: Թոքիոյի սակարանը ցոյց կու տայ այն ճշգրտները. թէ «Նիփոն Սթիլ»-ը կրնայ գոյատեւել, բայց «Ռոպէ Սթիլ» եւ «Ել. Ճէ.» ընկերութիւնները կրնան սնանկանալ:

Միւս կողմէ, քարիւղի ընկերութիւններն ալ լճացումի մէջ են. անոնք պեղումներ չեն ըներ, հորեր չունին: Ականց շահերը կու գան միայն քարիւղի գտումէն եւ ցրումէն. բայց անոնք չկրցան իրենց ծախսերը հակակշիռի տակ պահել, իսկ երբ դրամի պէտք ունեցան, անոնց սնանկացման բարձր հաւանականութեան համար դրամատուները պահանջեցին աննախընթացօրէն բարձր տոկոսներ: Կացութիւնը այնքան անբարենպաստ էր, որ կառավարութիւնը ստիպուեցաւ անձամբ փոխատուութիւններ կատարել անոնց: Սնանկացման ահագանգային սպառնալիք կը դիմագրաւէ քարիւղի ընկերութիւններու կարեւոր մէկ մասը:

●ԼՈՒԾՈՒՄ ԿԱ՞Յ

Ճափոնի ընկերութիւնները մեծապէս կարիքը ունին յաւելեալ գումարներու, բայց մեծ կորուստներ տուած դրամատուները պիտի պահանջեն բարձր տոկոսներ: Այս տոկոսները վճարելու անկարող ըլլալով, ընկերութիւններու միակ ապաւէնը պիտի ըլլան սակարանները, իրենց բաժնեթուղթերով ու պարտատոմսերով:

Բայց պարտատոմս գնելու համար ներդրողը նոյնպէս պիտի պահանջէ բարձր տոկոսներ: Ընկերութիւններէն շատերը նման տոկոսներ վճարելու անկարող ըլլալով պիտի սնանկանան եւ անգործութեան համեմատութիւնը բարձրացնելով պիտի վատթարացնեն տնտեսութեան իրավիճակը:

Իսկ բաժնեթուղթ գնելու համար ներդրողը պիտի պահանջէ, որ ընկերութիւնը արձանագրէ աւելի մեծ շահեր: Շահերը աւելցնելու համար ընկերութիւնները պիտի ստիպուին դիմել ցարդ անընդունելի նկատուած քայլերու՝ ընկերութիւններու միաձուլում, աւելորդ աշխատաւորներու գործէ արձակում եւ նոյնիսկ ապաւինիլ՝ օտար ընկերութիւններու:

Մինչեւ օրս Ճափոնի ընկերութիւններուն, պետութեան եւ ժողովուրդին համար անմարսելի կը նկատուի այն, որ օրինակի համար, «Վոլքսվակըն»-ը գնէ «Նիսան»-ը, կամ «Մեներըլ Ելէքթրիք»-ը «Թոշիպա»-ն:

Սնանկացող ընկերութիւններու երկար շարքով քաոսի մատնուած տնտեսութիւն մը, սակայն կրնայ փրկութեան միակ լաստի վերածել վերոյիշեալ դառն ընտրանքները:

ԵԹԷ ՃԱՓՈՆԻ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆԸ ՔԱՅՔԱՅՈՒԻ...

Տարիներէ ի վեր տեղքայլի եւ նոյնիսկ նահանջի մէջ ըլլալով հանդերձ, Ճափոն կը մնայ աշխարհի երկրորդ ամենամեծ տնտեսութիւնն ու աշխարհի առաջին պարտատէրը: Այնուհանդերձ, տնտեսական այս հսկային անխուսափելի անկումին մասին տեղեկագիրները վերջերս րագմացած ու լրջացած են: Աշխարհը, որ ձանձրացաւ տարիներէ ի վեր իր լսած՝ «Ճափոնի տնտեսութիւնը չ'ճաքիր» մտահոգութենէն, սկսած է աւելի յաճախ լսել «Ճափոնի տնտեսութիւնը պիտի քայքայուի եւ մեզ ալ իր հետ պիտի տանի» ահազանգը:

Ստորեւ ամփոփ ձեւով կը ներկայացնենք այս ահազանգը հնչեցնողներուն տեսակէտներն ու հիմնաւորումները, ապա պիտի փորձենք պատասխանել այն հարցումին, որ՝ «Եթէ Ճափոնի տնտեսութիւնը իսկապէս քայքայուելու, ի՞նչ անդրադարձ պիտի ունենայ աշխարհի վրայ»:

* * *

Ճափոնի տնտեսութեան ստացած վերջին հարուածներէն կր անցեալ տարի որդեգրուած վաճառքի վրայ տուրքի յաւելումը, որ սեղմեց սպառողներուն ծախսած դումարները: Այնուհետեւ Ճափոնի կարեւոր չուկաներէն նկատուող հարաւ-արեւելեան Ասիոյ երկիրներու ծանօթ տագնապն եկաւ, գրեթէ սնանկացած այդ երկիրները սահմանափակեցին իրենց ներածումները (այս չրջանին կատարուած Ճափոնի արտածումները երկուքուկէս անգամ աւելի մեծ են քան Եւրոպայի կամ Միացեալ Նահանգներու արտածումները): Դեկտեմբեր 1997էն Փետրուար 1998 Ճափոնական ճարտարարուեստի արտածումները ինկան 6% համեմատութեամբ եւ ակգային ընդհանուր արտադրութիւնը (GDP) երկու տասնամեակէ ի վեր առաջին անգամ րլլալով պիտի կրճատուի՝ 1998ին:

Այս բոլորին հետեւանքով բազմաթիւ ընկերութիւններ եւ հետեւարար դրամատուներ պիտի սնանկանան, եւ անգործութեան համեմատութեան բարձրացումով սպառողները, ապա նաեւ ընկերութիւնները իրենց դրամ պիտի խնայեն եւ նուազ պիտի ծախսեն՝ անկումի մատնելով տնտեսութեան ընդհանուր վիճակը:

Եթէ պահ մը ընդունինք, թէ այս բոլորը նկարագրուածին պէս պատահեցան եւ Ճափոնի տնտեսութիւնը քայքայուեցաւ, ապա ուրեմն ի՞նչ անդրադարձ կրնայ ունենալ անիկա աշխարհի տնտեսութեան վրայ:

Ընդհանուր տեսութիւնն այն է, որ «համաշխարհայնացած» տնտեսութեան այս օրերուն մէկ տնտեսութեան գէշ վիճակը կ'ազդէ արար աշխարհին վրայ: Ֆրանսական կամ ամերիկեան մեծ ընկերութիւնները, օրինակի համար, ներդրումներ կատարած են Մալեզիոյ, Ինտոնեզիոյ եւ Հարաւային Քորէայի մէջ, երբ անոնց այս մասնաճիւղերը տեղական տնտեսական տագնապին պատճառով, դժուարութիւններու մատնուին, մայր ընկերութեան չահերը կր պակսին, ուրեմն անոր բաժնետոմսերուն գինն անխուսափելիօրէն կ'իյնայ: Նիւ Եորքի կամ Փարիզի սակարաններուն մէջ: Երբ այդ գինը քիչ մը իյնայ, ամէն մարդ իր ունեցած բաժնետոմսերը ծախու կր հանէ, պատճառ դառնալով գիներու յաւելեալ անկումին, իսկ ընկերութիւնը կր մատնուի անել վիճակի:

Երբ ընկերութեան սնանկացումը հաւանական նկատուի, անոր մեծագումար պարտքեր տուած դրամատուներուն բաժնետոմսերուն գինն ալ կ'իյնայ: այս դրամատուներուն հետ կ'իյնան անոնց պարտական ու պարտատէր ընկերութիւնները եւ աշխարհի չորսդին մեծ թիւով ընկերութիւններ ու սակարաններ կր ցնցուին:

Միւս կողմէ, երբ չրջան մր դրամական դժուարութիւններու հանդիպի, դրամը պակսի, նուագ կր ծախսէ, ուրեմն նուագ կր ներածէ: այսինքն՝ իրեն ապրանք ծախող օտար ընկերութիւններ նուագ կր չահին, եւ անոնց այլ բաժնետոմսերուն գինը կ'իյնայ, եւ եթէ չատ քիչ ծախսեն, պարտքերը չեն կրնար վճարել ու կր սնանկանան: Այս ձեւով համաշխարհայնացած աւեւտուրը կր հանդիսանայ տնտեսական դժուարութիւնները տարածելու կլխաւոր խոդովակը:

Ուրեմն, Ճափոնի տնտեսական դժուարութիւններուն հետեւանքներուն մասին գաղափար մր ունենալու համար պէտք է տեսնել, թէ Ճափոնի տնտեսութիւնը ինչպիսի կապեր ունի աշխարհի միւս մեծ տնտեսութիւններուն հետ:

* * *

Միացեալ Նահանգներու Տնտեսական Համագործակցութեան ու Բարգաւաճման Կազմակերպութիւնը իր տեղեկագիրներուն մէջ նախատեսեց, որ Միացեալ Նահանգներուն ու եւրոպական համայնքի տնտեսութիւններուն ճար այս տարի պանդաղի՝ իջնելով 2.5%ի, հարաւ-արեւելեան Ասիոյ ուղղութեամբ արտածումներու կրճատման պատճառով: Այս համեմատութիւնը ինքնին շատ գած չէ, բայց հիմնուած է այն նախատեսութեան վրայ, որ Ճափոնի ակգային ընդհանուր արտադրութիւնը պիտի պակսի միայն 0.3%ով:

Իսկ յաւելեալ անկումի պարագային, եթէ Ճափոն չատ պակաս չահի, հետեւարար՝ նուագ ներածէ, ի՞նչ պիտի րլլայ տնտեսական երկու միւս հսկաներուն վիճակը:

Բազմաթիւ տնտեսագէտներ կր հաւատան, որ հակառակ վերոյիշեալ տեսութեան, Ճափոնի տնտեսական աւելի լուրջ տագնապը իսկ կրնայ մեծ անդրադարձ չունենալ աշխարհին վրայ, հետեւեալ պատճառներով:

Առաջին հերթին՝ Ճափոնի ակգային ընդհանուր արտադրութիւնը աշխարհի ընդհանուր արտադրութեան 13%ն է միայն:

Միւս կողմէ, միջազգային աւեւտուրի մէջ (որ տրնտեսական դժուարութիւններու փոխանցման ճամբան է) անոր դերը գարմանալիօրէն սահմանափակ է. Միացեալ Նահանգներ անոր կր ծախեն իրենց ակգային արտադրութեան 1%ի արժողութեամբ ապրանք, եւ անկէ կր գնեն 2% արժողութեամբ, իսկ եւրոպական համայնքը կր ծախէ 0.5%ը եւ կր գնէ՝ 1%ը: Ուրեմն եթէ Ճափոն դժուարութիւններու հանդիպի եւ իր գնումները սեղմէ, չատ մեծ ազդեցութիւն պիտի չունենայ Միացեալ Նահանգներու եւ Եւրոպայի վրայ:

Ո՛չ միայն այսքան, այլեւ պէտք է նչել, որ 1992էն ի վեր Ճափոնի տնտեսական ճար տարեկան 1.3%ի սահմանր չանցաւ. այլ խօսքով, Ճափոն իննսունականներուն արգելակիչ դեր խաղաց միջազգային տնտեսութեան վրայ, որ կրնար չատ աւելի լաւ ճամիլ, եթէ ինք այսքան լճացած չրլլար: Ուրեմն, Ամերիկայի ու Եւրոպայի տնտեսութիւնները արդէն վարժուած են Ճափոնի այս կացութեան, որուն վատթարացումը իրենց համար մեծ տարբերութիւն չի ստեղծեր:

Աւելի՛ն, ոմանք կ'ըսեն, որ Ճափոնի տնտեսական դժուարութիւնները կրնան սպառակար րլլալ ուրիշներու համար: Հարաւ-արեւելեան Ասիոյ տնտեսական վերջին տագնապի ցնցումներն ու վնասները սահմանափակած եւ նուազագոյնի իջեցուցած տնտեսութիւնները նաեւ սպառելիքի անկէ մէ Նահանգներ եւ Անգլիա տնտեսական գարթօնք մր կ'ապրին, չնորհիւ այդ չրջանէն փախուստ տուած դրամագլուխներուն. նոյնը կր պատահի Եւրոպայի եւ Հարաւային Ամերիկայի մէջ:

Ասոր կողքին, երբ Ճափոնի մէջ ստար ապրանքներու պահանջը պակսեցաւ, չատ արագ աճող ամերիկեան տնտեսութիւնը դանդաղեցուց իր թափը եւ այս ձեւով փրկուեցաւ անտեղի ուռճացումէ, իսկ մէ Նահանգներու արտաքին առեւտուրի բացին չնորհիւ (այսինքն՝ արտածումէն աւելի ներածում) ներքին սպառումի պահանջը սդամ չպատճառեց:

Այս տուեալներուն վրայ պէտք է աւելցնել այն իրողութիւնը, որ վերջին տարիներուն Մ Նահանգներն ու Եւրոպան կրցան դարմանել իրենց պետական պիւտճէներու բացերը եւ սանձել սդաճումը: Եթէ դժուար օրեր գայու րլլան, պետութիւնները կրնան ապահով ձեւով նուագեցնել տոկոսներն ու տուրքերը, իրենց տնտեսութիւններուն ածի թափը պահպանելու համար:

Այս բոլորէն կարելի է հետեւցնել, որ Ճափոնի տնտեսութեան ամենախիստ լճացումն իսկ չատ սահմանափակ չափով պիտի ազդէ միւս մեծ տնտեսութիւններուն վրայ: Այս հաստատումը, սակայն, կր վերաբերի ուղղակի անդրադարձներուն, մինչդեռ չատ աւելի մտահոգիչ պիտի րլլան նման դէպքի մր անուղղակի հետեւանքները:

Մէկ կողմէ, Ճափոնի եւ հարաւ-արեւելեան Ասիոյ տնտեսական դժուարութիւններուն ու դրամանիշներու անկումին պատճառով, մեծ տնտեսութիւններուն արտածումները աւելի ածան պիտի րլլան ու հետեւարար՝ աւելի չատ: Այս մէկը պիտի վատթարացնէ աւեւտրական բացը, որուն դարմանումին համար Ուաշինկթրն կրնայ ներածման արգելքներ հաստատել: Երբ նման քայլի մր դիմէ, միւս կողմերը պիտի հակադրեն, իրենց կարգին, ներածումի արգելքներ հաստատելով իր իսկ արտադրած ապրանքին դիմաց: այս բոլորը պատճառ կր դառնան միջազգային աւեւտուրի սահմանափակման ու տնտեսական համաչխարհային լճացումի:

Կա՛յ աւելի վտանգաւոր բան մր. Ուոլ Սթրիթի սակարանին մէջ բաժնետոմսերու գիները պէտք եղածէն չատ աւելի բարձր են, գերարժեւորուած են, եւ կր չարունակեն անընդհա՛տ բարձրանալ: Եթէ անակնկալօրէն գէշ լուրեր հասնին Ճափոնի տնտեսութեան մասին, այս լուրերը կրնան հանդիսանալ Ուոլ Սթրիթի ներդրողները գպաստացնող ապտակ մր: Բաժնետոմսերու գերարժեւորումը աւիթ կու տայ, որ ծայր տայ սակարանային անկում մր: Ու եթէ նկատի աունենք, որ 1987էն այսօր բաժնետոմսեր ունեցող ամերիկացիներուն թիւր կրկնապատկուած է, հաստատ կր դառնայ, որ բաժնետոմսերու գիներու անկումի պիտի սնանկացնէ մեծ թիւով մր եւ ծանր հարուած պատճառ ամբողջ տնտեսութեան:

* * *

Եզրակացնելու համար պէտք է հաստատ պիտնալ, որ եթէ Եւրոպա եւ Մ Նահանգներ տնտեսական դժուարութիւններու հանդիպին, անոնց քաղաքագէտներ անմիջապէս պիտի մեղադրեն Ճափոնի տնտեսական լճացումը, որ վարակած է իրենց տնտեսութիւնները: Իրական պատճառները սակայն պիտի րլլան կա՛մ միջազգային ապատ աւեւտուրը արգելակող որոշումները, կա՛մ Ուոլ Սթրիթի բաժնետոմսերու գերարժեւորուած վիճակը:

Աշխարհը իրաւունք ունի մտահոգուելու եւ Ճափոնէն պահանջելու՝ վերակենդանացնել իր տնտեսութիւնը, բայց հակառակ պարագային, եթէ Ճափոնէն «համաձարակ» մր սկսի, վստահաբար Ճափոն պիտի չրլլայ միակ յանցաւորը կամ վարակուողը:

Պատրաստեց՝ Ճ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՕԳԵԿՈՉՈՒՄ ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՆԱՀԱՏԱԿԱՅ

Կազմակերպութեամբ՝
ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

Մասնակցութեամբ՝
ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ, ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

Կր պատարագէ՝
ԱՐՒԻ. ՄԱՆՈՒԷԼ ԵՊՍ. ՊԱՊԱԳԵԱՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՓՈԽԱՆՈՐԴ ՊԷՅՐՈՒԹ ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ԹԵՄԻՆ

Կը խօսի՝
ԳԵՐ. Ն. ԳԷՈՐԳ ՎԱՐԴ. ԵՂԻԱԶԵԱՆ

Սրբազան երգեցողութիւնը կը կատարէ՝
ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԻՒԶԵԱԼ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԸ

Ղեկավարութեամբ՝ ԵԴՈՒԱՐԴ ԹՈՐԻԿԵԱՆԻ

ՈՒՐԲԱԹ, 24 ԱՊՐԻԼ 1998, ԿԷՍՕՐԷ ԵՏՔ, ԺԱՄԸ 6.00Ի ՆՈՒ

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ վարժարանի բակին մէջ, Էշրէֆիէ:

Հայ ժողովուրդը հրաւիրուած է յարգանքի տուրքը մատուցանելու մեր բիւրաւոր նահատակներուն:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ԼԻԲԱՆԱՆ - ԵՒԿՈՍԼԱՒԻԱ՝ 0-1

Երէկ Ժունիէի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ կայացած Լիբանան - Եուկոսլաւիա ողիմպիական բարեկամական հանդիպումը աւարտեցաւ 1-0 արդիւնքով՝ ի նպաստ հիւրկապին:

Ա. կիսախաղին եուկոսլաւիացիք յարաբերաբար աւելի լաւ խաղարկութիւն ցուցաբերեցին քան լիբանանացիք, սակայն՝ ապարդիւն:

Բ. կիսախաղին Լիբանանի կապմը բարելաւեց իր խաղարկութիւնը եւ քանի մը լուրջ առիթներով վտանգեց մրցակիցին բերդը՝ առանց արդիւնքի:

52րդ վայրկեանին Իվան Վիքոմանովիչ Լիբանանի քառակուսիին մէջ խաբելէ ետք քանի մը մարկին՝ գեղեցիկ ու վօլաւոր հարուածով մը պարտութեան մատնեց բերդապահ Ահմէտ Սաքըրը, որ ոչինչ կրնար ընել:

Բաղդատմամբ նախկին մրցումին (Գերմանիոյ դէմ), լիբանանցիք գէթ դաշտին վրայ կը փորձէին շարժիլ եւ գնդակը իրենց մօտ պահել: Աւելին. անոնք իրարու միջեւ երբեմն կը յաջողէին ներդաշնակ փոխանցումներով յառաջանալ մինչեւ մրցակից բերդ, ինչ որ ողջունելի է եւ ապագայի հաշոյն կրնայ որոշ յոյս ներշնչել:

Լիբանանեան կապմէն առաւելաբար լաւ խաղարկութիւն ունեցան յետապահներ Գէորգ եւ Գուրգէն, առանց որոնց վատահաբար շատ տարբեր վիճակ մը կրնայ պարզել Լիբանանի արդէն իսկ ոչ նախանձելի կապմը:

Յամենայնդէպս տակաւին շատ երկար ճամբայ ունի կտրելիք լիբանանեան խումբը, որուն որոշապէս կը պակսին ատակ մարզիկներ յատկապէս նման միջազգային մրցումներու համար:

ՅԱՌԱՋԻԿԱՅԻՆ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ ԴԱՐՁԵԱԼ ՊԻՏԻ ՏԻՐԱՆԱՆՔ

ԿԸՍԷ ՄԱՐԶԻՉ Ե. ԴԱՒԻԹԵԱՆ

Ստորեւ կը ներկայացնենք Հ. Մ. Ը. Մ.ի պահեստի աղջկանց կազմի մարզիչ եղիշ Դաւիթեանի հետ մեր ունեցած հարցազրոյցը՝ Պէյրութի մէջ տեղի ունեցած համաթարախական մրցաշարքին համար, որուն մասին եւ առհասարակ Հ. Մ. Ը. Մ.ի կազմին ու պահեստի յաջողած հարցերու մասին փորձառու մարզիչը կ'արտայայտուի անկեղծօրէն:

Եղիշ Դաւիթեան աւարտած է Երեւանի մարզական համալսարանը, ապա Ս. Փեթերբուրգի համալսարանին վկայուած է պահեստի դոկտորայի ատիճանով: Ան իրրեւ մարզիչ մաս կազմած է Հայաստանի ազգային խումբին, իսկ իբրեւ մարզիչ բազմակի անգամներ ասպարէզը: 1985–1989 նշած է Ալպերթիոյ ազգային խումբին մարզիչը, միաժամանակ համակուռ երկիրին ախոյեանին՝ Պուֆարիւֆի մարզիչը: Ապա վերադարձած է հայրենիք, ուր վարած է երեք ակումբի մարզական համալսարանի ամպլուայի վարիչի պաշտօնը եւ հրաժարական է տուած՝ բոլորին ալ պահեստի թեմայով:

1993ին Ապրիլի սկիզբին հրաւէրով ժամանած է Պէյրութ, ուր յաջորդաբար մարզած է Անդրանիկի, Ռիւասի, Բանակի հետ մակարդակի, Թրաուոսի եւ վերջապէս Հ. Մ. Ը. Մ.ի աղջկանց կազմը:

ՀԱՅՑՈՒՄ - Յայտնեցիք, որ աւարտած եք մարզական համալսարանը: Ի՞նչ կը հասկնանք սփորի համալսարան ըսելով:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ - Նախ ըսեմ, որ անիկա կապ չունի Երեւանի պետական համալսարանին հետ, այլ բոլորովին տարբեր հաստատութիւն է: Ուսանող մը պէտք է, որ հոն չորս տարի ուսանի դառնալու համար մարզիչ-մանկավարժ: Հոն պատքեթպոլին կապուած բոլոր տեսակի գիտելիքները կը տրուին, կը պատաւանդուին նաեւ համալսարանական ընթացիկ եւ հիմնական նիւթեր՝ հոգերանութիւն, ընդհանուր պատմութիւն, աշխարհագրութիւն, լեզուներ, եւայլն: Այլ խօսքով, անիկա համալսարան է, ուրկէ աւարտողը կրնայ համապատասխան վկայական, որ պետականօրէն ընդունուած է նոյնիսկ արտասահմանի մէջ:

Հ. - Վստահաբար մեր ընթերցողները ձեզ տակաւին Հայաստանի պատքեթպոլի վիճակով, որմէ շատ լուր չունինք դժբախտաբար: Արդեօք Հայաստանի մէջ պատքեթպոլի մակարդակը ի՞նչ կացութիւն կը պարզէ:

Պ. - Նախկին Խորհրդային Միութեան անկումէն ետք, Հայաստանի մէջ պատքեթպոլը մեծապէս նահանջած է եւ ետդարձի մէջ է: Ներկայիս կրնանք ըսել, որ Լիբանանի մակարդակը շատ աւելի յաւէտ քան Հայաստանի:

Հայաստանի մէջ ներկայիս աղջիկներու վիճակը շատ աւելի յաւէտ տղոցը:

Հ. - Վերադառնանք Լիբանանի: Այսօր Լիբանանի մէջ տղոց պատքեթբոլը սկսած է ճետզճետէ զարգանալ մանաւանդ օտար մարզիկներու ժամանումով:

Աղջիկներու պարագային հարցը բոլորովին տարբեր է: Արդեօք օտար մարզիկներու դէմ դրուած արգելքը պատճառ կը դառնա՞յ, որ աղջկանց պատքեթբոլը չզարգանա՞յ:

Պ. - Անկասկած, որ ասիկա առիթ չի տար, որ աղջիկներու պատքեթբոլը գարգանայ, մանաւանդ այս երկիրին մէջ, ուր աղջիկներու մակարդակը բաւական ցած է, հակառակ անոր որ բազմաթիւ ակումբներ կան:

Լիբանանի պատքեթբոլի ֆետերասիոնը շատ ճիշդ քայլ մը առած է՝ արգիլելով օտարականներու մասնակցութիւնը, որպէսզի առիթ տրուի տեղացի մարզիկներու յառաջդիմութեան: Այս ձեւով գրեթէ բոլոր ակումբներուն ալ մակարդակը՝ բայց նոյնը:

Սակայն կը կարծեմ, որ աղջիկներու պարագան ալ պէտք է, որ նմանի տղոց եւ մէկ կամ երկու օտար մարզիկուհիներ մասնակցին ախոյեանութեան մրցումներուն:

Օտարներու ներկայութիւնը ոչ թէ միայն մրցումը կը դարձնէ հետաքրքրական, այլեւ համակիրներուն թիւն ալ գգալիօրէն կը բազմանայ:

Հ. - Այս իմաստով, միջարաբական մրցումներուն Հ. Մ. Ը. Մ.ի աղջիկները արդեօք կրցա՞ն բարձր պահել Լիբանանի անունը:

Պ. - Առաջին հերթին, նախ կ'ուզեմ իմ չնորհակալութիւններս յայտնել Հ. Մ. Ը. Մ.ի Անթիլիասի վարչութեան, որ մասնաճիւղին մարզիկուհիները մեկի տրամադրեց:

Անոնց ներկայութեան խումբը առնուազն կրցաւ ունենալ պահեստի մարգիկներ: Անոնցմէ քանի մը հատը եթէ միանայ մեզի, կը կարծեմ, որ խումբին վիճակը առժամարար կը դառնայ կայուն:

Պահեստի մարգիկներու չգոյութիւնը վստահաբար իր վատ անդրադարձը ունեցաւ արձանագրուած արդիւնքներուն վրայ:

Մեր ամէն կարելին պէտք է ընենք, որ տեղացի մարգիկներուն մեծ ուժ տանք, որպէսզի յառաջիկային, թէ՛ ախոյեանութեան մրցումներուն եւ թէ՛ այլ միջարարական մրցաշարքին յաւ արդիւնք արձանագրենք:

Իրրեւ մարգիչ պարտականութիւնս չատ դժուար է: Թերեւս յաջողիմ խումբին խաղաոճը փոխել, սակայն խաղցողին ոճը դժուար, թէ կարենամ փոխել: այսուհանդերձ պիտի փորձեմ իմ ձեմ:

Թէ՛ ախոյեանութեան մրցումներուն եւ թէ այլ միջարարական մրցաշարքին փորձեցի կարգ մը մարգիկներու դիրքերը փոխել՝ սակայն անօգուտ:

Բայց եւ այնպէս բոլորին ալ չնորհակալութիւնս կը յայտնեմ, որ իրենց առաւելագոյնը տուին:

Միջարարական մրցաշարքին մեր խումբին արձանագրած արդիւնքը կրնամ նկատել պէտք եղածէն աւելի գոհացուցիչ, որովհետեւ առանց պահեստի մարգիկներու եւ առանց ֆետերասիոնիօգնութեան կրցանք երրորդ դիրքը գրաւել:

Մրցաշարքը մը հիւրընկալող երկիրը կարելի եղած չափով պիտի օգնէ իր ակումբին կամ ակումբներուն, սակայն այդպիսի բան մը մենք չտեսանք մրցաշարքին ընթացքին:

Ձմրան ընթացքին չուրջ երեք-չորս ամիս մեր փորձերը կատարեցինք անձրեւին տակ՝ մեծ դժուարութիւններ դիմագրաւելով: Գոց դաշտի չգոյութիւնը պատճառ դարձաւ, որ հետեւողականօրէն չկարենանք կատարել մեր փորձերը:

Հ. - Ատենէ մը ի վեր շատերու մօտ կայ այն տպաւորութիւնը, որ Հ. Մ. Ը. Մ. ախոյեանութիւնը կորսնցուց անիմաստ տեղը: Անդրադառնալով Անդրանիկի դէմ աւարտական մրցումին ծանօթ է, որ հարց մը ստեղծուեցաւ եւ թրիպիւնները պարպուեցան համակիրներէն: Արդեօք այդ մէկը ազդե՞ց մրցումին արդիւնքին վրայ, թէ ոչ:

Պ. - Վստահաբար ատիկա իր անդրադարձը ունեցաւ: Նախքան մրցումը Հ. Մ. Ը. Մ. կը տերու առաւելութիւն մը ձեռք ձգած կը եւ թերեւս կրնար ատիկա պահել, եթէ չըլլար այդ անախորժ պէպը: Սակայն, այս բոլորէն անդին կայ իրականութիւն մը. աւարտական մրցումին մեր աղջիկները չկրցան պէտք եղածր տալ եւ տեղի տուին: Պարտութիւնը կու գայ քու սխալդ եւ պէտք չէ պատճառաբանութիւններ փնտռել: Ասիկա պասքէթ է, ուր կայ նաեւ պարտութիւն: Հետեւարար այդ օր յաւ չխաղացինք եւ պարզապէս պարտուեցանք:

Հ. - Վերջին հարցում. ի՞նչպէս կը տեսնէք յառաջիկայ եղանակը կամ առհասարակ խումբին ապագան: Արդեօք կարելի՞ է ախոյեանութեան վերատիրանալ:

Պ. - Նախ ըսեմ, որ անկարելին կարելի պիտի դարձնենք եւ ոչինչ պիտի խնայենք խումբը յառաջ տանելու համար: Կան դժուարութիւններ, բայց ժամանակի ընթացքին հետզհետէ կարելի է հարթել գանոնք: Ինչ կը վերաբերի ախոյեանութեան տիտղոսին, յայտնեմ, թէ դիւրին չէ, բայց նաեւ անկարելի չէ եւ ինչո՞ւ ոչ, կրնանք դարձեալ ախոյեան հանդիսանալ յառաջիկային:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՆԱԽԿԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԵՐՈՒ ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆԸ ՊԻՏԻ ԴԱՌՆԱՅ

ԿԸՍԷ Ռ. ՅԱՒՏԻԼԻՍ

Ստորեւ կը ներկայացնենք Յունաստանի մեր պաշտօնակից «Ազատ Օր»ի կատարած շահեկան հարցազրոյցը՝ Սկաուտական Համաշխարհային Կազմակերպութեան Շարժման անդամ Քոսթա Յատիլիսի հետ, որ ամիջականօրէն օժանդակած է ՀԱՍԿի (Հայաստանի Ազգային Սկաուտական Կազմակերպութիւն) կազմութեան: 54 տարեկան Յատիլիս 1952էն ի վեր կը ծառայէ Յունաստանի սկաուտական շարքերէն ներս՝ վարելով զանազան պաշտօններ: 1985էն ի վեր ան անդամ է Յունաստանի սկաուտական ֆետերասիոնին, 1991-1995՝ պատասխանատու միջազգային յարաբերութիւններու, իսկ 1996ին անդամ ընտրուած է Համաշխարհային Սկաուտական Կազմակերպութեան Շարժումին:

1993ին պարգեւատրուած է Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան «Ծառայութեան» շքանշանով:

ՀԱՅՑՈՒՄ.- Կրնա՞ք բնորոշել Սկաուտական Համաշխարհային Շարժման կառոյցն ու առաքելութիւնը:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ - Սկաուտական համաշխարհային կազմակերպութեան շարժումը, այսօրուան տուեալներով իր մէջ կը պարփակէ 160 սկաուտական կազմակերպութիւններ, 150 տարբեր երկիրներու մէջ գործող ու ճանաչումի ենթարկուած 25 միլիոն անդամով: Այս կառոյցէն դուրս, գոյութիւն ունին սկաուտական այլ կազմակերպութիւններ ալ, որոնք մաս չեն կազմեր համաշխարհային այս կառոյցին:

Համայնավարութեան անկումէն ետք, Կորպաչեւի իշխանութեան սրով, սկաուտական շարժումը սկսաւ թափ ստանալ նորանկախ նախկին Խորհրդային Միութեան հանրապետութիւններու տարածքին: Վերափոխութեան իրրեւ հետեւանք, շարժման մէջ ներառնուելու չփումներ կատարուեցան եւ 17 Ապրիլ 1997ին, ճանապարհ բացուեցաւ Հայաստանի, Մոլտավիոյ եւ Տաճիկիստանի համար: Այս երկիրները շարժման մէջ ընդունելու սկզբունքը ճամբայ կ'ելլէր ընկերային, քաղաքակրթական մեկնակէտով: Տրուած բլլալով, որ վերոյիշեալ երկիրները աշխարհագրականօրէն մաս կը կազմէին նախկին Խ. Միութեան հանրապետութիւններուն, շարժման դեկավարութիւնը նպատակայարմար գտաւ ստեղծել Եւրասիական նոր շրջան մը, ընդգրկելով նախկին խորհրդային հանրապետութիւններէն 11 երկիրներ: Ասոնցմէ դուրս Մոնկոլիան կը տեւեցաւ Ասիոյ: Մասնակցութեան դիմում կատարող առաջին երկիրներուն՝ Հայաստանի, Տաճիկիստանի, Պիլոռուսիոյ եւ Վրաստանի համար, ճանաչման գործընթաց մը շարժման դրուեցաւ: Աւելցնեմ, որ 4 տարիէ ի վեր կը գործէր արդէն Եւթայի (Խրիմ) Կուրգուֆ քաղաքին մէջ սկաուտական կեդրոն-գրասենեակ:

ՀԱՅՑՈՒՄ.- Սկաուտական համաշխարհային կազմակերպութեան շարժման յառաջիկայ նիստը Հայաստանի մէջ կայացնելու ձեր վարչութեան դիտաւորութեան մասին կրնա՞ք մեզի յաւելեալ ծանօթութիւններ տալ:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ - Ապրիլ 23-26, Հայաստան մայրաքաղաք Երեւանի մէջ պիտի կայանայ հիմնադիր ժողով, որու ընթացքին պիտի յառաջանայ այս երկիրներուն համար յատուկ դեկավար վարչական կազմ: Վարչութեան անդամակցելու իրաւունք պիտի ունենան իւրաքանչիւր երկրէն մէկական հոգի: Այս առիթով, ծրագրուած է սկաուտական համաշխարհային կազմակերպութեան շարժման դեկավարութեան մասնակցութիւն՝ Հայաստանի հիմնադիր ժողովին:

ՀԱՅՑՈՒՄ - Պրն. Յատիլիս, կրնա՞ք մեզի արտայայտել ձեր զգացումները Հայաստան այցելելու նախօրեակին:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ - Ճանչցած եմ հայերը Սփիւռքի մէջ: Ճանչցած եմ, որովհետեւ երկար տարիներ ծառայած եմ սկաուտական 10րդ աստիճանաւորական կառոյցին, իսկ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական 23րդ բաժանմունքը կը ներառնուէր 10րդ բաժանմունքին մէջ. ուստի, կապերս ու յարաբերութիւններս ընդհանրապէս, հայութեան եւ մասնաւորապէս՝ հայ սկաուտներու հետ, եղած է ուղղակի եւ անմիջական: Երեք անգամ փորձած եմ կազմակերպել ճամբորդական առաքելութիւն դէպի Հայաստան, սակայն կամքէ անկախ պատճառներ արգելք եղած են, որ իրագործեմ փափաքս: Հիմա, որ երազս իրականութիւն դարձնելու վերջին հանգրուանին կը գտնուիմ եւ Հայաստան երթալս օրերու հարց է միայն, կը գգամ, որ գգացական աշխարհիս հետ անուղղակի թելերով կապուած երազս իրականութիւն կը դառնայ: Աւելցնեմ սակայն, որ իմ գանկութիւնս միայն Հայաստան այցելելը չէ, այլ ամէն գնով օգտակար հանդիսանալ Հայաստանի մէջ համաշխարհային հասկացողութեամբ սկաուտական շարժման ստեղծման: Այս գծով, 1993ին, երբ Կուրգուֆ քաղաքին մէջ հանդիպում ունեցած էի ՀԱՍԿի (Հայաստանի Ազգային Սկաուտական Կազմակերպութիւն) պատասխանատուներէն եղայ: Յարութիւնեանին հետ, խոստացած էի ամէն գնով օժանդակել, որ կազմակերպչական այս ծրագիրը իրականանայ եւ Հայաստան դառնայ նախկին Խ. Միութեան հանրապետութիւններու սկաուտութեան իմաստն ու կառոյցը խտացնող կեդրոն:

ՀԱՅՑՈՒՄ - Ինչպէ՞ս կը տեսնէք Հայաստանի Ազգային Սկաուտական Կազմակերպութիւնը:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ - ՀԱՍԿը, իրրեւ նոր կազմակերպութիւն, Հ.Մ.Ը.Մ.ի գաւակն է: Փաստօրէն փոխարինեց Հ.Մ.Ը.Մ.ը որպէս սկաուտական ազգային սկզբունքներ դաւանող կազմակերպութիւն եւ այս է պատճառը, որ ճանաչումի ճանապարհը դժուարութիւններու չմատնուեցաւ: Հիմա, որ ՀԱՍԿը գոյութիւն ունի Հայաստանի մէջ, ազգային իմաստով սկաուտական այլ կազմակերպութիւն չի կրնար գոյութիւն ունենալ, որովհետեւ ամէն երկրի մէջ միայն մէկ կազմակերպութիւն կրնայ հանգամանալից ճանաչում ստանալ: Շատ գործ կայ ընելիք: Սփիւռքի Հ.Մ.Ը.Մ.ը, որ համաշխարհային սկաուտական կազմակերպութեան անդամ չէ, բայց իսկութեան մէջ ունի հսկայական փորձառութիւն, գայն պէտք է ներգրկէ ՀԱՍԿին, որպէսզի անոր շարքերուն մէջ գտնուող սերունդները ազգային դիմագիծ ստանան, ինքնաճանաչման ու ինքնակրթութեան շրջան մը բոլորէն հասնելու համար ցանկացած մակարդակներու: Սփիւռքի օգնութիւնը պիտի օժանդակէ, որ արագանայ գարգացման ու փորձառութեան գործընթացը եւ Հայաստան կառուցային առումով, առանցքային շրջան դառնայ միւս հանրապետութիւններու ձեռք երկարելու իմաստով:

ԼԵՎԱՄԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԵՑԱՆ ՇԱԲԱԹԱՎԵՐՋԻՆ

Շարաթավերջին ԼԵՎԱՄԻ պասքեթպոլի եւ մինի ֆութպոլի մրցումները չարունակուեցան եւ տուին հետեւեալ արդիւնքները.

●ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

Փոքր տղաք: Մեսրոպեան - Արգարեան	33-11
Փոքր տղաք: Ս. Հուիփսիմեանց - Յառաջ (Այնճար)	14-10
Միջակ աղջիկ: Ձեմարան - Ս. Հուիփսիմեանց	49-14
Միջակ աղջիկ: Մեսրոպեան - Կ. Բ. Վ.	23-12
Միջակ տղաք: Ս. Խանամիրեան - Ե. Մանուկեան	32-10
Միջակ տղաք: Ս. Հուիփսիմեանց - Յառաջ (Այնճար)	62-19
Մեծ աղջիկ: Ե. Մանուկեան - Յառաջ (Այնճար)	28-22
Մեծ աղջիկ: Ս. Հուիփսիմեանց - Ս. Խանամիրեան	62-21
Մեծ տղաք: Ձեմարան - Մեսրոպեան	71-70
Մեծ տղաք: Լ. եւ Ս. Յակորեան - Ե. Մանուկեան	66-38

●ՄԻՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼ

Մեսրոպեան - Դպրեվանք	3-1
Արհեստից - Մեսրոպեան	2-1

ԿԼՈՐ ԳՆԴԱԿԻ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

●ՖԻՖԱի նախագահի ընտրարշաւը, որ հետզհետէ կը սաստկանայ երկու թեկնածուներուն՝ գուիցերիացի Ժոզէֆ Պլէթթրի եւ չուէտացի Լէննարթ Եուհանսոնի միջեւ, այժմ «փոխադրուած» է նաեւ ինթերնեթի վրայ: Երկու թեկնածուները ունին իրենց հասցէն եւ որեւէ ատեն կարելի է անոնց մասին մանրամասն տեղեկութիւններ ստանալ, յատկապէս անոնց գործունէութեան շուրջ:

●ԳԵՐՄԱՆԱՑԻ միջազգային մարգիկ Օլիվըր Պիրհոֆ, որ մաս կը կազմէ Իտալիոյ Ուտինեզէին, յայտնեց, թէ եղանակի աւարտին պիտի միանայ Ա.Մէ.Մ.ին: 29 տարեկան յառաջապահը 4 տարուան պայմանագրութիւն մը պիտի կնքէ Միլանի հետ, փոխան 20 միլիոն մարքի (11 միլիոն տոլար): Հետեւարար ան իր ասպարէզը պիտի աւարտէ Իտալիոյ բոլոր ժամանակներու այս անուանի կազմին շապիկով:

●ԱՆԳԼԻՈՅ եւ Լիվըրփուլի աստղերէն Ճէյմի Ռէյնափ հաւանարար ըլլայ Մոնտիալի մեծագոյն բացականերէն: Անուանի միջնապահ չարաթավերջին վիրաւորուած կրծունկն եւ փոխադրուած հիւանդանոց: Այսուհանդերձ, մարգիչ Կէյն Հատրլ կը յուսայ որ Ռէյնափ չուտ կ'ապաքինի եւ կրնայ վերադառնալ ազգային խումբ, հակառակ բժիշկներուն ժխտումին:

●ՀՈԼԱՆՏԱՑԻ միջազգային յառաջապահ Փաթրիք Քլույվըրթ կրնայ փոխանցուիլ Ռէալ Պէթիսի, յայտնեցին սպանական ազբիւրներ, որ սակայն չհաստատուեցաւ պաշտօնապէս:

Քլույվըրթ 1997ին Այաքս Ամսթերտամէն փոխանցուած էր Ա.Մէ.Միլանի, ուր սակայն ան յայտնապէս դժգոհ է եւ որոշ հարցեր կը դիմագրաւէ պատասխանատուներուն եւ մարգիչին հետ:

Իտալական մամուլն ու Միլանի համակիրները յայտնած էին դիմ կ'արտայայտուին անոր, յայտնելով, որ ան կորսնցուցած է կոլ նշանակելու իր «կպացութիւնը»:

●ՖՐԱՆՍԱՑԻ միջազգային յառաջապահ Սթեֆան Կիվարչ շատ հաւանարար պայմանագրութիւն մը կնքէ Սպանիոյ Տեփորթիւոյին հետ, յայտնեց Տէյլի Մարքա օրաթերթը:

Տեփորթիւս Քորունայի պատասխանատուները հաղորդակցութեան մէջ են Օքսէրի իրենց պաշտօնակիցներուն հետ եւ պատրաստ են 10 միլիոն տոլար վճարել ձեռք ձգելու Ֆրանսայի այս եղանակի կոլնքորըրը, որուն փոխանցման համար մօտէն հետաքրքրուած է նաեւ Անգլիոյ Արսենալը, ինչպէս նաեւ Փարիզ Սէն Ժերմէնը:

●ՊՈՐԻԿԱՐԻՈՅԻ ազգային խումբին մարգիչը՝ Հրիսթօ Պոնեւ Մոնտիալի ապրանշանէն 52 օր առաջ կը յայտնէ, թէ իր կազմը բաւական լուրջ դժուարութիւններ կրդիմագրաւէ եւ Ֆրանսայի մէջ կրնայ անախորժ անակնկալներ արձանագրել, եթէ մինչ այդ գոնէ մարգիկներուն միջեւ գոյութիւն ունեցող «պատդութիւնը» չլուծուի: «Արդէն խումբին տարրերը թեքնիք իմաստով լուրջ թերութիւններ ունին, մանաւանդ՝ նորեկները, իսկ իրարու միջեւ այդ հեռաւորութիւնը եթէ չսրբագրուի, հարցը աւելի կը դժուարանայ:

Պոնեւի այս անկեղծ յայտարարութիւնը, սակայն, յայտնապէս գոհ չէ ձգած Պուլկարիոյ ֆութպոլի ֆետերասիոնի նախագահ Իվան Սլաքովը, որ կ'ըսէ, թէ Պոնեւի տարաձայնութիւնները իրրեւ մարգիչ ճիշդ չեն եւ աւելի կրնան վնասել խումբին ընթացքին...

ՕՐԱՑԵՑՔ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

◆ *ՏԸ ՈՒԵՅՆՄԷՅՔԸՐ-* (*Քոնքորտ, Սաժէս, Փլաճէթ-Ասպրաժ, Ջուք*).- Քոփոլա կը ներկայացնէ «Քազինօ»-ի ոճով այլ ժապաւէն մը: Մաթ Տէմընն, Միքի Ռուրք եւ Տանի Կլովըր կը փորձեն զարտուղի միջոցներով գումար ապահովել:

◆ *ԱՆԱՄԹԱՉԻԱ-* (*Էլիթ, Ամփիր/Մոտեքս, Էլիզէ, Լսփաս եւ Սէնթ Էլի*).- Կեցդացի գծանկար մը, որ կը ներկայացնէ ռուս դիցուհիին կեանքը:

◆ *ՌԵՏ ՔՈՒՆԸՐ-* (*Քոնքորտ, Փլաճէթ/Ասպրաժ եւ Քասլիք*).- Ութշաբթի կիր վտանգաւոր օրեր կ՛ապրի Զինաստանի մէջ: Սովորական ժապաւէն մը: Ռեմադրութիւն մոռ Ակճէթի:

◆ *ԱՃԻՐ-* (*Էլիթ, Սաժէս, Ամպասատ եւ Ֆրիուէյ*).- Գիտաերեւակայական ճորագոյն պատրաստութիւնը: Ռեմադրիչ՝ Պերի Լեւինսընն օգտագործած է հին ժապաւէններու գաղափարներ, որոնց կարգին *Ապիս-* եւ *Մէյս Զոիսի-*:

◆ *ՄԱՈՒԶՀԱՆԹ-* (*Քոնքորտ, Վանտոմ, Փլաճէթ/Ասպրաժ եւ Քասլիք*).- Երկու եղբայրներ տուն մը վերածորոգելու ընթացքին կը հանդիպին սկզիկի մը, որ բաւական մը կը զբաղեցնէ... նաեւ հանդիսատեսները:

◆ *ՏԸ ՄԷՆ ԻՆ ՏԸ ԱՅՐԸՆ ՄԱՍԻ-* (*Քոնքորտ, Վանտոմ, Փլաճէթ Ասպրաժ եւ Քասլիք*).- Ալեքսանտր Տիւմայի Թրուա Մասքըթէր-ը անգամ մը եւս պատրաստուած Հոլիվուտի մէջ: Դէպքը կը պատահի 1660ին:

◆ *ՄՐՍԹՐՐ ՄԱԿՈՒԻ-* Տիգնիէն այլ պատրաստութիւն մը, բաւական ձախող եւ միջակ մակարդակէն աւելի ցած: Ռեմադրութիւն Սթաղլի Թոնկի:

◆ *ԿՈՒՏ ՈՒԻԼ ՀԱՆԹԻՆԿ»* (*Քոնքորտ, Փլաճէթ/Ասպրաժ եւ Ջուք*).- Ամերիկեան սովորութիւններուն դէմ պայքարող անձ մը, որ կը փորձէ փոփոխութիւններ մտցնել իր միջավայրէն ներս: Ռեմադրիչ կաս Վան Սանթի հետաքրքրական ժապաւէններէն: Դեր ստանձնած է Ռոպին Ուիլիամս:

◆ *ԷՋ ԿՈՒՏ ԷՋ ԻԹ ԿԷԹԻ»* (*Ամփիր/Տիւճ, Մոտեքս, Էլիզէ, Լսփաս, Սէնթ Էլի*).- Ճէք Նիքըլսըն վտանգաւոր աճձաւորութեան մը դերը ստանձնած է, մտահոգելով իր շրջապատը:

Այս դերին շնորհիւ, Նիքըլսըն շահեցաւ լաւագոյն դերասանի օսքարը:

◆ *ԱՄԻՍԹԱՏ»* (*Քոնքորտ, Փլաճէթ / Ասպրաժ*).- Սփիլպըրկ կը նկարագրէ ստրկութիւնը իր տարբեր կողմերէն դիտուած: Թէ ինչպէս 19րդ դարու աւարտին նաւ մը՝ Ափրիկէէն առաչին անգամ ըլլալով ստրուկներ բերաւ Միացեալ Նահանգներ: Հետաքրքրական ժապաւէն մը:

◆ *ՏԸ ԿԻՅՄ* (*Ամփիր / Մոտեքս, Ֆրիուէյ, Ամպասատ*).- Տէյվիտ Ֆինչըրի բեմադրած ժապաւէններէն: Հետաքրքրական խաղ մը՝ կազմակերպուած ընկերութեան մը կողմէ, որ կրնայ հարստացնել երիտասարդ մը: Դերասանութիւն Մայքըլ Տակլըսի:

◆ *ԹԱՅԹԵՆԻԱ-* (*Սէնթ Էլի, Էլիթ, Ամփիր / Մոտեքս եւ Լսփաս*).- Ճէյմս Քամերոնի գերպատրաստութիւնը: Դերասաններէն աւելի չուրճ ու հսկայ գբօսանաւը իրենց վրայ կը կեդրոնացնեն հանդիսատեսին ուշադրութիւնը:

ՍՐԱՀՆԵՐՈՒ ՀԵՒԱԶԱՅՆԻ ԹիԹԵՐԸ

Վոնքորտ.- 738439	Քոլիճէ.- 342962
Փլաճէթ / Ապրաժ.- 292192	Էսփաս.- 212526
Փլաճէթ/ Քասլիք.- 912503/4	Վանտոմ.- 443992
Ամպասատ.- 217490	Սէնթ Էլի.- 406706
Էլիթ.- 840286	Ամփիր / Տիւճ.- 792123/4
Ամփիր / Մոտեքս.- 616706/7	Ամփիր / Սոֆիլ.- 204080
Ֆրիուէյ.- 485590	

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

ԹԷՄ. ԷՖ.

7:30.- *Արաբերէն լուրեր*
8:00.- *Ֆրանսերէն լուրեր*
8:30.- *Մուվի Մէմիք*
9:00.- *Սուպիէ*
11:00.- *Ապու Սելիմ*
12:00.- *Ալ Քալամ Պիսըրրաք*
14:30.- *Արաբերէն լուրեր*
15:30.- *Եաուվիյաթ Մատինա Նիլ*
16:30.- *Մի. Ալ. Ճօ.*
17:00.- *Քիֆ Սահթաք*
18:30.- *Շարժուն գծանկար*
19:00.- *Թրէժըր Այլընտ*
19:30.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Սիւփըր Մոնտիալ*
22:00.- *Եգիպտական երկար ժապաւէն*
24:00.- *Վաւերագրական*

ԷՄ. ԹԻ. ՎԻ.

7:30.- *Թէլէ Մաթէն*
9:00.- *Ալաթօ Ֆլէշ*
9:15.- *Քլիփ*
9:30.- *Վաւերագրական՝ գիտական*
10:30.- *Թալասա*
11:30.- *Սամուար Փլիւս*
12:15.- *Ուա Թենսա*
13:15.- *Տէ Շիֆր Է Տէ Լեթր*
13:45.- *Ալթրօ Ֆլէշ*
14:00.- *Թէ. Էֆ. Ի լուրեր*
14:30.- *Թուշէ Կանիէ*
15:00.- *Քլիփ*
15:30.- *Ալանի Ալանի*
17:00.- *Քաթըն Էնտ Քենտի*
17:30.- *Մինի Սթիւտիօ*
18:25.- *Էմ. Թի. Վի. Սփորց*
18:30.- *Ուա Թենսա*
19:15.- *Քըլ Մալէ Ալէ*
20:00.- *Լուրեր*
20:30.- *Ամերիկեան երկար ժապաւէն*
23:00.- *Պէյրութ Եա Պէյրութ*

ԷԼ. ՊԻ. ՍԻ

7:00.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
7:30.- *Էյ. Պի. Սի.ի լուրեր*
8:00.- *Ֆրանս 2ի լուրեր*
8:30.- *Մա Ըլաք Իլլա Հայֆա*
9:00.- *Ալուրաք Ալ Խարիֆ*
10:00.- *Ալն Տը Մընիւ*
10:30.- *Նահարքում Սայիտ*
12:45.- *Թանժարա Ուա Ղաթահա*
13:15.- *Լուրեր*
13:30.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
14:00.- *Ֆրանս 2ի լուրեր*
14:30.- *Տը Կիլթ*
15:00.- *Լուրեր*
15:30.- *Ըամաա Ըշամա*
16:30.- *Քէսթրոն Փուր Էօն Շամփիոն*
17:00.- *Քիֆ Ու Լէյշ*
18:00.- *Մոնտիալ*
19:00.- *Մեքսիքական յայտագիր*
19:50.- *Եում Եաուտ*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Ամերիկեան երկար ժապաւէն*
22:30.- *Վաւերագրական*

ՄՐՍ-ՍԹԱՐՊԱԼ.

7:00.- *Ալամ Ալ Սապահ*
13:00.- *Ապու Ալա Պշարի*
14:00.- *Մեքսիքական պատրաստութիւն*
15:00.- *Արաբերէն լուրեր*
15:30.- *Արաբական պատրաստութիւն*
16:30.- *Ռինի Տը Փուհ*
17:15.- *Լիթըլ Մըրմէյտ*
18:00.- *Նէյպըրվ*
18:30.- *Սինեմաժալլէ*
19:00.- *Օթոմոպիլ*
19:30.- *Ուշուայա*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Ամերիկեան պատրաստութիւն*
21:30.- *Ուաժիէք Նապար*
22:30.- *Միշըն Իմփասիպըլ*

ԷՆ. ՊԻ.ԷՆ

15:30.- *Ֆիմ Լերըր*
17:00.- *Կենդանի գծանկար*
18:00.- *Ալամ Մասրուքա*
19:00.- *Պաբըրքրիմ կէնկ 2*
21:00.- *Լուրեր*
21:30.- *Սփէյս Ըպաս Էնտի Պրանտ*
22:30.- *Սերայ*
23:00.- *Տը Լաս Ալֆ Թրի Օրէյնճ*

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԶԵՌՆԱՐԿՆԵՐ

♦ *ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ «ՔՆԱՐ» ՊԱՐԱՒՈՒՄԲ, ժամը 8:30 «Լա Սաժէս» թատերասրահ, Ժըտէյտ:*

♦ *«ԱՆՏԱԼՈՒՍԻԱ».- Պար. Քարաքալա խումբին կատարողութեամբ, «Իվուար» սրահ, Սին Էլ Ֆիլ:*

♦ *«ԱՒԸՐ ԱՅՅԱՄ ՍՈՔՐԱԹ».- Բեմադրութիւն՝ Մարուան Ռահպանի, «Քափիտոլ Տիւ Լիպան»:*

ՍՈՒՐԲ ՓՐԿԻՉ» ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՓԱՌԱՀԱՆԴԷՍ

ՀՈՎԱՆԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ՝
Ն.Ա.Գ.Տ.Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ-ՊԵՏՐՈՍ ԺԸ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ-ՊԱՏՐԻԱՐՔ
ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՅՈՑ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ՝
ԱՐՏՊՏ. ԳԵՐՊ. Տ. ՄԱՆՈՒԷԼ ԵՊՍ. ՊԱՊԹԱԳԵԱՆԻ

ՅԱՒՈՒԹԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ՝
ԱՐՏՊՏ. ԳԵՐՊ. Տ. ՎԱՐԴԱՆ ԵՊՍ. ԱՇԳԱՐԵԱՆԻ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ՝
Տ.Կ.Մ. ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆԻ

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ՝
Տ.Կ.Մ. ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆԻ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻՆ

ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԵԱՄԲ՝
«ՊԼՊՈՒԼ» ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻ

ԽՄԲԱՎԱՐՈՒԹԵԱՄԲ՝
ՊՐՆ. ՄԱՆՈՒԷԼ ՔԷՉԻՇԵԱՆԻ

Տեղի պիտի ունենայ Շորեքշաբթի, 22 Ապրիլ 1998, երեկոյեան ժամը 8ին, «Յովհաննէս Պօղոսեան» թատերասրահ, Պուրճ Համուտ:

Կառատան մուտքը՝ Մեսրոպեան վարժարանի դարպասէն:

365 ՕՐԵՐԷՆ ՕՐ ՄԸ՝ ՔԱՀԼԻ ՀԱՅ ԾԵՐԱՆՈՑԻՆ

Սոյն ձեռնարկին հետեւեալ ազգայինները կը ստանձնեն օրուան մը ճաշի ծախսը՝ 300 ամերիկեան տոլար:

– Պայթարեան ընտանիք՝ իրենց հարազատներուն Ապրիլ 24ի ջարդին ճահատակութեան յիշատակին:

Մերաճոցի Հեռ. թիւեր: 260533, 266822 եւ 260534

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի սակարանին մէջ օտար դրամանիշերու փակման սակագիները հետեւեալներն էին երէկ.

Սուրիական լիրա-տոկի	32,64 - 34.68 լ.ո.
Իրաքեան տինար	50,00 - 51,00 լ.ո.
Պահրէյնեան տինար	4033,77 - 4037,81 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	4979,97 -4983,99 լ.ո.
Յորդանանեան տինար	2139,54-2143,58 լ.ո.
Ա. Մ. Էմիրութեանց տիրհամ	412,63 - 416,67 լ.ո.
Սէուտական ռիալ	403,10 - 407,10 լ.ո.
Օմանեան ռիալ	3653,82 -3657,86 լ.ո.
Քաթարեան ռիալ	415,25 - 419,29 լ.ո.
Եգիպտական կինէ	443,28 - 447,32 լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2548,75 - 2555,81 լ.ո.
Գերմանական մարք	844,71 - 847,12 լ.ո.
Հոլանտական ֆլորէն	750,17 - 754,69 լ.ո.
Ֆրանսական ֆրանք	250,27 - 254,23 լ.ո.
Զուիցերիական ֆրանք	1012,61 - 1019,17 լ.ո.
Պելճիքական ֆրանք	39,10 - 40,81 լ.ո.
Դանիական քուրոն	216,21 - 220,10 լ.ո.
Շուէտական քուրոն	192,89 - 194,92 լ.ո.
Սպանական փեզէթա	7,80 - 11,83 լ.ո.
Թրքական լիրա	0,0065 - 0,0085 լ.ո.
Կիպրական ֆունտ	2891,86 -2895,88 լ.ո.
Իտալական հազար լիր	848,00 -852,00 լ.ո.
Ճափոնական հազար եէն	11053- 1107 լ.ո.
Ափրիկեան հազար ֆրանք	2478,00 - 2482,00 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1514,50 - 1527,00 լ.ո.
Քանատական տոլար	1062,14 - 1066,18 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	984,24 -986,28 լ.ո.

● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	122,000 - 132,000 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	112,000 - 122,000 լ.ո.
Օմանեան մէկ ոսկի	97,000 -100,000 լ.ո.
Մեքսիքական փեսոս	540,000 - 550,000 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ՝	
ձոյլ ոսկի	14,100,000 - 14,600,000 լ.ո.
Մէկ օնս ոսկի	307,14S - 309,18 S
Մէկ օնս արծաթ	6,17 S - 6,31 S

● ՍՈԼԻՏԷրի ԲԱԺԱՆԵՈՒԹԻՒՆԸ

	Գինի Ա. ճշդում	Գինի Բ. ճշդում
Ա. կարգի բաժնեթուղթ	12 1/4	12 1/2
Բ. կարգի բաժնեթուղթ	12 1/2	12 1/2

ԾԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ գովազդային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը *ընթեռնելի դիրով* (հաստատութեանց պարագային՝ հախըմներէն պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

ԱՄՈՒՍՆԱՅԵԱԼՔ

ՋԱՐԵՀ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ ԸՆԴ ԼՈՒՉԻԱ ՀՈՓԱԼԵԱՆ

Պէյրութ, Կիրակի, 19 Ապրիլ 1998:

ԽՕՍԱԿՑԵԱԼՔ

ՌԻԹԱ ԿԵՐԷՔՄԷՔԵԱՆ ԸՆԴ ՄԻՍԱԿ ՊՋՏԻԿԵԱՆ

Պէյրութ, Կիրակի, 19 Ապրիլ 1998:

ԼՕՍի «ՀՈՒՓՍԻՄԷ ՍԱՍՈՒՆԻ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ՅԵՏԱՁԳՈՒԱԾ

ԼՕՍի «Հուիփսիմէ Սասունի» մասնաճիւղի վիճակահանութիւնը, որ տեղի պիտի ունենար Հինգշաբթի, 23 Ապրիլին, յետաձգուած է Հինգշաբթի, 21 Մայիսին:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Սօսի Մանուկեան եւ զաւակները՝
Վահէ եւ Կարօ
Տէր եւ տիկին Սարգիս Մանուկեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Լեւոն Մանուկեան եւ զաւակունք
Վարդանեան ընտանիք
Գապանճեան ընտանիք
Տաքչեան ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր, հօրեղբօր, փեսային եւ հարազատին՝

ՎԱՐԴԱՆ ՊԵՏՐՈՍ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ

(Մնեալ՝ Պէյրութ, 1938)

մահր, որ պատահեցաւ Շաբաթ, 18 Ապրիլ 1998, Մոնթրէալի մէջ, Քանատա:

Թաղման արարողութիւնը կատարուեցաւ Երկուշաբթի, 20 Ապրիլ 1998, Մոնթրէալի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ:

● Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագդ:
● Հասցէ. Manoukian family
1019 chatelaine, Chomedy Laval
H7W4J5 Que. CANADA
Tel.: 6824470

ՄԵՐՁԱՒՈՐ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ԱՊՐԻԼ 24Ի ԱՌԻԹՈՎ ՄԻԱՑԵԱԼ ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔ

Պէյրութի Հայ Աւետարանական եկեղեցիներու հովիւներու նախաձեռնութեամբ, Ապրիլ 24ի առիթով, տեղի պիտի ունենայ միացեալ պաշտամունք. Ուրբաթ, 24 Ապրիլ 1998, կէսօրէ առաջ ժամը 10ին, Հայ Աւետարանական Առաջին եկեղեցիին մէջ, Մէքսիք փողոց, Պէյրութ:

Պատգամաբեր՝ ՊԱՏ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՍՎԱՃԵԱՆ

Հաւատացեալ ժողովուրդը կը հրաւիրուի՝ ներկայ ըլլալու սոյն պաշտամունքին ոգեկոչելու համար մեր բիւրաւոր նահատակներուն յիշատակը:

ՀՈՎՈՒԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ
ՀԱՅ ԱՒԵՏ. ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Լոնտոնի սակարանին մէջ, դրամանիշներու փոխանակման սակը հետեւեալն էր երէկ կէսօրին.

Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.

Քանատական տոլար	1.4314/19
Գերմանական մարք	1.7912/17
Հոլանտական ֆլորէն	2.0147/52
Զուիցերիական ֆրանք	1.4887/97
Պելճիքական ֆրանք	36.95/99
Ֆրանսական ֆրանք	6.0010/85
Իտալական լիր	1769.6/2.6
Ճափոնական եէն	131.47/57
Շուէտական քուրոն	7.6719/69
Նորվեկիական քուրոն	7.4354/04
Դանիական քուրոն	6.8309/29
Մէկ սթերլին	1.6740/50
●Մէկ օնս ոսկին	307.40/90

ՀԱԼԷՊ

ՀԱԼԷՊ

Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՑԱՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՒ

24 Ապրիլ 1998, Ուրբաթ, առաւօտեան ժամը 9ին Սուրբ եւ Անմահ պատարագ պիտի մատուցուի Ազգ Գերեզմանատան մէջ:

ՊԻՏԻ ՊԱՏՇԱՌԱԿԱՒԵ ԵՒ ՕՐՈՒԱՆ
ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐ ՊԻՏԻ ՓՈՒԼԱՆՅԵԱՆ
ԳԵՐԾ. Տ. ՍՈՒՐԷՆ ԱՐՔ. ԳԱԹԱՐՈՅԵԱՆ
ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՀԱՅՈՑ ԲԵՐԻՈՅ ԹԵՄԻ

Յաւարտ Ս. պատարագի նոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի մեկուկէս միլիոն նահատակներու անմեռ յիշատակին:

ՀԱԼԷՊ

ՀԱԼԷՊ

ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ ՑԱՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ՈԳԵԿՈՉԱԿԱՆ ՅՈՒՇԱՀԱՆԴԷՍ

ՀՈՎԱՆՆԱԻՈՐՈՒԹԵԱՄԲ՝
ՀԱՅ ԵՐԵԼՔ ՀՈԳԵՒՈՐ ՊԵՏՏԵՐՈՒՆ

ՆՎԱՀԱՊԱՏՈՒԹԵԱՄԲ
ԳԵՐԾ. Տ. ՍՈՒՐԲԷՆ ԱՐՔ. ԳԱԹՈՂԻԿՈՍԵԱՆԻ
ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՀԱՅՈՑ ԲԵՐԻՈՅ ԹԵՄԻ

ԿԱՂՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ
ՀԱԼԷՊԱՀԱՅ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

Տեղի կ'ունենայ 24 Ապրիլ 1998, Ուրբաթ, երեկոյեան ժամը 8ին, Կրթասիրաց Մշակութային Միութեան սրահեն ներս:

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ԴԷՊԻ ՏԷՐ ՋՕՐ ԵՒ ՄԱՐԿԱՏԷ

Ի գիտութիւն մեր բարեպաշտ ժողովուրդին, կը յայտնենք, թէ Տէր Զօրի եւ Մարկատէի Ուխտագնացութիւնը այս տարի տեղի պիտի ունենայ 26 Ապրիլ 1998, Կիրակի օր:

ՏԷՐ ՋՕՐԻ Ս. ՆԱՀԱՏԱԿԱՑԻ ՄԱՏՈՒՑԱՆ ՄԷՋ
Ս. ԵՒ ԱՆՆՄԱՀ ՊԱՏԱՐԱԳԻ ՊԻՏԻ ՄԱՏՈՒԻՆ
ԵՒ ՊԻՏԻ ՔԱՐՈԶԻ
ԱՐՑԱԽԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ
ԳԵՐԾ. Տ. ՊԱՐԳԵՒ ԱՐՔ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Յաւարտ Ս. պատարագի, Մարկատէի Ս. Յարութիւն մատրան մէջ նոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի, ի խաղաղութիւն հայ ժողովուրդի բիւրաւոր նահատակներու նոգիներուն:

ՊԻՏԻ ՊԱՏՎԱՒՈՐ
ԲԵՐԻՈՅ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ
ԳԵՐԾ. Տ. ՍՈՒՐԲԷՆ ԱՐՔ. ԳԱԹՈՂԻԿՈՍԵԱՆ

ԵՂԱԿԻ ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ԴԷՊԻ ՏԷՐ ՋՕՐ ԵՒ ՄԱՐԿԱՏԷ

Օգտուելով առիթէն, եւ առ ի գնահատանք Արցախի պատուիրակութեան Տէր Զօր եւ Մարկատէ այցելութեան, ԱՇՃԵԱՆ ԹՈՒՐՉԿապմակերպած է միօրեայ բացառիկ յայտագրով ուխտագնացութիւն մը, անկախաբար իր 22-23-24 Ապրիլի դեպի Տէր Զօրի ուխտագնացութիւններէն:

- *ՄԵԿՆՈՒՄ 25 Ապրիլի գիշերուան ժամը 11ին:*
- *ՎԵՐԱԴԱՐՁ 26 Ապրիլի գիշերուան ժամը 12ին:*

Ներկայ գտնուելու Տէր Զօրի մէջ պաշտօնական Ս. պատարագին, որ պիտի մատուցէ Արցախի առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Պարգեւ արք. Մարտիրոսեան: Ապա Մարկատէի մատրան մէջ՝ Հայ ժողովուրդի բիւրաւոր նահատակներուն հոգեհանգստեան արարողութիւն. պիտի պատգամէ Բերիոյ թեմի առաջնորդ Գերշ. Տ. Սուրէն արք. Գաթարոյեան:

Մասնակցութեան գին՝ փոխան 50 տոլարի միայն 32 տոլար, ներառեալ նախաճաշը Հոմսի կամ Դըմոորի մէջ, իսկ ճաշը՝ Եփրատի եզերքը:

Օթոբարները օժտուած են T. V., VIDEO եւ A.C.ով:

ՇԱՏ ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՏԵՂԵՐ
ԱՇՃԵԱՆ ԹՈՒՐՉ 01-261117, 240654,
գիշերը 01-258887, 03-233978

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Զարուհի Ստամպուլեան
Տէր եւ տիկին Յարութիւն Ստամպուլեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Գրիգոր Ստամպուլեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Նշան Գահուէճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Եղիա Զաւկարեան եւ գաւակ
Տէր եւ տիկին Արշաւամ Տէրմենճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Զաւէն Եաղճեան եւ գաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց հօր, մեծ հօր, քեռայրին եւ ազգականին՝

ՅԱԿՈԲ ՍՏԱՄՊՈՒԼԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Ուրֆա, 1912ին)

մահր, որ պատահեցաւ Ուրբաթ, 17 Ապրիլ 1998ին, Միլանոյի մէջ, Իտալիա:

Թաղման արարողութիւնը կատարուեցաւ Երեքշաբթի, 21 Ապրիլ 1998ին, Միլանոյի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ:

VIA IOMMELLI, 30-20131 MILANO

- Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ:

Բնակարանի հասցէ.- RES. RIPA 342 BASIGLIS
20080 MI3 - MILANO, ITALIA.
FAX. 02-864417

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ *ԴԱՄԱՍԿՈՍ*

ՇԱՔԷ ՔԻՒՐՏՕՂԼԵԱՆԻ մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 26 Ապրիլ 1998, Դամասկոսի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՆՈՒՒԱՐԴ ՏԷՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆի մահուան Բ. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 26 Ապրիլ 1998, Աճթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

«ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՈՐՄԱԳՈՂՈՒԹԵԱՆ»...

4

փարախօսական նիմքի վրայ բաժանուած ազգի համար՝ զուգահեռներ անցկացնելով երկու Վիեթնամներուն, երկու Քորէաներուն, երկու Գերմանիաներուն, Չինաստանի եւ Հոնկ Քոնկի, Չինաստանի եւ Թայուանի օրինակներուն նման,

5ի Պայմանագրութիւնների փաստմանի պարագային՝ տարածքային ամբողջականութեան սկզբունքի անկիրառելիութեան հարցը եւ առհասարակ, այդ սկզբունքի պիտանիութեան խնդիրը միջպետական յարաբերութիւններուն մէջ, բայց ոչ՝ ազգային – ազատագրական շարժումներուն պարագային, երբ պէտք է գործի բացատրուի ազգի ինքնորոշման սկզբունքը եւ այլն:

Անհրաժեշտ է համարել գործունէութեան իր վիճակը ճիշդ իշխանութիւնների նոր դիրանիագիտութիւնը:

ԱԿՆԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Հիմա, երբ ժողովուրդը նախագահական արտահերթ ընտրութիւնների արդիւնքում Բուէների ճնշող մեծամասնութեամբ միջոցով Արցախի հարցում անճնահատութեան «Բաղաքականութիւնը ու տապալել մեր կեանքի բոլոր ոլորտներում անդի ունեցած ճակատագրական անցուդարձի հետամամբ ժողովուրդի Բաղաքական որոգողութեան» փոխարէն, նոր իշխանութիւնները պէտք է ամէն բայլափոխի յիշեն, որ ժողովուրդը Բուէարկել է ազգային միասնականութեան օգտին: Պէտք չէ մոռանալ, որ իշխանութեան եզրին հասցուած, բայց իր ազգային ու ընկերային – անհետեւական շահերի համար պայքարելու պատրաստ ժողովուրդը նոր իշխանութիւններից ակնկալում է կարուկ շրջադարձ ՀՀՇականի վարչակարգից եւ ոչ թէ նոյն պրմայարտուած ու շարտուած տարբերակ կամ էլ նոյն ու նորի կեղծ ու ձեւական խառնուրդ: ՀՀՇականութեան ազգասի ախտոյները ներքին ու արտաքին Բաղաքականութեան մէջ պէտք է մաքրուեն ամբողջութեամբ ու նիմնովին. նոյն անկարելի է անել, երէ ՀՀՇականութիւնն ի սպառ չքացած նայ ժողովուրդի Բաղաքական կեանքից: Այս արմատական, վճռորոշ խնդրի կատարումը, մեր կարծիքով, վերէ մէկ Բաղաքական ուժի եւ մէկ անձի ուժերից, հանգի մեծ ձերբազատուել նոյն սոսկ որոշ չարագործներից, բայց ոչ չարիքից ամբողջապէս: Ներազդոյն չարիքը՝ ՀՀՇականութիւնը, դեռեւս մնում է նատած մեր կեանքի բոլոր ծակերում, շարունակում է պաշտօնավարել պետական նիմնարկներում, բացայայտ կամ ծպտուած ձեւով խորամանուրել է Ազգային ժողովում: Ահելին, դեռեւս երէկ մինչեւ իսկ ձեռք երկարում էր դէպի նախագահական իշխանութիւնը (Բիւնան, Դաւիթ Շահնազարեան, Վիգէն Խաչատրեան):

ՀՀՇականութիւնը պէտք է կանգնի ժողովրդի դատի առջեւ, որպէսզի մէկընդմիշտ արմատախիլ արուի իրրեւ հակազգային գաղափարախօսութիւն եւ Բաղաքականութիւն: Պէտք է օրէնքի առջեւ պատասխան տան նրանք, ովքեր փորձում էին Արցախը յանձնել թուրքերին, ովքեր Հայաստանը հասցրին շրջատութեան ու անկման եզրին:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խնբագրատուն՝ ծանուցումներու

բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուապն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀԱԶԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահապդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ վայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ԺՊԵՅԼԻ
«Ս. ԱՂԲԻՒՐ Պ.Մ.»

ԺՊԵՅԼԻ
«Ս. ԱՂԲԻՒՐ Պ.Մ.»

1915 ԱՊՐԻԼ 24

ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ ՈԳԵԿՈՉՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Հ. Յ. Դ. «Սերոբ Աղբիւր» Պատանեկան Միութիւնը կազմակերպած է Ցեղասպան Թուրքիոյ կողմէ իրկած մէկ ու կէս միլիոն զոհերու յիշատակին նուիրուած ձեռնարկ:

ԿԸ ԲԱՆԱԽՕՍԷ
ԸՆԿ. ԿԱՐՕ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ
ՎԻՏԷՕ ԵՐԻՑԻ ՅՈՒՅԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Տեղի պիտի ունենայ Կիրակի 26 Ապրիլ 1998, երեկոյեան ժամը 7ին, «Թռչնոց Բոյն»ի հանդիսասրահին մէջ:

ՀՐԱՒԷՐ

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին Ժաք Խաչիկեան եւ ընտանիք
Օրդ. Սոնիա Խաչիկեան
Տէր եւ տիկին Աւետիս Խաչիկեան եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկին Նշան Խաչիկեան եւ ընտանիք
Տիկին Սիրանոյշ Ոսկերիչեան եւ ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց հօր եւ եղբօր՝

ԼԱՄԱՐԹԻՆ ԽԱՉԻԿԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ 1924ին)

մահր, որ պատահեցաւ Կիրակի, 19 Ապրիլ 1998ին, իր բնակարանին մէջ, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Թաղման արարողութիւնը կատարուեցաւ Երկուշաբթի, 20 Ապրիլ, Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատունը:

- Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ:
- Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը՝ Մանսուրիի, «Նասըր» շէնք 2րդ յարկ. Երեքշաբթի 21 եւ Չորեքշաբթի 22 Ապրիլին:

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐ

Ռապիէ, քիւ 6 փողոց, Rabieh Pines շէնք, 707 քառ. մեթր (տիւփլէքս) եւ 272 քառ. մեթր: super deluxe, քառ. մեթրը՝ 1000 տոլար:

Հեռ. 03/358877, 03/804113, 03/352288:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

- Վարպետ *ծիլաճի* եւ ոսկերիչ *սատաքէրցիներ*: Լաւ վճարում, առաւել՝ ապահովագրութիւն: Պուրճ Համուտ, հեռ. 263631:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

- Հաստատութիւն մը կարիքը ունի հաշուապահի կամ հաշուապահուհիի մը, 5 տարուան փորձառութեամբ, համակարգիչ գիտնալը պայման:
Դիմել՝ հեռ. 01-251448-9:

STUDIO **Lantern**

- **Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ եւ passporth գունաւոր լուսանկարահանումներ:**

Հեռ. 01-266866 եւ 03- 268852

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

- Ցովհաննէս Աճեմեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.-
Երուանդ Պօղոսեան 20$. Վարդիվար Օհանեան 10.000 լ.ո.. Ժոզէֆ Օհանեան 10.000 լ.ո.. Ժորժ Սֆէյր 20.000 լ.ո.. Ժըպրան Խուրի 10.000լ.ո. եւ Կիւլպէնկ Քէօսէեան 20.000 լ.ո.:

- Նոյեմզար Արզումանեանի մահուան առիթով. փոխան ծաղկեպսակի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.-
Տէր եւ տիկին Յարութիւն Սուաճեան 10.000 լ.ո., Գրիգոր Պէրպէրեան եւ ընտանիք 15.000 լ.ո., Սարգիս Սուաճեան 5.000 լ.ո., Փայլեան ընտանիք 50$ եւ Մարթա Մսըրլեան 5.000 լ.ո.:

- Մարի Յովնանեանի մահուան առիթով. փոխան ծաղկեպսակի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.-
Տէօրտիւլեան ընտանիք 15.000լ.ո., տէր եւ տիկին Ռազմիկ Մավլեան 15.000 լ.ո., Յարութիւն Թագուրեան եւ ընտանիք 15.000 լ.ո., տէր եւ տիկին Աւետիս Թաթեան 20.000 լ.ո. եւ տէր եւ տիկին Սեդրակ Տէօրտիւլեան 20.000 լ.ո.:

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱԶԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ

ԱՖՒԼի մօտ

- **ՆՈՒԱՃԱԳՈՅՆ սակերով**
- **ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խնամք**
- **Վճարման դիւրութիւններ**

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից,
Հեռ. 248238, 262221:

✯ Իմ կրտսեր ԱՍՏՂԵՐԸ ✯

✯ *ԽՈՅ* (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)

Պիտի կարենաք նոր ծրագիրներ մը նամար նոր որոշում մը տալ: Այս պիտի բլլայ օգտակար ու նեմամաարներ նաճախանձոտութիւն մը: Օրը շատերը է:

✯ *ՅՈՒԼ* (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)

Ձեր պարտքերը բնեռացնելու առիթ մը պիտի սանեցնէ այսօր: Նոգէ ուշադիր ձեր բոլոր նաճախանձոտութիւններուն պարագային: Դրամական շահեր պիտի ապահովէ այսօր:

✯ *ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ* (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)

Ձեր վերաբերումը կամ կեցուածքը կասկածներ պիտի յարուցանէ եւ նաճախանձը պիտի գրգռէ ձեր շուրջիններուն, ձեր բնկերոջ, նետեւաբար նոգէ չափաւոր եւ ուշադիր ձեր խօսքերուն:

✯ *ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)

Աշխատանքի մարզին մէջ նոր ուղղութիւններ որոնեցէք, նոր ձեռներ որդեգրեցէք, որպէսզի կարենաք արդիւնաւէտ օրեր մը բարելիր վայելել: Վիճակախաղի մը մասնակցեցէք:

✯ *ԱՌԻԻՄ* (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)

Իմաստութիւնը պիտի ունենաք խուսափելու վէճէ մը, զոր կրնաք ունենալ ձեր բնկերոջ, ամուսնոյն կամ կնոջ նետ: Թէեւ իրաւունքը ձեր կողմն է, բայց նոգի առնել արդը աւելի կապիչէ:

✯ *ԿՈՅՍ* (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)

Թերթիմացութիւն մը կամ անճանոյ միջպետ մը կրնայ խանգարել ձեր օրը, բայց դուք պիտի կարենաք ողջմտութեամբ առաջը առնել այդ նարցին: Դրամը խնայողութեամբ ծախսեցէք:

✯ *ԿՇԻՌ* (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)

Քննադատող մի՛ բլլաք ձեր նարազատներուն, ձեր բարեկամներուն եւ նոյնիսկ դուք ձեզի նանդիպ: Հանդարտ ու մեղմ արամադրութեամբ պիտի կարենաք օրուան նարցերը պիտի նասատաէ, բէ օրը շատ լաւ է:

✯ *ԿԱՐԻՃ* (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)

Երազաշխ եղէք, ձեր կարողութիւններէն վեր մի՛ նլլէք, ձեր ոտքերը պրէմ պիտին: Այս կը նշանակէ, որ ցնորքներ պէտք չէ նետապնդել: Կրնաք *Լոտօ* խաղի մը մասնակցիլ:

✯ *ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)

Ձեր գործերը չէմ նետապնդեր, չէմ կեդրոնացներ որոշ աշխատանքի մը վրայ, այլ իսկ պատճառով կը տուժէ ձեր գործը, մանաւանդ՝ ձեր ասպարէզը: Սթափեցէք բմբիրէն:

✯ *ԱՅՇԵՂՋԻՒՐ* (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)

Շատ ազգեցիկ պիտի բլլաք բէ՛ աշխատանքի եւ բէ՛ բնկերային շրջանակի մէջ: Յաջողութեամբ պիտի պսակէ օրը: Ունիք նաճ գրամական շահեր:

✯ *ԾՈՎԱՆՈՅՇ* (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)

Ծրագիր մը մշակած էք, բայց իրագործելու մի՛ գործադրէք, այլ պիտի էք փորձառու անձի մը, որ այդ գործին մասնագէտ բլլայ: Իր կարծիքը առնելէ նետ գործի անցէք: Զուարճալի խաղերով ժամանակ անցուցէք:

✯ *ՋՈՒԿ* (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)

Ձեր ասպարէզին վերաբերեալ լաւ լուր մը կրնաք առանել: Օրը նպաստաւոր է ամէն տեսակէտով: Աստղերը պիտի պաշտպանեն ձեզ: *Լոտօ* մը խաղցէք:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 3954

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Առանձնայատկութիւն:*
2. *Հերձուած - Թել մանելու գործիք:*
3. *Ադօտ, անորոշ - Սկաուտ:*
4. *Առաւօտեան ցօղ - Հեռացիր:*
5. *Շուտ ու շատ յայտող - Արական անուն:*
6. *Թինիսմոլի Ֆորժէ - Խօսեցեալ:*
7. *Շոգիանան - Ապամանդ (հակ.):*
8. *Քական բայ (հակ.) - Նրբուղի:*
9. *Վերջ, լրում - Հարսին հայրը՝ ետին դարձած:*
10. *Խօսք (հակ.) - Փեսային եղբայրը:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Աւելորդ ճիւղերը կտրել - Հով (հակ.):*
2. *Ճիչ, պոռչտուք - Դարձեալ:*
3. *Մահուան տարեկան ամրողջացման յիշատակութիւն - Կրկնուած ձայնաւորներ:*
4. *Ճաղատ - Արդի:*
5. *Գոհար, չողակ - Նոյն կիրերը:*
6. *Կոկորդի կեղձ:*
7. *Կրկնուած տառեր - Վատ, ցածոգի:*
8. *Խտտին - Տարիքը առած:*
9. *Օրինական:*
10. *Ջրոտելու սկսի - Անուշահոտութիւն:*

ԹԻՒ 3953

ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Ջ	Ո	Մ	Բ	■	Ք	Ա	Ն	Ի	■
2	Ե	Ղ	Ե	Ռ	Ն	Ա	Փ	Ո	Ր	Ձ
3	■	Ո	Ղ	Ն	Ա	Շ	Ա	Ր	■	Ա
4	Օ	Ր	Ր	Ա	Ն	■	Փ	Ե	Ղ	Կ
5	Ս	Մ	■	Կ	Ա	Տ	Ա	Կ	■	Ե
6	Լ	Ի	Ղ	Ա	Պ	Ա	Յ	■	Ա	Լ
7	Օ	■	Ա	Լ	■	Տ	■	Ա	Մ	■
8	■	Ա	Փ	■	Ա	Ր	Ա	Գ	Ի	Լ
9	Ա	Պ	Ա	Ս	Տ	Ա	Ն	Ա	Ր	Ա
10	Մ	Ա	Ն	Ե	Ա	Կ	■	Հ	Ա	Կ

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ ԱԻԵԼԻ ԼԱՒ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԿԸ ՆԱԽԱՏԵՍԷ Ի. ՃԷՄ

ԱՆԳԱՐԱ, 21 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Իսմայիլ Ճէմ Երեքշաբթի օր ըսաւ, թէ Եւրոպական Միութեան հետ աւելի լաւ յարաբերութիւններ կր նախատեսէ Թուրքիոյ Միութեան անդամակցութեան հարցով ծայր տուած բանավէճէն ետք:

Ճէմ կր խօսէր Եւրոխորհրդարանի անդամ երեսփոխաններու, որոնք Թուրքիա կ'այցելեն:

Ան փափաք յայտնեց, որ յարաբերութեանց մէջ ստեղծուած անել վիճակր վերջ գտնէ:

Ճէմ ըսաւ, որ Լիւքսեմպուրկի Ե. Միութեան Դեկտեմբերի կերաստիճանին սխալ մր գործուած է: «Կ'ուզենք, որ այս վիճակին վերջ տրուի եւ գործակցութիւնր աւելի յառաջացած մակարդակով տեղի ունենայ», նշեց ան:

Միւս կողմէ, ան քննադատեց Ե. Միութիւնը, որ տակաւին կր մերժէ հարիւր միլիոնաւոր տոլարներու հասնող օժանդակութեան յատկացումր, որ պէտք է տեղի ունենար ըստ 1996ի մաքսային միութեան համաձայնագիրին: Անոր դէմ բացմիցս վեթօ դրած է Յունաստան:

Ճէմ չեչտեց, որ դժուար պիտի րլլայ Ե. Միութեան խստումներուն վստահիլ, մինչեւ որ անիկա մաքսային միութեան համաձայնութեամբ իր պատասխանատուութիւնները գործադրէ:

ԻՍԼԱՄԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ ՃՆՇՈՒՄԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

ԷՐՏՈՂԱՆ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԵՑԱԻ

ՏԻԱՐԲԵՔԻՐ, 21 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Թրքական դատարան մր Երեքշարթի օր երկիրին ամէնէն ականաւոր իսլամականներէն մէկր 10 ամսուան բանտարկութեան դատապարտեց անոր արտասանած մէկ ճառին համար, որուն ընթացքին, ըստ ամբաստանութեան, ան գրգռիչ արտայայտութիւններ ունեցած է:

Տիարբեքիրի ապահովութեան պետական ատեանր Պոլսոյ քաղաքապետ Ռեճէպ Թայիփ Էրտողան ամբաստանեց անցեալ տարի «ատելութիւն հրահրած» րլլալու յանցանքով: Ան հերքած է իր դէմ ուղղուած ամբաստանութիւնր:

Օր մր առաջ ոստիկանութիւնը 16 գործարարներ ձերբակալած էր՝ իսլամականներուն նիւթական գօրակցութիւնր կտրելու նպատակով: Անոնք Անգարա փոխադրուած են հարցաքննութեան համար:

Էրտողան դատարան չներկայացաւ եւ կ'ակնկալուի, որ ան անմիջապէս չբանտարկուի: Ան վերադատաստեանին պիտի դիմէ հարցր վերատեսութեան ենթարկելու համար:

ԹՈՒՐՔԻԱ

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԻՐԱՒԱՆՑ ՊԱՇՏՊԱՆ ՄԸ ԿԸ ԴԱՏՈՒԻ

ԱՆԳԱՐԱ, 21 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Թուրքիոյ Մարդկային Իրաւանց Ընկերակցութեան ատենապետր Ակին Պիրտայ Երեքշարթի օր դատարանին մէջ հերքեց, թէ քիւրտ րմբոստներու օժանդակած է: «Կր հաւատամ, որ մարդկային իրաւունքներու պաշտպանութիւնր ոճիր չէ, այլ պարտականութիւն», ըսաւ ան:

Պիրտայ ամբաստանուած է քիւրտ գիւղացիներր քաջալերած րլլալու յանցանքով, որովհետեւ անցեալ տարի Հռոմի մէջ արտասանուած խօսքի մր մէջ ան քրտական 13 տարուան տապնային խաղաղ լուծումի մր կոչ ուղղած էր: Ան դատարանին մէջ հարց տուաւ, թէ արդեօք պէտք է կոչ ուղղէր, որ մարդիկ լուռ մնան եւ գէնքե՛ր խօսին:

Պիրտայ կր դիմագրաւէ չարք մր ամբաստանութիւններ, որոնք կապուած են Թուրքիոյ իրաւանց մարգին եւ անոր քիւրտ փոքրամասնութեան հանդէպ կեցուածքին գծով Պիրտայի քննադատութեանց:

ARA TRAVEL IATA ԱՆԴԱՄ

ARMENIAN AIRLINESի SALES AGENT,

ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ ԻՐ ՅԱՐԳՈՅ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒՆ, ՈՐ ԿԱՊԱՀՈՎԷ

ՊԷՅՐՈՒԹ - ԵՐԵՒԱՆ - ՊԷՅՐՈՒԹ
ԵՒ ՀԱԼԷՊ - ԵՐԵՒԱՆ - ՀԱԼԷՊ

ARMENIAN AIRLINES ընկերութեան

• օդանաւային տոմսեր • ապրանքի փոխադրութիւն

ԱՐԱ ԹՐԱՎԸԼ,

Պուրճ Համուտ նամակատան շէնք

Հեռ. 266594 - 261296 : FAX: 261296

ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՀԱՍՏ.

• ՍԷԹԼԱՅԹ ՌԻՍԻՎԸՐ
• ՎԻՏԷՕ
• ՔԱՄԵՐԱ
• ՌԱՏԻՕ-ՔԱՍԷԹ
• ԷՐ -ՔՈՆԴԻՍԻՈՆ
• ԼՈՒԱՅՋԻՄԵՋԵՆԱՅ
• ԿԱԶՈՎՓՈՒՌ
• ՄԱՅՋՐՕՈՒԷՅՎ ՓՈՒՌԵՐ

ԵՒ ԵԼԵԿՏՐ ՏՆԱՅԻՆ ՊԻՏՈՅՔՆԵՐ

Պուրճ Համուտ — Քաղաքապետարանի հրապարակ,

ՀԵՌԱԶԱՅՆ՝ 01 - 241000

2րդ մուտք, Սանթր Պլանքոյէն: Կառատուները ապահովուած:

ԻՐԱՔ - Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ ԲԱՆԱՎԷՃԸ ԴԱՐՁԵԱԼ ԿԸ ՀՐԱՀՐՈՒԻ

Իրաքի փոխ վարչապետ Թարէք Ազիզ խիստ ոճով քննադատեց Միացեալ Նահանգներն ու Բրիտանիան՝ դիտել տալով, որ անոնք «վարձկաններ» իբրեւ կէնքի քննիչներ օգտագործած են, որպէսզի պատժամիջոցները հաստատ պահեն Պաղտատի դէմ:

Պատկերասփռուած յայտարարութեան մը մէջ Ազիզ ըսաւ, որ Իրաք կ'ուզէ տիալոգ ունենալ Միացեալ Նահանգներու հետ, որոնք սակայն կը վախնան այդ տիալոգը սկսելու:

Խօսելով Իրաքի կէնքերու փճացման հսկող ՄԱԿի յանձնախումբին մասին՝ Ազիզ ըսաւ, որ այդ յանձնախումբին մէջ մեծաթիւ ներկայութիւն եղած են ամերիկացի եւ բրիտանացի քննիչները: Ազիզ դիտել տուաւ նաեւ, որ յանձնախումբին փոխնախագահը, ինչպէս նաեւ գլխաւոր պատասխանատուները ամերիկացի եւ բրիտանացի են, իսկ անոնց քննիչները՝ վարձկանները:

Միացեալ Նահանգներ երկուշաբթի օր քննադատած էին Իրաքը՝ հաւատալով, որ անիկա չի գործակցիր ՄԱԿի քննիչներուն հետ, հետեւաբար պատժամիջոցները ջնջելու ժամը տակաւին հեռու է:

Միւս կողմէ, իրաքեան «Պապել» օրաթերթը երէկուան իր թիւով հաղորդեց, որ Միացեալ Նահանգներու պաշտպանութեան նախարար Ուիլիըմ Քոհէն Միջին Արեւելք ուղարկուած է Իրաքի դէմ պինդ ուրական հարուած մը պատրաստելու համար:

●ՄԱԿի Մարդկային Իրաւանց Խորհուրդը երէկ դատապարտեց Իրաքի մէջ արձանագրուող մարդկային իրաւանց ոտնակոխումները: Իրաքեան պատուիրակութիւնը անընդունելի նկատեց ՄԱԿի խորհուրդին քանաձեւը, որ ներկայացուած էր Եւրոպական Միութեան կողմէ եւ կը վերաբերի Ուաշինկթընի կօրակցութիւնը: Ռուսիա փորձած էր բարեփոխել տարեկան տեղեկագիրին մէջ Իրաքի գծով բանաձեւուած պարբերութիւնը, սակայն չյաջողեցաւ:

(ՌՈՅԹԸՐՋ)

ԱԼՃԵՐԻԱ

ՀԱԿԱԴԻՐ ԽՄԲԱԿՆԵՐ ԻՐԱՐՈՒ ԴԷՄ ԿԸ ՊԱՅՔԱՐԻՆ

ՓԱՐԻԶ, 21 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Ալճերիոյ Իսլամական Փրկութեան Բանակէն գինեալներ միացած են պետական ուժերու կռուելու համար Իսլամական Զինեալ Շարժումին դէմ:

«Լիպերթէ» օրաթերթր հաղորդեց, որ բանակին միացած ընդդիմադիրները իսլամական հակադիր շարժումէն եօթը հոգի սպաննած են այս չարթուան ընթացքին: Օրաթերթր աւելցուց, որ բախումր տեղի ունեցած է մայրաքաղաք Ալժէրէն 240 քմ. արեւելք գտնուող Ժիժէլ շրջանին մէջ, որ Իսլամական Զինեալ Շարժումին միջնարերդր կր նկատուի:

Իսլամական Փրկութեան Բանակր կիրակի օր ապատ ուլ յայտարարած էր անցեալ Հոկտեմբերին Ի. Զ. Շարժումր սակայն մերժեց այդ կինադուլր՝ պիտի տալով, որ անոր պատճառով ծախուած է իսլամական հարցր:

Տ. ՈՒԼՆԿԻ ԱԶԳԱՏ ԱՐՁԱԿՈՒՄՆԷՆ ԳԾՈՎ

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՀԵՏ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ՉԿԱՅ

Կ'ԸՍԷ ՉԻՆԱՍՏԱՆ

ՓԵՔԻՆ, 21 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Չինաստան Երեքշարթի օր հերքեց, որ Միացեալ Նահանգներու հետ համաձայնութիւն մր գոյացած է Տան Ուանկի ապատ արձակման գծով:

Արտաքին գործոց նախարարութեան բանրերր չեչտեց, որ Փեքին իր ապատ կամքով ապատ արձակած է Ուանկր, եւ թէ որեւէ ձեւի համաձայնութիւն չէ կնքած Ուաշինկթընի հետ:

Ուանկ, որ 1989ի Թիանանմէնի ուսանողական չարժումի ղեկավարներէն էր, կիրակի օր ապատ արձակուած եւ Միացեալ Նահանգներ աքսորուած էր:

ՔԱՐՊԱՍՉԻՒ ԹՂԹԱԾՐԱՐԸ ՏԱԿԱՒԻՆ ՓԱԿՈՒԱԾ ՉԷ

ԹԵՀՐԱՆ, 21 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Իրանի արդարութեան մարգի իշխանութիւնները յայտնած են, թէ Թեհրանի քաղաքապետին հարցր օրինականօրէն պիտի քննուի:

Ղոլամհոսէյն Քարպասչի Ապրիլ 4ին ձերբակալուած էր եւ Ապրիլ 15ին ապատ արձակուած էր նախագահ Մոհամմէտ Խաթեմիի կոչէն ետք՝ Իրանի գերագոյն հոգեւոր պետ Այաթոլլա Ալի Խամենէիի:

Թեհրան քաղաքապետր կիրակի օր իր աշխատանքին վերադարձած է, սակայն ան քննութեան տակ՝ կր մնայ հանրային գումարներ իւրացուցած րլլալու յանցանքով:

ՎԱՐՉԱՊԵՏ Լ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ...

1

Այնմարի մուտքին արցախցի հիւրերը դիմաւորուեցան հայաւանի պատասխանատուներուն եւ մեծ թիւով այնմարցիներու կողմէ:

Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ մէջ Պարգեւ արք. Մարտիրոսեան կատարեց գոհաբանական աղօթք, իսկ Հ.Յ.Դ. «Կարմիր Լեռ» կոմիտէին անունով ընկ. Յակոբ Այնթեպլեան բարի գալուստ մաղթեց:

Ձաշկերոյթէն ետք Հ.Յ.Դ. «Քաբգէն Սիւնի» ակումբին մէջ արտասանուեցան շնորհակալական խօսքեր: Այնմարի քաղաքապետ ընկ. Գաբրիել Վաւաթեան յայտարարեց, որ քաղաքապետութիւնը 5 հազար ամերիկեան տոլար կը նուիրէ Շուշիի քաղաքապետութեան:

ՀՈՂԴԻՊՈՒՄ ՀՈՒՅ ԳՈՐԾԱՐԱՐՆԵՐՈՒ ՀԵՏ

Երէկ երեկոյեան «Կարտըն Թաուըր» պանդոկին մէջ Լ. Պետրոսեան հանդիպում մր ունեցաւ հայ գործարարներու հետ՝ անոնց ներկայացնելով Արցախի տնտեսութեան մէջ ներդրելու կարելիութիւնները եւ հեռանկարները:

Շուրջ հարիւր ներկաներու շարքին էին Շուշիի քաղաքապետ Ս. Միրզոյեան, հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ ընկ. Սեպուհ Յովնանեան, երեսփոխան Ճորճ Գասարճի, Կեդրոնական դրամատան փոխ կառավարիչ Յարութիւն Սամուէլեան:

Իր կեկուցումէն ետք Լ. Պետրոսեան պատասխանեց ներկաներուն հարցումներուն: Ան յայտնեց, որ հայերը Ղարաբաղ այցելելու համար հրաւէրի կարիքը չունին եւ արցախցիք պատրաստ են տրամադրելու ամէն դիւրութիւն:

Լ. Պետրոսեան առաջարկեց, որ իւրաքանչիւր գործարար ինք քննարկէ Արցախի մէջ ներդրելու կարելիութիւնները եւ հասնի իր եզրակացութիւններուն:

Վանդիպումի աւարտին յայտարարուեցաւ, որ Արցախի կառավարութեան հրապարակած վիճակախաղի տոմսերուն մեծ մասը վաճառուած է, սակայն կը մնայ փոքր թիւ մը, որ անհրաժեշտ է ապահովել գալիք օրերուն:

ՌՈՒՍԻՈՅ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՄԱՅԻՆ ԿՈՂՄԷ

ՔԻՐԻԵՆՔՈՅԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒԹԵԱՆ ՎՃՌԱԿԱՆ ՔՈՒԷԱՐԿՈՒԹԻՒՆԸ՝ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 21 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Ռուսիոյ խորհրդարանական դեկավարները Երեքշարթի օր որոշեցին, որ Պետական Տուման Սերգէյ Քիրիենքոյի վարչապետութեան հարցով վճռական Յրդ քուէարկութիւնը Ուրբաթ օր կայացնէ:

Անցեալ Ուրբաթ օր Տուման չախչախիչ մեծամասնութեամբ երկրորդ անգամ րլլալով մերժած էր Քիրիենքոյի թեկնածութիւնը. սակայն նախագահ Պորիս Ելցին անմիջապէս վերանշանակած էր գայն:

Եթէ Տուման Յրդ անգամ րլլալով մերժէ անոր թեկնածութիւնը, Ելցին պէտք է խորհրդարանը լուծէ եւ կանխահաս ընտրութիւններ կայացնէ:

Խորհրդարանին նախագահր՝ կենատի Սելեզնիով յայտնեց, որ Ելցին կրնայ Տուման այցելութիւն տալ հաշտարար ժեսթով մր Քիրիենքոն երեսփոխաններուն ներկայացնելու համար:

Կրեմլին Երկուշարթի օր յայտնեց, որ Ելցին նման ծրագիրներ չունի:

ԲՍՏ «ՆԻՒ ԵՈՐՔ ԹԱՅՄՍ»Ի

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ ԿՈՐԻՋԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ ԿԸ ՓՈԽԱԴՐԵՆ ՎՐԱՍՏԱՆԷՆ

ՆԻՒ ԵՈՐՔ, 21 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Մ. Նահանգներ եւ Բրիտանիա գաղտնի գործողութեան մը ձեռնարկած են Վրաստանէն կորիպային նիւթեր տեղափոխելու համար, հաղորդեց «Նիւ Եորք Թայմս» երեքշաբթի օր:

Անիկա ըսաւ, որ «հարստացած» իւրանիումը եւ կորիպային փիուլը պահ դրուած են Թիֆլիսէն դուրս հետազօտական կեդրոնի մը մէջ:

Օրաթերթին համաձայն, կորիպային նիւթերը մեծ մտահոգութիւն կը պատճառեն ամերիկացի պաշտօնատարներու, որոնք կ'ըսեն, թէ անոնք կրնան չեչէն ոճրային իշխանութիւններու, Իրանի կամ կորիպային ուժանիւթ ձեռք ձգել փորձող այլ երկիրի մը սեփականութիւնը դառնալ:

«Թայմս» ըսաւ, որ Բրիտանիա կենսական դերակատարութիւն ունեցած է՝ կամաւոր կերպով ընդունելով իր մօտ պահ դնել կորիպային նիւթերը:

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑԵՐՈՒ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

ՀԵԼՍԻՆՔԻ, 21 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- ՕԹԱՆԷն, Ռուսիայէն եւ արեւելեան ու կեդրոնական Եւրոպայէն պաշտպանութեան մասնագէտներ Հելսինքիի մէջ հանդիպումներ պիտի ունենան խորհրդակցելու համար Եւրոպայի ապահովութեան մարգի ապագային մասին, յայտնեցին բարձրաստիճան պաշտօնատարներ Երեքշարթի օր:

Ֆինլանտացի պաշտօնատար մր չեչտեց, որ երկօրեայ հանդիպումր պաշտօնական բնոյթ պիտի չստանայ, որովհետեւ անոր ընթացքին որոշումներ պիտի չկայացուին: Կ'ենթադրուի, որ արձարձուելիք մեծագոյն հարցր րլլայ ՕԹԱՆի ընդարձակումր արեւելեան Եւրոպայի մէջ:

Optique

La Vista

MOSCHINO

ՀՐԱՑՐ ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի հրապարակ, հեռ. 03-302752 եւ 01-262071

Sidon Travel & Tourism Ltd.

Ձեզի համար ԲԱՐԵԿԱՄ, ՄԱՍՆԱԳԷՏ եւ ՎՍՏԱՀԵԼԻ օդանաւային ճամբորդական ընկերութիւնն է, որ ծառայութիւն կը տրամադրէ դէպի աշխարհի բոլոր շրջանները:

(Սեփականատէր՝ ԿԱՐՕ ԱԻԱԳԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ)

Պուրճ Համուտ, «Արմենիա» շէնք, հեռ. 261887 եւ 03-322022